

Gorenjski Glas

PETEK, 4. AVGUSTA 2017

LETO LXX, ŠT. 62, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Smrekov lubadar podira rekorde

Med vsemi štirinajstimi gozdnogospodarskimi območji v Sloveniji je letos napad lubadarja najhujši na blejskem območju, to je v gozdovih na Zgornjem Gorenjskem, kjer so do prvega avgusta za posek odkazali skoraj 198 tisoč kubičnih metrov smreke. Količina bo do konca leta zanesljivo preseгла 400 tisoč »kubikov«, morda se bo celo približala meji 500 tisoč.

CVETO ZAPLOTNIK

Bled – »V lanskih prvih sedmih mesecih smo za posek odkazali 128 tisoč kubičnih metrov od lubadarja napadenih smrekovih dreves, letos smo jih v enakem obdobju že skoraj 198 tisoč »kubikov«, kar je v primerjavi z lani 53-odstotno povečanje. Če se bo takšen trend nadaljeval tudi avgusta in v naslednjih mesecih, bomo letos zanesljivo presegli količino 400 tisoč kubičnih

metrov in se morda celo približali meji 500 tisoč »kubikov«, kar bi sicer predstavljalo dvakratni običajni posek na blejskem območju. Nobeno leto sicer ne mine brez lubadarja, normalna letna količina je od 10 do 20 tisoč »kubikov«, a po žledu, ki je gozdove prizadel pred tremi leti, se količina lubadark povečuje iz leta v leto. Že lanska količina, 328 tisoč, je bila rekordna, letos bo številka še občutno višja,« pravi Andrej Avsenek, vodja blejske

območne enote Zavoda za gozdove Slovenije, in poudarja, da so razmere najhujše v Bohinju, kamor bodo predvidoma še ta mesec peljali tudi ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Dejana Židana. Na območju krajevne enote Bohinj so namreč letos odkazali za posek že 96 tisoč kubičnih metrov lubadark, v enoti Pokljuka 43 tisoč, v enoti Radovljica 30 tisoč in v enoti Jesenice 27 tisoč kubičnih metrov.

▶ 12. stran

Smrekov lubadar povzroča škodo tudi v gozdovih v Zgornjesavski dolini. / Foto: Tina Dokl

Na jezeru je konkurenca omejena

Agencija za varstvo konkurence po opravljeni analizi poziva k ukrepanju zaradi enotnih cen prevozov s pletno na Blejski otok. Opozarja na monopolni položaj združenja Pletna.

MARJANA AHAČIČ

Bled – Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence je po opravljeni analizi javnih prevozov na Blejski otok ugotovila omejevanje konkurence. Zato v mnenju, ki ga je objavila v torek, poziva tako k spremembam odloka o plovbnem režimu kot zakonodaje o podeljevanju vodnih dovoljenj.

Agencija se je analize lotila na podlagi prijave in poziva k ukrepanju, saj javne prevoze oseb na Blejski otok izvaja le združenje Pletna, ki ima, kot ugotavlja agencija, na trgu monopolni položaj, pletnarji pa naj bi se za ceno prevozov kartelno

Blejski pletnarji za prevoz na Blejski otok zaračunajo 14 evrov. Agencija za varstvo konkurence poziva k ukrepanju zaradi enotnih cen. / Foto: Gorazd Kavčič

dogovorili. Vsi izvajalci tako ponujajo prevoz za enako ceno, to je 14 evrov na osebo, združenje Pletna pa ima vodno dovoljenje, ki ga potrebuje za opravljanje prevozov, izdano vse do sredine leta 2044.

Kot v mnenju ugotavlja agencija, omejevanje konkurence pri javnem prevozu povzročajo že občinska določila o številu pristanišč in vstopno-izstopnih mest, kar sicer opravičujeta omejena nosilnost prostora in javni interes; slednji je v primeru Blejskega jezera izrazito poudarjen. Kot še navajajo, je konkurenca omejena kar dvakrat.

▶ 6. stran

Priloga:

kranjske novice

JELOVICA
30dni do -30%

[AKCIJA]
ekoOKNA

www.jelovica-okna.si

AKTUALNO

Vrhunska sezona za Janežiča

Atlet Luka Janežič že pred svetovnim prvenstvom lahko reče, da je za njim izjemna sezona, v kateri je postal evropski prvak do 23 let in na diamantni ligi v Monaku prvič v življenju štiristo metrov pretekel v manj kot 45 sekundah.

3

GORENJSKA

Ujeti v nov vročinski val

Pri Cestnem podjetju Kranj so ob vročinskem valu, ki nas je zajel, prilagodili delovni čas. V Splošni bolnišnici Jesenice imajo kot običajno v vročih dneh nekaj več sprejemov starejših pacientov. Na Voglu so prvič v zgodovini meritev zaznali tropsko noč.

4

GG+

Stik z bolniki prek telemedicine

»Če imaš raka, vsak dan nekaj pomeni,« opozarja direktor Klinike Golnik Matjaž Fležar, ki je nekaj njihovim bolnikom z rakom želel zagotoviti preiskavo PET-CT v tujini, če se v sprejemljivem roku to ne bi rešilo v Sloveniji.

18

RAZVEDRILO

Kraljevo igrišče

Golfsko igrišče na Bledu je najstarejše v Sloveniji. Številni obiskovalci se ga spominjajo kot najlepšega med golfskimi igrišči v Evropi. Danes lahko rečemo, da se mu stara slava vrača. Speča lepota je sedaj pripravljena, da jo spoznajo svetovni ljubitelji golfa.

26

VREME

Danes in jutri bo sončno in vroče. V nedeljo bo sprva precej jasno, popoldne pa spremenljivo oblačno s krajevnimi nevihtami.

☀️ 19/35 °C

jutri: sončno in vroče

Vrhunska sezona za Janežiča

Atlet Luka Janežič že pred vrhuncem sezone lahko reče, da je za njim izjemna sezona, v kateri je postal evropski prvak do 23 let in na diamantni ligi v Monaku prvič v življenju štiristo metrov pretekel v manj kot 45 sekundah. Ljubitelj tetovaž in nekdanji glasbenik je imel v zadnjih dneh težave z boleznijo in naj bi se danes odločil, ali bo jutri sploh tekkel na svetovnem prvenstvu.

MAJA BERTONCELJ

Ljubljana – Pred atleti je vrhunec letošnje sezone, svetovno prvenstvo v Londonu, ki se začne danes. Med najboljših na svetu sodi tudi Vodičan Luka Janežič (Kladivar Celje), ki ima v teku na štiristo metrov med prijavljenimi 13. najboljši dosežek. Njegov nastop je zaradi bolezni še pod vprašajem. Že sedaj pa je za njim izjemna sezona. Na diamantni ligi v Monaku je prvič tekkel pod 45 sekundami (44,84), poleg tega je postal evropski prvak do 23 let. Pogovarjala sva se v sredo pred odhodom v London.

Vsaka sezona je boljša od prejšnje. Kratka ocena letošnje pred njenim vrhuncem?

»Že pred vrhuncem sezone bi lahko rekel, da je to znova najboljša sezona. Ocena je zagotovo vrhunska, pet. Tekel sem pod 45 sekundami, postal evropski prvak do 23 let. Izpolnil sem vse cilje, ki sem si jih zadal. Pred mano je še največja tekma sezone, že sedaj pa sem lahko zelo miren in sproščen, ker je za mano vrhunska sezona.«

Prvič v karieri ste tekli pod 45 sekundami. Trener Rok Predanič je dejal, da je bilo v glavi treba prebiti ta zid.

»To je res, očitno pa ta zid ni bil tako močan. Če sem iskren, nisem pričakoval, da bom ta rezultat dosegel že letos. Morda tudi trener ne. Je pa res, da sem kazal konstantne rezultate nekje od 45,20 do 45 in pol in vedel, da če se mi "poklopi", mora iti tudi pod to mejo. To sem v Monaku tudi dokazal.«

To je velik mejnik.

»Zagotovo. Osebni rekord ti za vedno ostane. To je tudi državni rekord. Vesel sem. Lažje mi bo tudi v nadaljevanju kariere, tudi kar se tiče nastopov na diamantnih ligah. Veselim se že naslednjih sezon in naslednjih velikih mitingov.«

Poleg teka pod 45 sekundami ste letos postali tudi evropski prvak do 23 let.

»Pred dvema letoma sem bil na tem tekmovanju tretji in takrat sem si rekel, da je pomembno, da imam medalja, ne pa, kakšne barve je. Letos se ne bi zadovoljil z nobeno drugo kot z zlato. Zelo sem vesel, da mi je to uspelo. Je velika razlika medalja ali zlata medalja.«

Luka Janežič navdušuje z rezultati. Upa, da bo kljub zdravstvenim težavam jutri pripravljen na nastop na 400 m.

Vas napredek preseneča?

»Glede na treninge, ne. Zelo trdo in dobro delamo. Za to sem nagrajen. Mislim, da je tako tudi prav, da si zaslužim.«

Je šlo v vaši karieri vedno samo navzgor?

»Bile so tudi sezone, ko ni šlo po načrtih. V sezoni 2014 nisem tekkel osebnega rekorda, imel sem tudi poškodbe. Tudi na dvoranskem evropskem prvenstvu v Beogradu letos s tistim prestopom in diskvalifikacijo mi ni šlo. Šport je sestavljen iz padcev in vzponov in tega se zavedam. Če pa na splošno pogledam na kariero, je šlo vse zelo lepo navzgor. Upam, da se bo tako tudi nadaljevalo.«

Je bil nastop na diamantni ligi v Monaku poseben?

»Zagotovo. Letos mi je uspelo tudi to, da sem stalni udeleženec na velikih mitingih IAAF World Challenge in diamantni ligi. Monako je bil pika na i. Eno je nastop na diamantni ligi, eno pa na diamantni ligi v Monaku. To je tudi dosežek, da se lahko atlet pohvali, da je tekkel tam. To je nekaj velikega.«

Ste že dojeli, kaj vse vam je uspelo?

»Vse gre tako hitro, da sploh ne dojemam. Mislim, da bom čisto dojel, ko bo sezona konec, ko bodo prišle počitnice. To so res veliki uspehi, veliki mejniki. Si evropski prvak, prideš domov, veliko evforije, vsi ti čestitajo, kljub temu moraš na trening, se zbrati,

naslednji dan že na letalo in v Monako, kjer je spet nova zgodba, nova tekma, odtečeš pod 45 sekundami, še več čestitk ... Včasih je težje vse skupaj zdržati psihično kot fizično.«

Naporno tekmovalno obdobje je očitno pustilo posledice. Tik pred prvenstvom ste zboleli. Kako resno je?

»Letos je bilo zame več vrhuncev, ne samo London. Imel sem veliko tekem na zelo visokem nivoju. Mislim, da je bil moj najslabši dosežek 45,56, kar je vrhunska. Očitno je prišlo malo za mano. Priznam, da sem ta trenutek utrujen, tako fizično kot psihično. Zadnje priprave smo imeli na Rogli. Po zadnjem treningu sem zbolel. Danes je prvi dan, da nimam vročine, še vedno pa jemljem antibiotike. Bolezen me je kar izčrpala, izgubil sem tudi kakšen kilogram. Vse to verjetno ne vpliva dobro na tek. Koliko se bo to poznalo, ne vem. Če bom nastopil, upam, da čim manj. Odločil sem se namreč, da bom na startu, če se bom počutil stoodstotno. Sem še mlad, dovolj bo še priložnosti. Treba je paziti na svoje zdravje. Odločil se bom večer pred tekmo (danes zvečer, op. p.).«

Kakšna so pričakovanja, če boste na startu?

»Ne vem, kakšne bodo posledice bolezni. Če jih ne bi bilo, sem že večkrat povedal, da bi bilo nesmiselno govoriti, da mi je še enkrat cilj polfinale. V njem sem

tekkel že v Riu na olimpijskih igrah. Tukaj je konkurenca ista. Realen cilj je polfinale, nekaj presenečenja bi bilo, če bi tekkel v finalu, res pa je, da sem s trenutnim rezultatom veliko bližje finalu, kot sem mu bil leto prej.«

Kakšen bi bil idealen tek?

»Idealnega teka v letošnji sezoni še nisem imel, tudi v Monaku ne. Imam še rezerve. V Monaku je bil start zelo slab. V zaključku imam vedno še dovolj moči, kar je znak, da bi šel morda lahko prvih dvesto metrov hitreje, kot grem.«

Ko greste na priprave, tekme, kaj je poleg športne opreme še obvezno v vaši potovalki?

»Odvisno, za koliko časa grem. Če grem na priprave za en mesec, pravim, da izpraznim pol sobe, če grem na miting, pa drugega kot športne opreme in stvari za osebno higieno ni v njej.«

Tekmujete z zvezdniki atletike. Včasih ste verjetno sanjali, da bi stopili obnje. Je še želja za kakšen selfie?

»Skoraj ne več. Sedaj jih pa že tolikokrat vidim v sezoni, da ta želja ni več tako velika. Spomnim se Pekinga 2015, mojega prvega svetovnega prvenstva, ko sem se slikal z vsemi. Sedaj se z mnogimi že kar poznamo, tako da to ni več tako aktualno. Si pa vedno vesel, ko pomisliš, da si v jedilnici z vsemi velikimi imeni, da ti tudi tam sedi, si rečeš, da si res naredil nekaj velikega, da si z njimi na mitingu.«

Včasih ste bili glasbenik. Je šel kaj časa za to?

»Z glasbo se skoraj nič več ne ukvarjam. Igral sem kitaro in imam lepe spomine na našo skupino. Rad pogledam kakšno sliko iz tistega obdobja, izdali smo tudi ploščo.«

Krasijo vas tudi tetovaže. Kakšna bo naslednja?

»Sem ljubitelj tetovaž. Imam štiri in zagotovo bom dodal še kakšno. Vsaka tetovaža ima svoj pomen. Vtetovirane imam olimpijske kroge, druga je motivacijski napis, povezan z mojo disciplino, tretja je datum rojstva, ker sem dvojček in sva s sestro zelo povezana, četrta pa je v povezavi z bratom. Naslednja bo zagotovo povezana z atletiko.«

k

KOMENTAR
ALENKA BRUN

Ko v enaindvajsetem stoletju zmanjka elektrike ...

Prihajam iz majhne vasi, oddaljene dobrih deset, petnajst minut vožnje z avtom iz Kranja, kjer kvadratni meter nepremičnin dosega včasih že smešno visoko ceno. V Bašlju je poskus majhne trgovine propadel, nimamo pošte, ni gostilne. V zadnjem času je precej aktivno turistično društvo. Poznamo kmečki turizem, imamo dve, tri res velike kmetije, vikendi se spreminjajo v bivalne, celo v Monaku ne. Imam še rezerve. V Monaku je bil start zelo slab. V zaključku imam vedno še dovolj moči, kar je znak, da bi šel morda lahko prvih dvesto metrov hitreje, kot grem.«

Nad vasjo se dviga mogočni Storžič, kralj zahodnega dela Kamniško-Savinjskih Alp. Ljubitelji okusnih kmečkih dobrot in ljudskih običajev vas poznajo tudi po avgustovskem prazniku oziroma veselici, zgodovinarji in arheologi pa po gradišču nad vasjo. V bistvu smo majhen gorenjski biser v mozaiku, kjer pa se ljudje ne obnašajo prav nič drugače kot povsod drugje, ko pride do izpada elektrike oziroma kot pravimo po domače: ko zmanjka elektrike.

Iz otroštva se namreč spominjam, da to ni bilo popolnoma nič neobičajnega. Pač je zmanjkalo elektrike, in »ko je prišla, je prišla«. Nihče se ni preveč vznemirjal, vsaka hiša je imela kje zalogo sveč,

dve, tri ročne svetilke. Če so slučajno zidali, potem je mešalec obnemel. Danes to rešijo z agregatom za elektriko. Otroke nas je najbolj jezilo, da nismo mogli gledati večerne risanke, gospodinje pa so bile na trnih, če so imeli doma polno zamrzovalno skrinjo. In se je zgodilo, da sem slišala babico: »Če ne pride štrm kmalu, bo vse hudič vzel.« Mislila je na zalogo v skrinji.

Danes je zadeva (rahlo) drugačna. Stvari so napredovale, in če se slučajno – ampak res slučajno – zgodi večurni električni mrk v večjih mestih, se kot njegova spremljevalka pojavlja tudi panika. Na vasi stvari tečejo vseeno bolj umirjeno. Polne zamrzovalne skrinje so še vedno problem, a ker so plinske štedilnike nadomestili električni in indukcijski, se najprej pojavi vprašanje, kje bomo pogreli mleko za dojenčico ali vodo za jutranjo kavo, da ne bomo vsi namrgodeni. Kako do tople vode ali kaj storiti, ko pozimi ostajajo radiatorji mrzli ...

In ko sem zadnjič razlagala mlajšemu kolegu iz Ljubljane, da smo bili brez elektrike od desete, enajste ure zvečer pa do naslednjega poznega jutra, se mu je to zdelo naravnost grozno.

»Toliko časa brez interneta ... Meni bi se zmešalo,« je izstrelil kot iz topa ...

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sredo od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Ujeti v nov vročinski val

Pri Cestnem podjetju Kranj so ob vročinskem valu, ki nas je zajel, prilagodili delovni čas. V Splošni bolnišnici Jesenice imajo kot običajno v vročih dneh nekaj več sprejemov starejših pacientov. Senčenje čez dan in zračenje ponoči sta med ukrepi v domovih za starejše tudi v Kranju in Tržiču. Na Voglu so prvič v zgodovini meritev zaznali tropsko noč. In kako se hladijo v muzejih, knjižnici?

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj, Tržič, Jesenice – Najboljši recept za premagovanje visokih zunanjih temperatur v teh dneh je zadrževanje v senci, v hladnejših prostorih in pitje dovolj tekočine ter uživanje lahke hrane. Iz Splošne bolnišnice (SB) Jesenice so sporočili, da v vročih dneh običajno sprejmejo nekaj več starejših pacientov, ki so dehidrirani in imajo kardiovaskularne težave. Poleg starostnikov so ogroženi tudi najmlajši, vendar pa posebnih hospitalizacij pri tej populaciji iz teh razlogov ne opažajo. V SB Jesenice je samo nekaj bolnišničnih sob klimatiziranih. Klimatizirani pa so prostori v operacijskih dvoranah, enotah intenzivne terapije, porodnem bloku, Urgentnem centru in nekaterih ambulantah. Svojim pacientom svetujejo dodatno prhanje, tistim, ki potrebujejo delno ali popolno pomoč pri izvajanju osebne higiene, pa po potrebi opravijo še osvežilno kopel s hladnejšo vodo.

Zračenje ponoči

Sobe pacientov v jeseniški bolnišnici in tudi sobe v domovih starejših v Kranju in Tržiču niso klimatizirane, povsod pa so povedali, da poskušajo vzdrževati primerno temperaturo tako, da senčijo in zapirajo okna čez dan, zračijo pa ponoči. Hidriranje še posebno skrbno spremljajo pri nepokretnih pacientih in stanovalcih, na splošno je na vseh omenjenih lokacijah na voljo dovolj osvežilnih napitkov (tudi za

Tudi živalim je vroče, senca in bližina reke sta prijetna osvežitev. / Foto: Tina Dokl

zaposlene), so zagotovili odgovorni. Direktorica Doma za upokojence Kranj Zvonka Hočvar je dodala, da imajo delavci v poletnih mesecih poleg polurnega odmora še dodatnih deset minut odmora, v okviru promocije zdravja pa jim je vsak dan na voljo tudi sadje. »Lahko pa povem, da stanovalci vročino bistveno lažje prenašajo, starejši imajo slabo prekrvavitev in jim ni tako zelo vroče kot delavcem,« je dodala in pojasnila, da pri njih je klima ali prezračevalni sistem v skupnih domskih prostorih, imajo pa zunaj tudi štiri velike parke z velikimi drevesi in naravno senco, kjer se stanovalci, razen ob res hudi vročini, radi zadržujejo. Tudi direktorica Doma Petra Uzarja Tržič Anamarija Kejžar je potrdila, da

stanovalcem omogočajo prijetno bivanje z več ukrepi: »V jutranjih urah gremo v vadbeni park ali posedet ob potok Blajšnica v spremstvu gospodinji, ko pa je najhujša vročina, se umaknemo v prostore čajnih kuhinj, kjer lahko ohlajamo s klimo, in v prostore nove Galerije. Stanovalcem je v veliko veselje tudi, ko gremo skupaj na sladoled na Bistrico.«

Nevarno vroče je lahko ob delu na prostem

Direktor Cestnega podjetja Kranj Iztok Tonejček je povedal, da so ob vročinskem valu prilagodili delovni čas delavcem, ki delajo na prostem. Z delom začnejo namesto ob sedmi uri že ob šestih, popoldne pa zaključijo prej, do 15. ure. »Nekaj pa

je ukrepov, ki veljajo vse poletje. Delavcem zagotovimo pokrivala, zadostno količino vode, zaščitna sredstva proti soncu,« je še pojasnil.

Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih v svojem 25. členu opredeljuje temperaturo zraka, ki jo morajo delodajalci zagotavljati v delovnih prostorih, ta ne sme preseči 28 stopinj Celzija, razen v t. i. vročih delovnih prostorih, kjer so temperature povečane zaradi delovne opreme (na primer peči), a mora delodajalec v tem primeru sprejeti potrebne druge ukrepe, kot so npr. pogostejši in daljši odmori med delovnim časom. Republiški inšpektorat za delo je sicer letos do zdaj ugotovil 24 kršitev 25. člena pravilnika. Pravilnik pa

Premalo vode in ekstremne temperature. Posledice so vidne tudi na krompirju. / Foto: Gorazd Kavčič

podrobneje ne opredeljuje pogojev za delo na prostem. Odločitev o tem, katere ukrepe še vse bo izvedel, je delodajalec, morajo pa biti ti opredeljeni v izjavi o varnosti z oceno tveganja. Zakon o varnosti in zdravju pri delu pa daje delavcu pravico odkloniti delo, če mu grozi neposredna nevarnost za življenje in zdravje, ker delodajalec ni izvedel predpisanih varnostnih ukrepov.

Ohladitev v muzeju in knjižnici

Razstavnici prostori Gorenjskega muzeja v Kranju – grad Khislstein, Prešernova in Mestna hiša ter Kostnica – se v teh dneh kar uspešno spopadajo z vročino in so vsa njihova razstavišča odprta po običajnem urniku, je sporočila vodja programa pri Gorenjskem muzeju Jelena Justin: »V prenovljenih prostorih gradu Khislstein imamo klimatsko napravo, ki nam uravnava notranjo temperaturo, Mestna in Prešernova hiša pa imata notranjo temperaturo precej nižjo, tako da vse lokacije Gorenjskega

muzeja v Kranju nudijo prijeten hlad v teh vročih dnevih. Tudi naši upravni prostori v Ullrichovi hiši so klimatizirani.«

Jana Zeni Bešter iz Službe za izposajo in informacije v Mestni knjižnici Kranj pa je sporočila, da je knjižnica poleti ohlajena na prijetnih 26 stopinj, tako da se marsikateri od obiskovalcev pred zunanjo vročino zateče v čitalnico: »Študenti napolnijo študijske sobe, mnogi prebirajo časopise, babice dopoldne pridejo z vnuki, da se malce ohladijo ob igranju družabnih iger, drugi prihajajo po knjige za počitnice. V teh dneh imamo povprečno okoli 1400 obiskovalcev na dan, v primerjavi z istim obdobjem lani je to približno 27 odstotkov več. Nekaj k temu povečanemu obisku verjetno pripomorejo tudi visoke poletne temperature ...« Visoke temperature pa so segle drugega avgusta tudi na Vogel, kjer so zjutraj prvič v zgodovini meritev postaje zaznale tropsko noč. Najnižja temperatura je bila 20,7 stopinje Celzija, kažejo podatki Agencije RS za okolje.

Delavci Cestnega podjetja Kranj te dni začenejo z delom uro prej in tudi prej zaključijo. / Foto: Gorazd Kavčič

Poletna osvežitev z vodnimi balončki na Prazniku žetve na Žirovskem vrhu / Foto: Tina Dokl

Študentje na delovni brigadi

Študentje udeleženci delovne brigade so v Kranjski Gori opravili veliko dela. Prepleskali so učilnice v mojstranski šoli in vrtcu, uredili okolico športnega igrišča v Ratečah in se lotili odstranjevanja agresivnega japonskega dresnika.

MARJANA AHAČIČ

Kranjska Gora – Okoli štiri-deset študentov, večinoma iz štajerske regije, je prejšnji teden delalo na različnih lokacijah na območju Kranjske Gore. Pleskali so učilnice v osnovni šoli in vrtcu v Mojstrani, pomagali pri urejanju sprehajalnih poti, čiščenju vodotokov in košenju zelenic. V Ratečah so urejali okolico športnega igrišča in odstranjevali japonski dresnik ter nekaterim starejšim pomagali pri domačih opravilih.

Prostovoljci so bili udeleženci študentske delovne brigade, ki jo je Študentska organizacija univerze v Mariboru organizirala že devetnajstič zapored, tokrat prvič na Gorenjskem. Prva je bila leta 1999 v Bovcu, kjer so študenti pomagali pri popotresni obnovi, leta 2000 so se študenti z enakim namenom zbrali v Kobaridu, leta 2001 so na pomoč priskočili prebivalcem Loga pod Mangartom, ki jih je prizadel zemeljski plaz. Lani so bili v Radljah ob Dravi, letos pa so se za akcijo dogovorili z občino Kranjska Gora, ki je za brigadirje uredila prostor za kampiranje, pomagala z delovnimi pripomočki in materialom ter določila seznam delovišč.

Ena od skupin je tako pleskala učilnice in igralnice mojstranskega vrtca in

V Mojstrani so se lotili pleskanja šolskih učilnic in igralnic v vrtcu.

šole. »Na delovišče pride mo ob osmih zjutraj in z delom zaključimo ob štirih popoldan. Vsak član ekipe da vse od sebe, tisto, česar mor da ne znamo, se sproti naučimo,« je povedala vodja delovišča v Mojstrani Darija Močnik, študentka psihologije iz Sv. Jurija ob Ščavnici. Pravi, da je med udeleženci delovnih brigad vedno veliko študentov, ki prihajajo več let zapored. »Nekateri takrat, ko so že zaposleni, vzamejo celo dopust in pridejo pomagat!«

Med tistimi, ki so prvič brigadirji, je bil tudi Vid Hrovat, študent medijskih komunikacij iz Velenja. »Seveda je delovno, a tudi zabavno,« je povedal, ko si je med pleskanjem ene od učilnic vzel

nekaj minut odmora. »Če bi moji domači videli, kako dobro mi gre delo od rok, bi me verjetno tudi doma čakalo naročilo za podoben podvig,« se je pošalil, preden je nadaljeval z delom.

Močnikova pa je dodala, da so bili veseli pomoči in podpore hišnika Gregorja Verbiča ter prijaznega odziva domačinov, ki so se ustavili, povprašali, kaj se dogaja v šoli in ob poteh ter pohvalili njihovo delovno vnemo. »Pravzaprav sem bil kar malo presenečen, saj sem mislil, da bo vse skupaj bolj zabava, a gre za resno delo, ki so ga natančno in dosledno opravili. So točni, marljivi in tudi vzdržljivi,« je povedal Verbič.

Delo je budno spremljala tudi ravnateljica OŠ 16.

decembra Mojstrana Darja Pikon. »Navdušena sem in zadovoljna, ko vidim, da mladi vendarle znajo prijeti še za kaj drugega kot za miško računalnika. Zelo so spretni, točni, natančni, pridni in vztrajni. Delo ni opravljeno nič slabše, kot če bi se ga lotili profesionalci. Vesela sem, da je prostovoljstvo še živo.«

Šotore, v katerih so prebivali, so si študentje sicer postavili v športnem parku v Kranjski Gori, a so jih za nekaj dni od tam pregnali hudi nalivi. Zatočišče so jim uredili v telovadnici kranjskogorske šole. Popoldneve in večere so si krajšali z družabnimi in športnimi aktivnostmi, na deloviščih pa jih je obiskal tudi predsednik države Borut Pahor

Med najtežjimi nalogami je bilo zahtevno odstranjevanje invazivnega japonskega dresnika v Ratečah.

»Niso vse občine navdušene nad sodelovanjem z nami, a v Kranjski Gori smo dobili vso podporo in še več,« je povedala vodja tabora Bernarda Jeraj.

Vid Hrovat, študent medijskih komunikacij iz Velenja, pravi, da je delo zahtevno, a ga je z veseljem opravljal.

Prvo brigado Študentske organizacije v Mariboru je leta 1999 v Bovcu organiziral Zoran Kačičnik, ki se brigad, tudi letošnje, še vedno udeležuje.

V SPOMIN

Vinko Golc

(1929–2017)

V 89. letu je za vedno zaspal Vinko Golc, častni občan Občine Bled in njen prvi župan po odcepitvi od Radovljice vl. 1994. Iz rodnega Zasipa se je odpravil na šolanje najprej na Jesenice, nato pa še v Ljubljano, kjer je leta 1957 diplomiral na Fakulteti za metalurgijo. Delovno pot je začel kot asistent na plavžu v jeseniški železarni. Kmalu so ga poslali na izpopolnjevanje na Zahod, leta 1969 pa mu je bila zaupana naloga direktorja tovarne Veriga Lesce. Pod njegovim energičnim vodstvom je doživela pravi razcvet in postala najpomembnejše podjetje v takrat še skupni radovljiški občini. Šest let pred upokojitvijo je bil imenovan za predstavnika Ljubljanske banke na avstrijskem Koroškem, kjer je deloval v pomoč zamejcem.

Leta 1994 je bil izvoljen za prvega župana ponovno ustanovljene Občine Bled. Prehod iz gospodarstva na najbolj odgovorno funkcijo lokalne javne uprave je zahteval za ne več rosno mladega moža precej poguma in energije. Čakalo ga je pionirsko delo, saj je bilo treba začeti graditi občino in občinsko upravo iz temeljev. V času mandata je za Bled naredil ogromno tudi na področju izobraževanja. Ustanovila se je Višja strokovna šola za gostinstvo in turizem Bled, na Bled se je z Brda preselila dr. Danica Purg s svojo svetovno znano poslovno šolo IEDC. Na obe ustanovi smo vse bolj ponosni, saj pomembno prispevata k razpoznavnosti našega kraja. Njegovo delo se odraža tudi na mnogih objektih širšega družbenega pomena, med drugim pri izgradnji Doma krajanov v Zasipu in Lovskega doma na Bledu. Bil je med ustanovitelji Hokejskega kluba Bled, kar je sčasoma pripeljalo k postavitvi ledne dvorane. Vse to je obvladoval z zdravo kmečko pametjo, pridnostjo in iznajdljivostjo ter optimizmom. Leta 2004 mu je bilo podeljeno najvišje občinsko priznanje, naziv častnega občana Občine Bled.

Janez Fajfar
Župan Občine Bled

Gorenjski Glas

Srčno napisana zgodba iz domačih krajev

Literarni prvenec Marijana Peternelja

244 STRANI, MEHKA VEZAVA, CENA 15 EVROV.

Knjigo prodajamo na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju. Za dostavo po pošti jo naročite po telefonu: 04/201 42 41 ali na elektronski naslov: narocnine@g-glas.si; poština se zaračunava po ceni Pošte Slovenije.

Želimo vam prijetno poletno branje

Na jezeru je konkurenca omejena

◀ 1. stran

Določila zakona o vodah, po katerem se vodno dovoljenje izda za obdobje do trideset let, izvajalcem prav tako onemogočajo vstop na trg prevozov. Agencija meni, da bi se morali pogoji in merila za podelitev omejenega števila vodnih dovoljenj natančno in nedvoumno definirati, pristojno ministrstvo bi jih moralo predpisati že v zakonu. Tako da bi lahko vsi zainteresirani ponudniki, ki

oziroma pletnarja, ne pa na združenje. Vodno dovoljenje bi moralo biti izdano tudi za krajše obdobje veljavnosti in na podlagi postopka, ki bi omogočal konkurenco.

Na ugotovitve so se že odzvali na Občini Bled, kjer podarjajo, da niso stranka postopka niti niso seznanjeni z izdajo vodnih dovoljenj, kljub temu pa svojih postopkov določitve upravljavca pristanišč za pletne ne morejo voditi v nasprotju z izdani-

Vsi izvajalci ponujajo prevoz za enako ceno, to je 14 evrov na osebo, združenje Pletna pa ima vodno dovoljenje, ki ga potrebuje za opravljanje prevozov, izdano vse do sredine leta 2044.

izpolnjujejo objektivno in nediskriminatorno napisa- na merila in pogoje, konkurirali za pridobitev vodnega dovoljenja, navaja agencija za varstvo konkurence.

Vzpostavitev konkurence bi se morala odvijati na ponavljajočih se razpisih vsakih nekaj let, s čimer bi vzpostavili interes konkurentov po izboljšanju kakovosti storitev, tehničnem napredku in stroškovno oblikovani ceni, še meni agencija, ki ugotavlja, da dovoljenje, izdano Združenju Pletna, povzroča omejevanje konkurence ali pravilnega delovanja trga, česar ne upravičuje splošni interes. Agencija meni, da bi se moralo vodno dovoljenje glasiti na konkretno podjetje, ki izvaja prevoze s pletno,

mi vodnimi dovoljenji. »Občina bo k spremembi odloka v smeri kot napotuje mnenje Agencije lahko pristopila, ko bodo spremenjeni odloki nadrejeni državni predpisi. Enako velja tudi za določitev upravljavca pristanišč, ki ne morejo biti neskladna z odločbami ARSO. Sicer pa na Bledu ocenjujejo, da se je v dobrem letu, odkar je v veljavi odlok o plovbnem režimu po Blejskem jezeru, urejenost plovbe na Blejskem jezeru izboljšala in da pri izvajanju prevozov ni težav. »Zaradi množičnega turističnega obiska in ugodnega vremena je pritisk na jezero nedvoumno velik, vendar kljub temu pereče problematike, vezane na plovila, v letošnjem letu ni zaznali,« še ocenjujejo.

Bojijo se nove katastrofe

Člani Civilne iniciative za zeleno Stražišče znova opozarjajo na do sedaj neuspešno bitko za pravico do zdravega okolja, saj si ne želijo doživljati podobnih zgodb kot v Zalogu pri Novem mestu, na Vrhniki, v Ljutomeru in še kje. Grozijo tudi z državljsko nepokorščino.

VILMA STANOVNIK

Stražišče – Pred dnevi so med domačini v Stražišču zaokrožile slike modrikastega dima, ki se zgodaj zjutraj dviga nad Lazami. »To ni navaden dim, saj smrdi, ko ga vdihneš, peče v pljučih in v ustih pusti grenak okus,« pravijo domačini in dodajajo, da gori vedno zelo zgodaj zjutraj, tako da po šesti uri zjutraj dima ni več videti.

»V vročih dneh je sredi gozdnatih planjav prebivalcem in zaposlenim težko priti do zraka. Iz odtokov neprestano zaudarja, pokajo fasade, lomijo se nadstreški, cene nepremičnin strmo padajo, nepregledni konvoji kamionov z odpadki pa prebivalce delajo izobčene na lastni zemlji,« ugotavlja Marko Špolad iz Civilne iniciative za zeleno Stražišče, kjer se že 12 let borijo, kot pravijo sami, proti cinizmu lokalnih in državnih organov brez primere, predvsem pa proti brezvestnosti in lahkotnem igranju uradnih organov z odgovornostjo.

»Tisti, ki bi se morali zbuja- ti z mislijo po ohranitvi narave, mirmo mižijo celo ob ogrženem prebivalstvu. Vse, kar se dogaja na pogoriščih ekoloških bomb v zadnjih mesecih, je bilo moč predvideti in preprečiti tudi z ustrežno obravnavo našega primera Industrijske cone Laze,« so med

Zaradi vse večjega onesaženja že odmira rastje v neposredni bližini potoka na zahodnem delu Industrijske cone Laze, vodnih živali pa tako ali tako v potokih že dolgo ni več. / Foto: Rafael Šumi

drugim zapisali pri civilni iniciativi, kjer dodajajo, da so vsi argumenti in svarila kvalificiranih oseb izkažejo kot zaletanje v birokratski zid.

»Ker skupaj z Alpe Adria Green nočemo deliti usode avtohtonih živalskih vrst, ki so bile iz Laz iztrebljene, nam ne preostane drugega, kot da sodno prisilimo organe Ministrstva za okolje in prostor v začetek postopka ugotavljanja okoljske škode v Lazah. Šele upravno sodišče je zaradi okoljske škode tudi po poročilu Zavoda za varstvo narave te organe prisililo v aktivnosti, ki bi jih morali opravljati sami od sebe. A po 13 mesecih

od sodbe ARSO še vedno ni začel ustreznih postopkov za sanacijo okolja (vode in tal). Povsem jasno je torej, da državni organi gledajo na zdravje življenja kot na administrativno oviro za podjetnike, zato se lahko zanj (za lastno zdravje) predvsem po zadnjih požarih v podobnih objektih upravičeno bojimo. Alpe Adria Green je tako že vložil pritožbo na postopek pridobivanja OVD na Evropsko komisijo. Vlada RS je šele 20. julija letos po opominu Evropske komisije sprejela uredbo, ki precej bolje določa postopek sprejemanja presoje vplivov na okolje. A bojimo se, da bo vse to

premalo in prepozno. Ekološka bomba v Lazah zaradi neodgovornosti in nestrokovnosti organov vse glasneje tiktaka. Namesto ukrepov vozijo odpadke s pogorišča na Vrhniki in iz številnih držav Evrope v – Stražišče,« so med drugim zapisali pri Civilni iniciativi za zeleno Stražišče ter opredelili tudi svoje zahteve. To so konkretna odgovornost za nepravilno izdana okoljevarstvena dovoljenja, temeljita prevetritev služb na Agenciji Republike Slovenije za okolje in v okoljski inšpekciji, konkretno odgovornost za izgubljene tožbe RS v Bruslju zaradi odlokov ter neodvisno presojo in varne nenase- ljene objekte za predelavo odpadkov z vso zahtevano infrastrukturo zlasti pri sortiranju in predelavi nevarnih odpadkov.

»Vse to zahtevamo, ker svojih ognjišč nočemo spreminjati v požigališča. Nič več in nič manj od odgovornega in občutljivega ravnanja do slehernega življenja ne pričakujemo od tistih, ki zastopajo okoljske interese. Za doseganje tega bomo uporabili vsa sredstva, tudi vse oblike državljske nepokorščine. Če nam sistem ne more zagotoviti zaščite varnega in zdravega okolja, bomo to izsilili s protesti, z jezikom ulice in vključitvijo mednarodnih institucij,« tudi pravijo.

Starejši pri županu

V Kranjski Gori so sklop slovesnosti ob občinskem prazniku tudi letos začeli s tradicionalnim druženjem župana z občani, ki so v letošnjem letu že ali še bodo dopolnili devetdeset let. Osrednja slovesnost s podelitvijo priznanj bo v ponedeljek zvečer na trgu pred cerkvijo v Kranjski Gori.

MARJANA AHAČIČ

Kranjska Gora – Župan Janez Hrovat je na kosilo in druženje pod Psnakovo lipo v Radovni letos povabil kar 16 občanov, ki v tem letu praznujejo devetdeset let. Deset se jih je srečanja udeležilo: Alojzija Pikon, Marija Mrkša in Rozalija Koren iz Kranjske Gore, Viktor Šmid, Ivana Pintar, Pavel Krznarič in Feliks Zima iz Mojstrane in Dovjega ter Justina Ban in kar dve slavljenci z enakim imenom Marija Pretnar iz Gozda Martuljka. Tiste, ki se srečanja niso mogli udeležiti, bo župan obiskal posebej.

V prijetnem hladu Radovne so z veseljem poklepeta- li med seboj in z županom, podelili izkušnje in spomine iz preteklosti ter povedali marsikatero kritično tudi o aktualnih temah. Župana so pohvalili, ker se je resno lotil urejanja turističnih točk v občini, a ga tudi spomnili na kakšno luknjasto vaško cesto, ki bi jo bilo nujno pokupati. Srečanje so zaključili z zdravico in čestitkami, še zlasti Viktorju Šmidu, ki je prav na tisti dan praznoval svojih devetdeset let.

S prireditvami ob občinskem prazniku nadaljujejo danes, ko se ob 15. uri v

Mojstrani začena občinsko prvenstvo v tenisu. Ob 17. uri bo delegacija občine in planinskega društva Dovje Mojstrana položila venec na grob Jakoba Aljaža na Dovškem pokopališču, zvečer pa bo v Slovenskem planinskem muzeju odprtje razstave 38. Likovne kolonije Vrata 2017.

Osrednja slovesnost bo na praznični dan, v ponedeljek, 7. avgusta, ob 20. uri na trgu pred cerkvijo v Kranjski Gori. Župan Janez Hrovat bo ob tej priložnosti podelil priznanja občine, ki jih bodo letos prejeli: zdravni- ca Eva Macun, Prostovoljno

Župan Kranjske Gore Janez Hrovat je že v petek na srečanje v Radovno povabil vse občane, ki v tem letu praznujejo devetdeset let.

gasilsko društvo Rateče Planica, Gorska reševalna služba iz Mojstrane in Turistično društvo Dovje Mojstrana. V kulturnem programu pa bo nastopila Severa Gjurin. Planinsko društvo Kranjska Gora bo v počastitev praznika v soboto organiziralo

tradicionalni Andrejčkov pohod na Ciprnik, društvo upokojencev pa v torek v Mlačci še tekmovanje v kegljanju z nihajno kroglo. Praznični dnevi se zaključujejo v sredo s kolesarskim izletom, ki ga prav tako v čast občinskega praznika

tradicionalno organizira občinsko društvo invalidov. V Kranjski Gori z občinskim praznikom obeležujejo dan, ko je leta 1895 tedanji dovški župnik Jakob Aljaž na vrhu Triglava postavil kasneje po njem poimenovan stolp.

Denar za prenovo podov

Na javnem razpisu za sofinanciranje investicij v novogradnje, posodobljanje športnih objektov in sofinanciranje investicij v prenovo športnih podov v letih 2017 in 2018 sta bili uspešni dve gorenjski občini: Medvode in Bled, obe za investiciji prenove športnih podov.

MAJA BERTONCELJ

Bled, Medvode – Na razpis so se lahko prijavile lokalne skupnosti, ki imajo v lasti javne športne objekte. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport bo za sofinanciranje omenjenih investicij namenilo 2,74 milijona evrov, največ za sofinanciranje gradnje oziroma posodobitve športnih objektov (v skupni višini dobrih 2,2 milijona evrov), za sofinanciranje prenove športnih podov pa v skupni višini dobrih 503 tisoč evrov. V tej kategoriji sta med izbranimi prijavitelji tudi dve gorenjski občini. Občina Medvode je bila izbrana s projektom prenove

poda telovadnice v OŠ Simona Jenka Smlednik, Občina Bled pa za posodobitev poda Športne dvorane Bled. Vsaka bo s strani države prejela nekaj manj kot 42 tisoč evrov.

»V športni (ledeni) dvorani na Bledu imamo star in dotrajan parket v velikih kosih, s katerim je zelo težko rokovati. Posledično je tudi strošek uporabe velik in zato je dvorana v tem smislu nekonkurenčna. Uporablja se za prireditve, kot so npr. glasbeni koncerti v času, ko je v dvorani led, to pa je dobrih deset mesecev v letu. Nov športni pod bo omogočil hitro in lahko sestavljanje, posledično bistveno nižje stroške rokovanja in s tem večjo

konkurenčnost. Ocenjena vrednost investicije je 110 tisoč evrov brez DDV. Do konca avgusta bomo objavili javno naročilo, dobava in montaža pa je predvidena v novembru,« je z Občine Bled pojasnil Matjaž Berčon, pomočnik župana za infrastrukturo in strateški razvoj, ki je tudi vršilec dolžnosti direktorja zavoda Turizem Bled.

Občina Medvode je vlogo za prenovo športnega poda v telovadnici OŠ Simona Jenka Smlednik pripravila na pobudo tamkajšnje krajevne skupnosti in osnovne šole. »Prenova poda s športnim parketom je nujno potrebna za izboljšanje varnosti

v telovadnici osnovne šole, saj je obstoječi pod izjemno dotrajan, nevaren in zahteven za vzdrževanje. Ocenjujemo, da bo skupna vrednost investicije okrog osemdeset tisoč evrov. V naslednjih tednih bomo pripravili in objavili javno naročilo za izbor izvajalca del. Uporaba telovadnice bo v času prenove nekoliko otežena, a se bodo učenci in drugi uporabniki lahko že konec leta razveselili boljših in bolj varnih pogojev za vadbo,« pa so povedali na Občini Medvode.

Kot določa razpis, morajo biti investicije prenove športnih podov zaključene oz. predane v uporabo najkasneje do 31. decembra 2017.

Nov športni pod v Športni dvorani Bled bo omogočil hitro in lahko sestavljanje, posledično bistveno nižje stroške rokovanja in s tem večjo konkurenčnost. / Foto: Gorazd Kavčič

Prenova poda s športnim parketom v telovadnici Osnovne šole Simona Jenka Smlednik je nujno potrebna za izboljšanje varnosti.

Parkiranje ne bo več zastoj

Medvoški občinski svetniki so sprejeli predlog Odredbe o določitvi javnih parkirnih površin v občini, ki določa tudi javne površine, kjer se bo plačevala parkirna. Parkirne avtomate naj bi postavili jeseni.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Parkiranje na javnih površinah v občini Medvode je za enkrat še brezplačno, kar je že prava redkost. Kmalu pa se bo to spremenilo. Občinski svetniki so na junijski seji sprejeli predlog Odredbe o določitvi javnih parkirnih površin v občini Medvode, ki je osnova za nadaljnje korake na poti do plačljivega parkiranja na nekaterih območjih.

Odredba določa tudi območja javnih parkirnih površin, kjer se plačuje parkirna. Njeno višino bo določil občinski svet s sklepom, kar naj bi se zgodilo še letos. Parkirna se bo plačevala na parkomatih. Vozila na električni pogon in imetniki veljavne parkirne karte za invalide bodo imeli brezplačno parkiranje na celotnem območju občine Medvode na za to posebej označenih mestih. Odredba določa parkirne površine, namenjene brezplačnemu kratkotrajnemu parkiranju do dve uri (t. i. modre cone), parkirne površine, kjer sta prvi dve uri

brezplačni, vsaka začetna nadaljnja ura je plačljiva, parkirne površine, na katerih je uvedeno plačilo parkirnine in rezervirane parkirne površine. Poostren nadzor naj bi začeli izvajati v začetku prihodnjega leta. »S tem bomo imeli nekaj stroškov, saj bo treba kupiti parkomate, zelo hitro pa tega denarja ne bomo dobili nazaj. Vse skupaj ni zastavljeno, da bi bogateli s pobiranjem parkirnin, temveč da naredimo nekaj reda, da se ljudje zavejo, da ne morejo parkirati kar povsod, in da morda razmišljamo o nadaljnji strategiji parkirnih površin. Mislim, da je ta občinski svet bolj nagnjen k temu, da nismo parkirišče za Ljubljano,« je pojasnil župan Medvod Nejc Smole.

Odredba ureja parkirni režim le na parkiriščih, ki so v lasti občine, izvzeta so tudi parkirišča ob blokovskih naseljih na Svetju in v Preski pa tudi na primer pred Zdravstvenim domom Medvode. So pa poudarili, da je odredba živ dokument in se lahko hitro prilagodi, če se bo za to pokazala potreba.

Občina Medvode je ena redkih, kjer je na javnih površinah tudi v samem centru še moč parkirati brezplačno. S postavitvijo parkomatov se bo to spremenilo.

Za stavbo iščejo nove vsebine

Po tem, ko se je Center za socialno delo Domžale lani izselil iz stavbe na Ljubljanski 70, občina, ki je večinska lastnica objekta, išče nove vsebine.

JASNA PALADIN

Domžale – V delu pritličja stavbe v samem središču mesta je nedavno svoje prostore že našel občinski TIC, a večina stavbe, kjer še vedno deluje tudi zavod za zdravstveno zavarovanje, je zdaj prazen.

»V tej stavbi je bilo za časa, ko je v njej deloval center za socialno delo, prijavljenih tudi po osemdeset stanovalcev, saj so tu prijavili vse osebe brez stalnega prebivališča iz petih občin nekdanje skupne domžalske občine, danes pa je to hiša strahov. Ker si jo želimo napolniti z novimi vsebinami, smo se lotili tudi obnove. Že lani smo zamenjali streho, letos pa

sledi energetska sanacija fasade in urejanje okolice,« je povedal župan Toni Dragar in postregel z novico, da se 1. septembra na Ljubljansko 70 seli uprava vrtca s Savske

3, kjer so enoto vrtca ukini, saj naj ne bi več ustrezala pogojem dela predšolske vzgoje. V prvem nadstropju tako že urejajo pisarne za Vrtec Domžale. V njih naj

bi delalo deset zaposlenih iz uprave v ukinjeni enoti Savska in iz enote Dragomelj. Na omenjeni lokaciji naj bi tako v primernejših prostorih združili vso upravo Vrtca Domžale. Kot je potrdil župan, o najemu prostorov na Ljubljanski 70 že potekajo pogovori tudi z drugimi morebitnimi najemniki, med drugim tudi z domžalskim zdravstvenim domom.

Zaradi selitve vrtca s Savske bo treba zdaj najti tudi nove vsebine za prazno stavbo na Savski 3, ki ima odlično lokacijo v središču mesta in velik vrt, a z iskanjem najemnika na občini ne bodo hiteli, saj si želijo prednosti te nepremičnine kar najbolje izkoristiti.

Hiša Na Ljubljanski 70 je v pretežni lasti občine Domžale, kjer že iščejo nove najemnike.

zdravje & lepota

Konferenca o demenci

SUZANA P. KOVAČIČ

Rok za zgodnje prijave za 9. Mednarodno konferenco o demenci in obnem praznovanje dvajsete obletnice Spominčice – Alzheimer Slovenija je 31. avgust, sama konferenca pa bo potekala 20. in 21. oktobra v Termah Čatež. Rdeča nit je oblikovati osebam z demenco in njihovim svojcem prijazno družbo z inovativnim zdravljenjem, storitvami in vsebinami. Vodilni svetovni in domači strokovnjaki bodo predstavili vrsto novosti na področju obravnave oseb z demenco, raziskav in znanstvenih dosežkov ter dobrih praks. Slovensko Združenje Spominčica pripravlja tudi

posebno sekcijo, kjer bodo osebe z demenco in njihovi svojci predstavili svoje izkušnje. Konferenca bo potekala pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja. Na slovesnosti ob odprtju bodo imeli pozdravni nagovor Štefanija L. Zlobec, predsednica Spominčice, Milojka Kolar Celarc, ministrica za zdravje, Anja Kopač Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Iva Holmerova, predsednica Alzheimer Europe, Vlasta Nussdorfer, varuhinja človekovih pravic, in Zdenka Čebašek Travnik, predsednica Zdravniške zbornice Slovenije.

Prva klopca za dojenje

SUZANA P. KOVAČIČ

Ob svetovnem dnevu dojenja je v Sloveniji zaživel projekt, katerega namen je sprejemanje dojenja na javnih mestih kot nekaj povsem naravnega in pozitivnega. Čeprav je dojenje naraven in najprimernejši način hranjenja in sobivanja otrok z materami ter neprecenljive vrednosti za razvoj in zdravje dojenčkov, so mnenja o dojenju na javnem mestu še vedno precej deljena. K spodbujanju dojenja na javnih mestih bodo odslej pripomogle klopce za dojenje in previjanje, ki jih bo podjetje Apollo v tem in prihodnjem letu postavilo na več lokacijah po Sloveniji.

Prvo klopco MAM za dojenje so namenu predali v sredo, 2. avgusta, v bližini otroških igril v Živalskem vrtu Ljubljana. Projekt podpira tudi strokovno združenje Društvo svetovalcev za laktacijo in dojenje Slovenije, katerega mednarodno pooblaščen svetovalko za laktacijo (IBLCL) so bile v času dogodka staršem na voljo z nasveti za uspešno dojenje. Svetovni dan dojenja je del svetovnega tedna dojenja, ki ga v 170 državah obeležujejo med 1. in 7. avgustom. V Sloveniji pa teden dojenja tradicionalno obeležujemo v oktobru. Namen tedna je spodbujanje dojenja in zdravja dojenčkov po vsem svetu.

Daj življenju priložnost

SUZANA P. KOVAČIČ

Zavod RS za presaditve organov in tkiv Slovenija transplant je izdal novo publikacijo Daj življenju priložnost, v kateri so zbrali ključne podatke o donorski in transplantacijski dejavnosti v Sloveniji v letu 2016, ki so umeščeni v pomembne mednarodne kontekste kot tudi širši časovni okvir, kar omogoča ustreznejše razumevanje rezultatov in uspehov posameznih let. Novost v publikaciji je predstavitev uspešnosti slovenskih programov za presaditev organov. V Sloveniji imamo en transplantacijski center, to je Univerzitetni klinični center v Ljubljani. Sistem

razporejanja organov zagotavlja enako dostopnost do terapije s presajanjem organov vsem državljanom Slovenije. Naloge transplantacijskega centra pa so priprava prejemnikov za uvrstitev na čakalni seznam, presajanje organov in vodenje bolnikov po presaditvi. V letu 2016 je bilo opravljenih 117 presaditev, kar ustreza številu presaditev v zadnjih nekaj letih. Največ je presajenih ledvic, po številu presajenih organov na milijon prebivalcev smo pri vseh organih nad povprečjem držav Eurotransplanta. Pomembno višje je število presaditev srca na milijon prebivalcev, kjer smo zadnjih nekaj let v samem svetovnem vrhu.

Za demenci prijazno družbo / FOTO: TINA DOKL

Prva klopca je v Živalskem vrtu Ljubljana. / FOTO: ARHIV ORGANIZATORJA

V Sloveniji je lani živelo 186 bolnikov s presajenim srcem. FOTO: TINA DOKL

Priprava prave mame: proti vročini v Termah Zreče (malo pa še na Rogli)

Končno počitnice! Ne vem, za koga je na koncu naporno bolj – za mulce ali zame. Ker sta vse naredila, kot se šika, pa res smo rabili oddih, sem rekla ... Pa gremo tokrat nekam malo drugače.

Morje se mi zdi že malo klišejsko, ampak vseeno se naši radi kopajo, jaz pa bi šla kdaj v hribe ... Pa me je prijateljica, ki jo vidim pregrešno premalo, spomnila na Terme Zreče. Kapanje?

Pokrito. Bazenski kompleks zdravilne termalne vode z gozdnim parkom, kjer se v tej vročini ohladimo na trati pod smrekami ... Tobogani? Hvala bogu, imajo. :) Zelena narava in malo prijetnejše

temperature? So! Terme Zreče so namreč zasidrane pod Pohorjem in so le 20 minut oddaljene od Rogle. Vsi, ki me poznajo, vedo, da svojo četico, manjša dva in velikega člana družine, rada pripravim na kakšen športno obarvan izlet. Je pa res, da me v zadnjem času močno daje koleno in že skoraj glasno protestira proti mojim športnim podvigom, tako da to me je res skrbelo. Najmanjši se je že kar malo veselil, ampak mu nismo pustili, ker smo odkrili, da oddajajo e-kolesa (to so kolesa z električnim motorčkom, ki pomagajo pri premagovanju naporov). Torej: kolesarski izlet preko dela Dravinjske doline, mimo vinorodnih Škalc (ustavili smo se na Zlatem griču – priporočam!) v Slovenske Konjice, lušno mestece s slikovitim starim trškim jedrom in potočkom na sredini. Šport in čofotanje pa pomenita tudi lakoto. In ni proble-

ma, če si lačen v Termah Zreče. Hrana v hotelu je zelo okusna. Pohorci vedo, kaj je dobro: pohorska bunka, skuta s svežimi zelišči, hladno dimljena postrv in svinjska ruladica na kruhu. Pa gobova juha s pravimi gobami. Pravimi jurčki. Pa veste, koliko jurčkov?! Seveda smo šli tudi na 1517 m. Kam?! Ja, na Roglo, kam pa. :) Kljub temu da sta mali sitnobi tarnali vso pot, da bi rajše spet čofotali v bazenih v Zrečah, sem ju na koncu komaj zvelkla nazaj. Namreč res imajo inovativne igre za otroke: pri Baru Uniorček smo si pekli jabolka, se igrali spomin s kanglami za mlekom, se igrali glasbenike ob zvončkih velike krave, dirjali in urili možgane v pohorski vasici ... Za na konec pa čutna pot ob Hotelu Natura. Mislila sem, da jima ne bo všeč, ker je bolj umirjena, ampak ne! Gospodiča sta bosa dirjala po pohorskih materialih, namakala roke v vodo, vonjala zelišča ... Res-

no, komaj smo uspeli nazaj v Zreče. Nekaj pa moram priznati. En dan (no, slabi dve uri) sem se razvajala sama. Gospod mož je prijazen animiral otroka, sama pa sem si privoščila masažo v Wellnesu Idila. Čeprav nisem pristaša tovrstnih sprostitiv, moram profesionalne maserje resnično pohvaliti. Ko sem prišla nazaj, sem se počutila lahko kot oblaček! :) V glavnem – vse pohvale, Pohorci so res prijazni in ustrezljivi. Če vam lahko dam en namig: če tudi vi greste z vso družino, rezervirajte Modre počitnice v Termah Zreče (oz. Zelene počitnice, če boste spali na Rogli). Cene so že od 54 €/osebo/noč naprej, 1 otrok do 12 let je brezplačno, drugi pa 70 odstotkov ugodneje (na Rogli od 49 € naprej in 2 otroka brezplačno). Priporočam in še se vračamo. Hvala, Terme Zreče!

Prava mama Nina

Luštna cena

v Termah Zreče

od 4.8.2017 naprej.

- * polpenzion,
- * kopanje v termalnih bazenih, tudi na dan odhoda,
- * vstop v Savna vas z vodenimi programi vrtničenja zraka (30% ugodneje),
- * wellness voucher v vrednosti 15 € za izbrane storitve v Idili, wellness & spa centru,
- * hotelski in rekreacijski animacijski program.

GRATIS:
1 otrok
do 6 let, v sobi skupaj
z 2 odraslimi.

Cena na osebo na dan v dvoposteljni sobi:

Vile Terme Zreče**** (dvoposteljna soba)	44 €
Vile Terme Zreče**** (apartma)	47 €
Hotel Vital****	53 €
Hotel Atrij****S	62 €

Najkrajši čas bivanja: 3 dni / 2 noči.

MODRA ŠTEVILKA
080 73 77

www.termes-zrece.eu

POGOVOR

Motnja ravnotežja, izziv za vse vpletene

Matej Svetec, dr. med., je specialist otorinolaringologije in v ambulanti GroMed v Kranju obravnava tudi bolnike z motnjami ravnotežja. Za bolnika je težava zelo moteča, za zdravnika pa je stanje velik izziv. Z njim smo se pogovarjali o tej pereči problematiki.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kaj je motnja ravnotežja? Kdo v populaciji je za take težave najbolj dovzeten?

"Motnja ravnotežja ali iluzija gibanja ni bolezen, ampak je simptom nekega obolenja. Lahko se pojavi kot vrtoglavica (predmeti se vrtijo okoli človeka ali se človek sam vrti v okolici) oz. kot omotica (občutek negotovosti v prostoru v smislu nezanesljive stoji ali hoje, strahu pred padcem, lahkonosti v glavi ...). Vrtoglavica je prehodna motnja v delovanju ravnotežnega aparata. Vedno je zoprna, a izjemoma nevarna – predvsem če se pojavi v trenutku, ko lahko pride do resnih poškodb, kot je npr. padeč pri delu na višini. Omotica je simptom nekega organskega ali psihološkega dogajanja v organizmu, lahko gre le za subjektivno neprijeten občutek ali pa je kazalnik obolenja. Vzroki za nastanek motenj ravnotežja se v različnih starostnih skupinah razlikujejo in tako se razlikuje tudi način obravnave ter zdravljenje. Glede na študije je incidenca motenj ravnotežja v populaciji 5–10-odstotna, pri ljudeh nad 65. letom starosti pa se lahko povzpne tudi na 40 odstotkov. Dovzetni so predvsem posamezniki s pridruženimi kroničnimi boleznimi (slabokrvnost, hormonske motnje, bolezn srca in ožilja, bolezn živčevja, slabovidnost in naglušnost, psihiatrične bolezn ...) in s stanji po poškodbah glave ter hrbtenice."

Kako lahko posameznik dojema motnjo ravnotežja in na kaj moramo biti pozorni?

"Pri vrtoglavici ima bolnik občutek močne splošne prizadetosti. K temu pripomore tudi vegetativna reakcija, ki se kaže s slabostjo in bruhanjem ter potenjem in bledico, pojav strahu pred resnostjo obolenja pa težave še stopnjuje. Pri kroničnih težavah z vrtoglavico se pojavijo še nezadovoljstvo, moteno osebno življenje in zmanjšana motiviranost za delo. Bolnik ne more sam oceniti, kako resne so nena-

dne težave z ravnotežjem. Trenutna prizadetost ga ovira pri verodostojnem podajanju podatkov. V veliko pomoč je že opredelitev, ali težave dojema kot občutek gibanja in vrtenja ali občutek nihanja in opitosti ali občutek lahkotnosti v glavi in strahu pred izgubo zavesti. Predvsem moramo biti pozorni na pridružene težave: dodatne motnje vida ali okvare sluha, pojav težav z govorom, občutek nemoči kože ali nemoči v mišicah (obraz, okončine), motnje spomina in koncentracije, glavobol ... V primeru naštetega je treba takoj poiskati zdravniško pomoč. Pri tem je zaželena prisotnost bližnjega, ki bo po potrebi dopolnil manjkajoče podatke iz anamneze in nudil prizadetemu dodatno psihološko oporo."

Kakšna je začetna diagnostika v vaši ambulanti?

"Natančen opis težav je pri diagnostiki vrtoglavice zelo pomemben, tako lahko z veliko verjetnostjo sklepamo o vzroku za nastanek motnje ravnotežja in s tem prihranimo bolniku nepotrebne preiskave ter obiske pri različnih specialistih (pogosto se ne pomisli na psihične težave ali izčrpanost in zamolči uživanje psihoaktivnih substanc ali redne terapije). Osebni ali dežurni zdravnik oz. specialist druge dejavnosti (nevrolog, internist, oftalmolog), ki na svojem področju ni našel vzroka za bolnikove težave, ob sumu na periferne motnje ravnotežja bolnika napoti k otorinolaringologu. V naši ambulanti takega bolnika ves čas obravnave opazujemo, ocenimo njegov spomin in retoriko ter subjektivno dožemanje težav, sledi klasičen ORL-pregled in testiranje funkcije možganskih živcev, preverimo bolnikovo stoji in hojo ter njegovo koordinacijo. V drugem delu preverimo podajnost bobničev (timpanometrija) in kvaliteto sluha (audiometrija) ter na več načinov testiramo ravnotežni aparat v notranjem ušesu (vestibulonestagmografija). Slednja preiskava je pogosto bolj neprijetna pri ljudeh, ki ne

prenašajo višine, vrtenja ali vožnje."

Ali obstaja učinkovita terapija, ki so jo deležni vaši pacienti?

"Zdravljenje se vedno začne z obrazložitvijo zdravnikovih ugotovitev. Bolnika opogumimo in pomirimo ter se dogovorimo za morebitno nadaljnjo diagnostiko in zdravljenje. Pridobitev bolnikovega zaupanja je zelo pomembna, saj tako izgubi občutek vdanosti v usodo in dobi motivacijo za sodelovanje pri reševanju zdravstvenih težav. To je pravi trenutek za pogovor o smiselnosti rednega izvajanja vaj za ravnotežje (z rednim izvajanjem Brandt-Daroffovih vaj se vzpostavi novo ravnotežje, ki bolnika povrne v koli-

tomatskih ravnotežnih težav ali za preprečevanje morske bolezn imam na voljo tudi Cinarizin."

Zakaj ste se pri Gromed odločili sodelovati s specialistom internistom?

"Omotice imajo lahko zelo različne vzroke, ki so pogosto internistični (slabokrvnost, motnje srčnega ritma ali prekrvavitve srca, nihanje krvnega tlaka, prebavne motnje, hormonske motnje ...), in sodelovanje s spec. internistom bo omogočalo bolj celostni pristop k bolnikom z motnjami ravnotežja. Več o tem, kaj lahko pričakujete na obravnavi pri spec. internistu, bo povedala Ana Debevc, dr. med., spec. internistka, ki bo svetovala ljudem v ambulanti

Ana Debevc, dr. med., spec. internistka, bo v ambulanti GroMed v Kranju s svojega področja specializacije svetovala tudi glede motenj ravnotežja. / FOTO: OSEBNI ARHIV

kor je le mogoč normalen ritem življenja). Pri benigni položajni vrtoglavici (najpogosteje se pojavi pri obračanju v postelji) naredimo Epleyjev ali Semontov repozicijski manever in tako bolnika pozdravimo. Za zdravljenje vrtoglavice uporabljamo tudi zdravila. Na voljo je Betahistin, ki vpliva na prekrvavitve v notranjem ušesu in pospešuje centralno kompenzacijo. Slednje pa zavirajo pomirjevala, ki jih zaradi tega predpišemo le za kakšen dan ob najhujših ravnotežnih motnjah. Po potrebi zdravimo tudi slabost z bruhanjem, takrat predpišemo zdravila proti slabosti in svetujemo zadostno uživanje izotoničnih napitkov. Za zdravljenje kroničnih simp-

GroMed v Kranju. Na spletni strani <http://antiageanasan.com/> je več o njej, če pa povzamem njeno predstavitev: »V internistični ali kardiološki ambulanti se pogosto znajdejo bolniki, ki potrebujejo celostno diagnostiko v obravnavi zaradi nenadne izgube zavesti (t. i. sinkopa) ali v obravnavi zaradi občutka izgube ravnotežja. V odkrivanju vzroka sinkop in omotice je najpomembnejša bolnikova zgodba, natančen opis okoliščin in poteka dogajanja ob nastanku omotice lahko pojasni njen vzrok. Prav tako je pomemben opis hitrosti nastanka, trajanje težav in spremljajoča stanja (uhajanje urina, ugriz v jezik, visok ali nizek krvni tlak,

Matej Svetec, dr. med., je specialist otorinolaringologije: "Pridobitev bolnikovega zaupanja je zelo pomembna, saj tako izgubi občutek vdanosti v usodo in dobi motivacijo za sodelovanje pri reševanju zdravstvenih težav." / FOTO: TINA DOKL

hitrost bitja srca ...). Po pridobitvi informacij iz anamneze se najprej odločimo za pregled in nato za nadaljnje preiskave, napotimo na ciljne laboratorijske preiskave krvi, izmerimo krvni tlak in posnamemo EKG (pokaže srčni ritem in lahko tudi nakazuje na bolezn srčne mišice). Glede na ugotovljeno se nadalje lahko odločimo za Holter EKG (24-urno snemanje srčnega ritma), ultrazvok srca (videz in delovanje srca), obremenilno testiranje (ocena prekrvavitve srca med naporom s pomočjo EKG-ja). Pri omo-

tičah so za internista pomembni anamnestični podatki: izguba zavesti, prisotnost težkega dihanja med naporom, sočasna bolečina v prsnem košu v mirovanju ali med naporom. « Ste se kdaj vprašali, zakaj so nekateri starejši v tako dobri kondiciji za svoja leta in nimajo težav z ravnotežjem? Nekaj je genetika, veliko pa je način življenja. Več o »anti-aging« svetovanju in preprečevanju motenj ravnotežja pri internističnih obolenjih se bo Ana Debevc razpisala v Kranjčanki 25. avgusta."

GROMED d.o.o.

OTORINOLARINGOLOŠKA
(ušesa, nos in grlo) in gostujoče specialistične ambulante, Bleiweisova cesta 16, 4000 Kranj

MATEJ SVETEC, dr. med., specialist ORL in gostujoči specialisti

a) Ordinacijski čas za pregled na napotnico:

Dan v tednu	Ordinacijski čas (DOP.)	Ordinacijski čas (POP.)
PONEDELJEK		13:00 – 21:30
TOREK	06:30 – 13:30	
SREDA	06:30 – 13:30	16:00 – 20:30 (le vsako tretjo sredo v mesecu)
ČETRTEK	06:30 – 13:30	
PETEK	06:30 – 11:30 (funkcionalna Dg in KO pregledi)	

Malica: ponedeljek 15:00 – 15:30, ostale delovne dni v tednu 9:00 – 9:30 (termin za malico se lahko spremeni ob nepredvidljivih dogodkih – nujne napotitve,...)

Če pri sebi nimate veljavne napotnice, vas bomo obravnavali kot samoplačnika!

NAROČANJE PACIENTOV: v kolikor imate številko eNapotnice, se sami naročite preko portala <https://naročanje.ezdrav.si/> (za ORL pregled pri nas morate med izvajalci poiskati GroMed d.o.o.); možno je tudi osebno naročanje ali zgolj podajanje informacij po telefonu št. 059/054-999 (JOLANDA JELOVČAN, dipl. m. s.) v naslednjih terminih: PONEDELJEK – od 13:00 do 15:00, TOREK, SREDA, ČETRTEK – od 06:30 do 08:30, PETEK – NAROČANJA ALI INFORMACIJI NI!

Čakalna doba za prvi pregled z napotnico v naši ORL ambulanti je vidna na portalu <https://cakalnedobe.ezdrav.si/> (izberite vse regije ali gorenjska regija in poiščite GroMed d.o.o.). Dostop do NIJZ: www.nijz-si.

b) Ordinacijski čas za samoplačniške ORL storitve in svetovanje v ambulanti Ana Debevc, dr. med., spec. internistka (NOVO): LE PO PREDHODNEM DOGOVORU osebno ali na telefonski št. 040/770-209 (pošljite sporočilo z željami in poklicali vas bomo v najkrajšem možnem času).

c) Kontakt za cehovske kolege in poslovne partnerje: po telefonu (040/770-209) ali preko E-pošte (gromed.doo@gmail.com). GROMED d.o.o., Spodnjevaška pot 30a, 2000 Maribor

S prvo razstavo zaživela nova galerija

Z razstavo slikarke Alenke Sušnik je v Kamniku vrata odprla Galerija Dika.

Avtorica razstave Alenka Sušnik in lastnica prostorov ter hči pokojne Dike Mojca Morelj

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – V torek je svoja vrata odprla Galerija Dika, poimenovana po Diki Majce Dolenc, pred časom preminuli članici Likovnega društva Senožeti iz Radomelj. Hiša na Maistrovi ulici v Kamniku, v kateri je celotno pritličje namenjeno razstavnim prostorom, je bila rojstna hiša pokojne slikarke, ki jo je njena hči Mojca Morelj preuredila v galerijo, ki jo z razstavami in drugim kulturno-umetniškimi programom nameravajo napolniti člani društva Senožeti.

Prva razstava v novoodprti galeriji je pripadla Kamničanki Alenki Sušnik, plodoviti avtorici in članici društva, ki je na ogled postavila dela z različnih obdobjih svojega ustvarjanja. Motivi se gibljejo med krajina in podobami človeškega telesa, ki vse bolj razpadajo v čisto abstrakcijo. Ta Sušnikovo vse bolj zanima in se ji v

zadnjem času tudi v največji meri posveča.

Razstava, ki bo ob petkih in sobotah popoldne na ogled do 17. septembra, pa ni edini dogodek, ki se bo v galeriji zgodil v tem času. Poleg tega, da je notranost stare meščanske hiše zanimiva sama po sebi, namreč člani društva obljublajo tudi različna predavanja, predstavitve in druge dogodke, ki bodo zadovoljili predvsem ljubitelje kulture in umetnosti. Prvi bo na sporedu že 25. avgusta, ko zanimiv performativni dogodek pripravljajo družbenokritična performerka in verjetno najbolj znana slovenska čistilka čevljev Miša Gams, aforist Andrej Kos in stari znanec kamniške kulturne scene Goran Završnik.

Galerija Dika se tako napoveduje kot zanimiv in zelo dobrodošel prispevek v vse bolj živahnem in raznolikem kulturnem življenju v mestu.

Začenja se Festival Radovljica

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Jutri zvečer se v Radovljiški graščini s koncertom, posvečenim Monteverdijevim madrigalom ob 450. obletnici skladateljevega rojstva, začne 35. Festival Radovljica. Šestčlanski vokalni ansambel La Compagnia del Madrigale velja za vodilni italijanski sestav za izvajanje tega repertoarja. Do 22. avgusta se bo v Baročni dvorani Radovljiške graščine zvrstilo deset koncertnih večerov, eden bo tradicionalno v cerkvi Marijinega oznanjenja v Velesovem.

Festival, ki ga že enajsto leto oblikuje Domen Marinčič, bosta med drugim vsebinsko zaznamovali 450. obletnica rojstva skladatelja Claudia Monteverdija in 250. obletnica smrti skladatelja Georga Philippa Telemanna.

Več večerov prinaša tudi glasbo, povezano z ozemljem današnje Slovenije. Na koncertu z največjo zasedbo na festivalu v zadnjih enajstih letih bo prvič po 17. stoletju zavenela poznorenesančna polifonija iz rokopisov, povezanih z ljubljansko stolnico in gornjegrajsko stolnico, napovedujejo organizatorji. Že tradicionalno imajo posebno mesto v festivalnem programu projekti, ki poudarjajo nekoč neločljivo povezavo med besedo in glasbo. Letos so to nove glasbene rekonstrukcije pesmi iz staroislandskega epa Edda, ki so ga zapisali v 13. stoletju, večer Monteverdijevih madrigalov in Schubertov cikel samospjevov Lepa mlinarica. Za kar nekaj koncertnih večerov so glasbeniki pripravili program, ki bo na festivalu predstavljen premierno.

Ti očeta do praga, sin tebe čez prag

Turistično društvo Žirovski Vrh je letos zabeležilo 20-letnico delovanja društva ter prve prireditve Praznik žetve. Posebnost dogodka so številni domači nastopajoči v pristnih kostumih, ki se vsako leto predstavijo tudi v domači igri avtorice Tončke Oblak. Letošnjo komedijo je naslovlila s starim pregovorom Ti očeta do praga, sin tebe čez prag.

MANCA PERDAN

Žirovski Vrh – Praznik žetve je bil letos od četrta, 27. julija, do nedelje, 30. julija. Petek je bil posvečen premieri igre Ti očeta do praga, sin tebe čez prag, ki govori o odnosih med generacijami v obdobju začetka 20. stoletja; pripoveduje zgodbo o še danes aktualni temi dveh generacij, ki živita pod isto streho. To je bilo pred sto leti popolnoma drugače, pravi avtorica besedila Tončka Oblak, ki vsako leto poskrbi, da gledalci uživajo v predstavi. Ideje za svoje stvaritve zbira že od otroških let, ko sta ji mama in stara mama pripovedovali zgodbe o življenju včasih. Pobudo za pisanje pa ji je dala prav okolica, v kateri živi. V svojih igrah daje pomen starim časom: življenju, običajem, šegam in navadam. S tem želi pokazati, da se zgodovina v njihovem

Ti očeta do praga, sin tebe čez prag govori o tem, kakšni so bili včasih odnosi med generacijami in kako so se takrat stvari prenašale iz roda v rod. / Foto: Tina Dokl

kraju ohranja. Besedilo igre je precej humorno, saj v današnjih časih ljudje radi gledajo vesele stvari.

V igri nastopa 17 igralcev – nekateri so še bolj »sveži«, spet drugi imajo za seboj dolgo zgodovino igranja v predstavah na Prazniku žetve. Igralka Olga Šubic je pri predstavah prisotna že od samega začetka: »V vsebini najdem tudi malo sebe, vendar ne na tako grob način. Spominja me na moje otroštvo.« Tudi Jernej Andreuzi je dolgoletni igralec, ki v prvem delu igre najprej igra gospodarjevega sina, v drugem delu pa očeta. »V igri je prikazano, kako se je živelo včasih, danes to ne gre več tako,« je povedal o predstavi in dodal, da je igra vsako leto boljša. Prehod med prvim in drugim delom igre je popestril nastop otroške folklorne skupine iz Osnovne šole Gorenja vas.

Tončki Oblak pri pisanju pomaga hči Lucija. Lucija Kavčič, ki je predstavo zrežirala, v njej tudi igra. Povedala je, da so letos z vajami začeli bolj pozno, saj se je zavleklo samo pisanje igre, in dodala, da so bile vaje zelo intenzivne.

Predstavo smo si lahko ogledali v petek in soboto, razmišljajo pa, da bi jo z igrali še kdaj. »To je že trinajsta predstava, ki jo je napisala mami in delno jaz, zato je postala že kar lepa tradicija. Ljudje so se tega navadili in vedno radi pridejo pogledat. Teme so vedno kmečke in se nanašajo na naše okolje, snov pa črpamo tudi od starejših okoliških prebivalcev, ki so vir znanja o tem, kako se je včasih živelo na kmetih,« je o igri še povedala režiserka.

Besedilo igre je precej humorno, med igro pa so zaplesala tudi dekleta iz folklorne skupine. / Foto: Tina Dokl

Barviti slikarski cvetlični vrt

SAMO LESJAK

Kranj – V dvorani kranjske Mestne knjižnice bo do 20. septembra na ogled razstava ustvarjalcev Univerze za tretje življenjsko obdobje Društva upokojevcev Kranj. Motivika razstavljenih del so cvetlice, ki so jih pod mentorstvom magistra umetnosti Miha Perčiča slikali v različnih tehnikah. Predstavlja se enajst ustvarjalcev: Andrej Ambrož, Darinka Tršan, Emil Sekne, Ivanka Bečan, Marija Lokar, Mija Naglič, Minča Komovec, Nada Zaplotnik, Mojca Sunesko, Nina Hladnik in Stana Rovtar. Slike izražajo barvito energijo, željo po učenju in ustvarjanju.

Ob prijetnem druženju, obkroženi z barvami likovniki prelivajo svoje ideje na papir ali platno. Pravi slikarski cvetlični vrt bo mesec in pol krasil kranjsko Mestno knjižnico.

Vrhunec sezone za atlete

Danes se bo v Londonu začelo svetovno prvenstvo v atletiki. V slovenski reprezentanci je sedem atletov in atletinj, med njimi tudi trije mladi Gorenjci: Luka Janežič, Agata Zupin in Rok Puhar.

MAJA BERTONCELJ

Ljubljana – »Ekipa ni velika, je pa kvalitetna in mlada. Osebnostno bi bil zadovoljen z enim finalom, ki ga lahko realno pričakujemo od Martine Ratej, in še kakšno uvrstitvijo v polfinale. Pred atlete ne postavljamo previsokih ciljev. Želim si, da zadovoljijo sami sebe in potem bomo vsi zadovoljni,« je v sredo pred odhodom druge skupine na svetovno prvenstvo v London pojasnil Vladimir Kevo, predsednik strokovnega sveta Atletske zveze Slovenije.

Slovenijo bo v Londonu zastopalo sedem atletinj in atletov: Martina Ratej (met kopja), Luka Janežič (400 m), Čigar nastop je zaradi bolezni še pod vprašajem, Rok Puhar (maraton), Agata Zupin (400 m z ovirami), Anita Horvat (400 m), Tina Šutej (skok ob palici) in Maruša Černjul (skok v višino). Kaj so pred odhodom na prvenstvo povedali Gorenjci? Poleg Vodičana Luke Janežiča (Kladiivar Celje), o katerem pišemo v posebnem članku, sta to še Rok Puhar (AK Triglav Kranj) in Agata Zupin (AD Kamnik). »Mislim, da sem dobro pripravljena. Nimam pa nekih posebnih ciljev, ker sem še mlada in bo to zame prva velika članska tekma. Skušala bom odteči tehnično čim bolje, teči sproščeno, potem bomo pa videli, kam me bo to pripeljalo. Priprave so potekale po

Slovenska atletska reprezentanca za London (od leve): Luka Janežič, Anita Horvat, Agata Zupin, Maruša Černjul, Martina Ratej in Rok Puhar. Na sliki manjka Tina Šutej, ki je kot prva odpotovala na prvenstvo.

načrtih,« je povedala Agata Zupin, z 19 leti najmlajša v ekipi. Julija je na evropskem prvenstvu za starejše mladince v italijanskem Grossetu v finalu teka na štiristo metrov z ovirami osvojila srebrno medaljo in s časom 55,96 izboljšala svoj državni članski rekord. »Nisem se dovolj sprostil. Želja po zlati medalji je bila prevelika. Do zadnje ovire sem vodila. Bilo je malce razočaranja zaradi šestih stotink, sem pa vesela zaradi rezultata,« je obudila spomin na Grosseto. V svoji disciplini ima 32. izid.

V nadaljnji disciplini, maratonu, bo nastopil Rok Puhar, za katerega bo to šele

drugi maraton v karieri. Na prvem aprila v Hamburgu je izpolnil normo za svetovno prvenstvo. Ima 59. izid (2;18:22) med tistimi, ki so letos tekli maratonsko razdaljo in dobili pravico do nastopa na največji atletski tekmi leta. »Tako po prvem maratonu sem začel s pripravami. Imel sem dvanajst tednov časa. Od Atletske zveze Slovenije sem dobil možnost za tritedenske priprave v Sankt Moritzu, kar sem izkoristil. To je bila odlična izkušnja tudi za naprej. Ko sem prišel domov, sem imel nekaj težav. Telo je potrebovalo določen čas, da se je umirilo. Ta teden je vse, kot mora biti. Danes je zadnji trening

v maratonskem ritmu potekal idealno. Ni me več tako strah kot pred prvim maratonom v Hamburgu. Vem, da sem tega sposoben, da zmorem tak napor dve uri in več. Sem malce bolj umirjen, pride pa pritisk velike tekme. Zelo vesel bi bil, če bi tekel blizu osebnega rekorda,« je povedal Rok Puhar, ki se je zadnja dva tedna največ posvečal regeneraciji, sicer pa je tedensko pretekel od 160 do dvesto kilometrov.

Svetovno prvenstvo bo potekalo do 13. avgusta, obetajo pa se številni zanimivi boji za naslove najboljših na svetu. Slovenija je doslej na svetovnih prvenstvih osvojila štiri medalje.

Olimpija je magnet za gledalce

V soboto v Kranj prihaja v tej sezoni še neporažena Olimpija, tekme pa konec tedna začnajo tudi nogometni drugoligaši.

JOŽE MARINČEK

Kranj – Lov za nove točke v četrtem krogu prve slovenske nogometne lige Telekom se bo začel že danes, ko se bodo v Kidričevem srečali nogometaši Aluminija in Celja. Jutri sta na sporedu dva obračuna. Začelo se bo v Kranju, kjer se bo srečanje med Triglavom in Olimpijo zaradi televizijskega prenosa začelo že ob 16.50. Prav obračun z Olimpijo bo velik magnet za gledalce, posebno sedaj, ko kot po tekočem traku premaguje nasprotnike in z devetimi točkami tudi vodi na tekmovalni razpredelnici. »Vsaka zmaga prinaša tri točke in mi si želimo te tri točke tudi osvojiti. Čaka nas težka

tekma, gledati pa bomo morali predvsem na to, da bomo naredili čim manj napak,« je pred tekmo z Olimpijo povedal trener bordo-belih Tonči Žlogar.

Jutri ob 20.30 bodo tekmo v Velenju začeli nogometaši velenjskega Rudarja in Krškega.

Nedeljsko tekmovanje se bo začelo v Dravogradu, kjer se bo tekma med nogometaši Ankarana Hrvatina in Maribora. Mariborčani so si z zmago z 1:0 na Islandiji proti nogometašem Hafnarfjörðura zagotovili evropsko jesen.

Tekme četrtega kroga pa bodo zaključili nogometaši Domžal in Gorice, ki se bodo na nogometnem igrišču ob Kamniški Bistrici za nove

točke pomerili ob 20. uri. Domžalčani so sinoči odigrali povratno srečanje v tretjem krogu kvalifikacij za ligo Evropa s Freiburgom, tekma pa se do zaključka naše redakcije še ni končala.

Tudi drugoligaško tekmovanje bo letos še kako zanimivo. Liga se je z desetih klubov razširila na 16. Drugoligaški nogometni ples se začne danes, ko se bosta ob 20. uri pred kamerami Sportkluba pomerila Nafta 1903 in Roltek Dob. Povratniki med drugoligaše, nogometaši Kalcerja Radomlje, bodo jutri ob 17.30 gostili novince v ligi, nogometaše Cherrybox24 Tabor Sežana, nogometaše kranjske Zarice Kranj pa čaka v nedeljo ob 17.30 na

nogometnem igrišču Športnega parka Zarica obračun z ekipo Drave Ptuj. Ekipa Zarice v novo sezono vstopa s pošteno prevetreno zasedbo. Med rdeče vrage se je vrnil mož, ki je klub popeljal v drugi rang slovenskega nogometna, a bo Janez Zupančič tokrat deloval v drugačni vlogi, saj bo opravljal dolžnosti športnega direktorja. V kranjskem klubu o novincih še niso povedali veliko, a je jasno, da se bodo tako kot spomladi zanesli na pomoč Triglava. Orli bodo Zarici odstopili nekaj mlajših nogometašev, ki so se pred tedni razveselili naslova mladinskega državnega prvaka. V rdečem dresu v novi sezoni ne bo Žige Isteniča in Elvija Beganovića.

Na Jesenicah sestavljajo hokejsko moštvo

VILMA STANOVNIK

Jesenice – Pri HDD SIJ Acroni Jesenice sestavljajo ekipo za novo sezono. Tako so ta teden podaljšali pogodbe z nekaterimi dosedanjimi igralci, med drugimi tudi s kapetanom Miho Brusom. V torek so prvič stopili na ledeno ploskev, trenutno pa moštvo sestavljajo vratarji Clarke Sauder, Mark Vlahovič in Žiga Kogovšek, branilci Miha Logar, Aleksandar Magovac, David Planko, Luka Kraigher, Nejc Stojan, Žiga Urukalo, Gašper Korošec in Lan Brun Rauh ter napadalci Miha Brus, Nik Pem, Luka Kalan, Tadej Čimžar, Urban Sodja, Gašper Glavič, Blaž Tomaževič, Žan Jezovšek, Luka Bašič, Jaka Sodja, Erik Svetina, Jaka Šturm in Gašper Seršen. Pred začetkom sezone ekipo čaka še nekaj pripravljalnih tekem. Prva na domačem ledu bo na praznični torek, 15. avgusta, nasprotniki Jeseničanov pa bodo hokejisti ekipe KAC 2.

V upravi kluba so pripravili tudi že vstopnice za novo sezono, med njimi so v prodaji tudi sezonske vstopnice. »Ponovno imamo tako kot lani pripravljene sezonske vstopnice po posebni ceni za zveste kupce sezonskih vstopnic, ugodne pakete pa smo pripravili tudi za študente in dijake, tudi letos bo možen nakup vstopnice z rezerviranim parkirnim mestom,« pravijo v jeseniškem klubu.

Tako kot lani bo za prodajo skrbelo podjetje Moje karte. Kupiti jih je moč na njihovi spletni strani, na vseh njihovih prodajnih mestih (Petrol, OMV, Bencinski servis LOGO Škofja Loka in Preddvor, Turistična agencija Alpetour, Turistična agencija Kompas, Mercator hipermarket Kranj Savski otok in Škofja Loka in poslovalnice Mercator M holidays, Turistično društvo Bled) ter v pisarni društva v Dvorani Podmežakla na Ledarski 4.

Naši odbojkarji napredujejo na lestvici

VILMA STANOVNIK

Kranj – Pred kratkim je Mednarodna odbojcarska zveza FIVB objavila lestvico za letošnje leto. Na njej so se slovenski odbojkarji povzpeli za sedem mest in tako zasedajo 23. mesto. Kot kriteriji za razvrstitev štejejo uvrstitve v letošnji svetovni ligi, na lanskim olimpijskih igrah, v svetovnem pokalu leta 2015 in na svetovnem prvenstvu leta 2014. Če bodo kriteriji v letu 2018 ostali enaki, se bodo naši odbojkarji, ki jih prihodnje leto čaka prvi nastop na svetovnem prvenstvu in tako tudi nove točke, na lestvici

še povzpeli. Na prvem mestu na lestvici, na kateri je 163 držav, sicer ostajajo Brazilci, na drugem Američani, Poljaki so zdaj tretji. Julija je novo lestvico objavila tudi Evropska odbojcarska zveza CEV, na njej pa naši odbojkarji zasedajo visoko 9. mesto.

Sicer pa se naši odbojkarji te dni pripravljajo na nastop na evropskem prvenstvu, ki se bo konec avgusta začelo v Krakovu. Na prvi od treh pripravljalnih tekem v Spali na Poljskem se premagali izbrano vrsto Poljske. Naši odbojkarji so bili od aktualnih svetovnih prvakov boljše s 3:2 (-21, 23, -21, 22, -12).

V nedeljo bodo tekli na Talež

Ribno – V nedeljo, 6. avgusta, bo tradicionalni tek Conditus Taležlauf 2017. Start bo ob 10. uri pri savskem mostu v Ribnem pri Bledu. Cilj teka je pri Lovski koči na Taležu. Dolžina proge, ki poteka večinoma po gozdnih cestah in poteh, je 8,5 kilometra. Organizator je ŠD Ribno.

Smrekov lubadar podira rekorde

◀ 1. stran

Med enaindvajsetimi revirji na blejskem območju sta le še dva, revirja Rateče in Gozd, kjer so doslej beležili normalne količine lubadarja, v vseh ostalih revirjih so višje od običajnih in znašajo od štiri do 37 tisoč »kubikov« (Spodnja bohinjska dolina).

Zakaj je lubadar najhujše prizadel smrekove gozdove v Bohinju, si v blejskem zavodu za gozdove ne znajo razložiti, zdaj, ob vsem operativnem delu, pa tudi nimajo časa za raziskave. »Morda je razlog v tem, da je Bohinj precej zaprta dolina s klimatskim vplivom Primorske in precej spremenljivim vremenom; morda so k rivi pretekli gospodarji, ki so v Bohinju preveč pospeševali rast in razvoj smreke,« razmišljajo v blejskem zavodu za gozdove, kjer so letos, po lanski rekordni količini

Andrej Avsenek, vodja blejske območne enote Zavoda za gozdove Slovenije

zmrazil in da so lastniki s nespom dokaj skopo zimo izkoristili za posek in spravilo napadenih dreves. Očitno je bil to račun brez krmarja, lubadar je dobro prezimil in se v ugodnih razmerah še bolj razmnožil. »Še bolj kot to nas je presenetilo, da se

gozdov Ljubljanska nadškofija, ki se dobro zaveda gozpodarske škode, je to lažje doseči kot v zasebnih gozdovih, kjer je lastništvo razpršeno,« ugotavlja Andrej Avsenek in dodaja, da bodo poskušali preprečiti nadaljnje širjenje lubadarja na Pokljuki in Jelovici tudi z doslednim ukrepanjem v kilometrskem pasu okrog platojev. Visoke temperature, ki so v teh dneh, ugodno vplivajo na razmnoževanje lubadarja, hkrati pa slabo na smrekove sestoje, ki jim primanjkuje vode.

V zavodu za gozdove pozivajo lastnike gozdov, da sami redno pregledujejo gozdove, in jih obveščajo, da jim ob odkritju lubadark ni treba čakati na odločbo zavoda za gozdove, dovolj je to, da o pojavu lubadarja in o začetku sanacije obvestijo revirnega gozdarja. »Veliko je primerov, ko lastniki odkrijejo v svojem gozdu napadeno drevje, a čakajo gozdarja, da jim označi drevje za posek. Verjetno ga

V Bohinju, kjer se je lubadar najbolj razmnožil, s plakati v slovenskem in angleškem jeziku opozarjajo turiste na previdnost pri gibanju, zlasti v gozdovih, kjer potekajo sanacijska dela. Samo na pobočju severno od jezera naj bi posekali šeststo kubičnih metrov od lubadarja napadenih dreves.

čakajo zato, ker niso prepričani, kaj vse morajo posekati, hkrati pa tako pridobijo tudi podatke o količini, ki jo potrebujejo za oddajo del izvajalcem,« pravi Andrej Avsenek in dodaja, da v gozdovih na Zgornjem Gorenjskem dnevno dela okrog dvesto izvajalcev, a glede na obseg del bi jih potrebovali petsto. »Izvedba del odpira probleme, s katerimi se javna gozdarska služba ne sme

ukvarjati, a hkrati kaže na to, da so lastniki poslovno zelo slabo organizirani. Prepuščeni so milosti in nemilosti izvajalcev, pri tem pa prihaja tudi do anomalij, kraje lesa, nerazumnega podaljševanja rokov za izvedbo ... Marsikateri lastnik nam reče, da naj kar sami posekajo in spravijo lubadarko, a to ni naša pristojnost, lahko jim le svetujemo, da naj z izvajalci sklepajo pisne pogodbe, v katerih naj se dogovorijo za rok izvedbe del, ceno storitve in kvaliteto opravljenih del,« pravi Avsenek in poudarja: »Naša prednostna naloga je čimprej odkritje napadene drevja in obveščanje

lastnikov. Vsi naši gozdarji so na terenu, temu smo prilagodili tudi koriščenje do-pustov. Letos smo doslej izdali že več kot 2500 odločb, v katerih od lastnikov zahtevamo, da v 21 dneh ali še prej, odvisno od intenzitete napada, lubadarko posekajo in spravijo, do junija pa smo izdali že tudi 78 odločb o izvršbi. Lastniki so doslej posekali 153 tisoč kubičnih metrov lubadark, dejansko količina pa je še višja, saj gozdarji glede na obseg dela ne morejo sproti pregledovati sanacije posameznih žarišč. Odkupovalci za zdaj še sproti odkupujejo ponujen les, tako da v skladiščih ni zaloga.«

V blejskem zavodu za gozdove ugotavljajo, da je pri vsakem kubičnem metru lubadark vsaj 30 evrov gospodarske škode, poleg tega pa nastaja še posredna škoda. Lani je na njihovem območju zaradi poseka lubadark nastalo 1250 hektarjev golih površin, ki do pomladitve oziroma nastanka novega sestoja pomenijo izpad prirastka.

Anketa med revirnimi gozdarji je pokazala, da le približno četrtnina lastnikov gozdov takoj reagira na odločbo zavoda za gozdove o poseku in spravilu lubadark in se sama loti sanacije. Približno polovica lastnikov tudi reagira na odločbo, a morajo za izvedbo del najeti izvajalca. Četrtnina lastnikov na odločbo ne reagira, gozdarji se pri tem pogosto srečujejo s starejšimi lastniki in lastniki, ki živijo v tujini, pa tudi s primeri, ko so solastniki med seboj sprti ali dedni postopek še ni končan.

lubadark, vendarle pričakovali, da se bo lubadar umiril in da se bo krivulja obrnila navzdol. Upanje na boljše so »gradili« na tem, da napadi lubadarja običajno v dveh do treh letih po naravni ujmi oslabijo, da je v mrzli zimi vsaj del populacije lubadarja

je razširil tudi v višje ležeče gozdove, na platoje Jelovice, Pokljuke in Mežaklje ter v Karavanke, kjer so najlepší smrekovi sestoji. Platoje Pokljuke in Jelovice 'branimo' pred novimi napadi lubadarja s takojšnjim ukrepanjem. Tam, kjer je lastnica

Pri vsakem »kubiku« lubadark je po oceni gozdarjev približno trideset evrov škode.

Velikih zveri je preveč

Kranj – V Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije ugotavljajo, da pristojne ustanove v Sloveniji ne spoštujejo strategije upravljanja z rjavim medvedom in da je medved stalno prisoten na robnem in prehodnem območju, nemalokrat pa povzroča probleme tudi na območju izjemne prisotnosti. Podobno je po mnenju zbornice tudi pri volku, najprej se je razširil na območje Primorske, zdaj pa se širi že na severno Primorsko in Gorenjsko, prav tako pa tudi proti vzhodu države. V zbornici so prepričani, da je medvedov in volkov preveč in da njihov stalež ni usklajen z zmogljivostjo naravnega okolja. Šakala bi po mnenju zbornice morali prepoznati kot nezaželeno vrsto, nasprotujejo pa tudi načrtovani naselitvi risov.

Gorenjsko tekmovanje oračev

Kranj – Društvo kmetijskih inženirjev in tehnikov (DKIT) bo v soboto, 26. avgusta, organiziralo na njivah v okolici Pšenične Police gorenjsko tekmovanje v oranju, na katerem se bodo orači pomerili v oranju na strnišču z dvobrazdnimi plugi krajniki in obračalnimi plugi. Društvo sprejema prijave za tekmovanje na naslov DKIT, Iva Slavca 1, Kranj, ali po telefonu na številki 040 530 230, kjer tekmovalci lahko dobijo tudi dodatne informacije in pojasnila o tekmovalnih pravilih. Najboljša gorenjska orača se bosta uvrstila na državno tekmovanje, ki bo 8. in 9. septembra na Ptuj.

Z avtom se je vozil po koruzi

CVETO ZAPLOTNIK

Breg pri Žirovnici – Na Beravsovi kmetiji, kjer gospodarita Vinko in Barbara Toman, redijo okrog šestdeset goved in na leto namolzejo okrog tristo tisoč litrov mleka. Na takšni tipično živinorejski kmetiji ima pomembno mesto v setvenem kolobarju tudi koruza. Letos je vsaj doslej zelo dobro rasla, a njeno rast je prejšnji teden, v noči s torika na sredo, »zmotil« objestnež, ki se je z avtom dvakrat zapeljal po eni od njiv – naprej in nazaj in še enkrat naprej in nazaj. »Ko preišljujem, zakaj je to storil, ne najdem pametnega razloga,« pravi Vinko in dodaja, da je

šlo v tem primeru verjetno za mladostno objestnost. Skoraj tri metre visoka koruza se na prizadetih mestih ne bo obrasla, Tomanovi

je tudi ne bodo predčasno poželi, ampak bodo počakali na jesen. Nenavadno početje so prijavili tudi policiji. Ob dogodku so se oglasili

tudi v kmetijski svetovalni službi in povedali, da so na Tomanovi njivi že vrsto let spremljali pojavljanje in razvoj koruznega hrošča.

Dvakrat z avtom po koruzni njivi

S pobarvanko do Applove nagrade

Ekipa mladih podjetnikov iz kranjskega tehnološkega parka je za aplikacijo za pobarvanke Lake prejela prestižno nagrado tehnološkega giganta Apple.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – Pobarvanke za odrasle so v zadnjem času vse bolj priljubljene. Kot je že lani poročal portal Rtvsl.si, so knjigarne v Veliki Britaniji beležile tristo odstotno rast prodaje pobarvank, nemški proizvajalec barvic Faber – Castell pa je zaradi povečanega povpraševanja moral uvesti dodatno izmeno.

A v času razmaha pametnih naprav lahko risbe barvamo kar na zaslonu telefona ali tablice. Med številnimi tovrstnimi aplikacijami, ki si jih uporabniki lahko naložijo na svoje naprave, je letos marca luč sveta ugledal tudi Lake, rezultat dela petih mladih, ki delujejo v kranjskem tehnološkem parku.

Več kot le pobarvanka

Katarina Lotrič, Luka Orešnik, Goran Ivašič, Timotej Papler in Anja Renko

prihajajo iz različnih poklicnih usmeritev, združuje pa jih razvijanje tehnoloških produktov za Applovo okolje iOS. Lake je zrasel iz Toonie, v kateri so Anja, Luka in Goran že pred časom ustvarjali aplikacije za otroke, med katerimi je bila najbolj priljubljena pobarvanka. Na osnovi tega so zasnovali Lake, za katerega pravijo, da je »več kot le pobarvanka«. Da se od konkurentov res razlikuje, je jasno že ob prvem zagonu aplikacije. Za razliko od podobnih, kjer so uporabnikom za barvanje na voljo generične risbe, Lake namreč združuje skupnost uveljavljenih ilustratorjev z različnih koncev sveta, ki svojim pobarvankam vdahnejo svoj osebni pečat, za svoj prispevek pa so tudi plačani. Mesečna vsota njihovega prihodka je odvisna od priljubljenosti njihovih pobarvank.

Statistika razkriva, da kot uporabnice prednjačijo ženske, stare med 20 in 45 let, a moški ne zaostajajo prav veliko. Največ uporabnikov prihaja iz ZDA in Kitajske, skupno pa jim je to, da imajo razvit odnos do umetnosti oziroma si želijo aktivnosti, ki jih bo pomirila. Ker aplikacija deluje le na platformi iOS, je na voljo le uporabnikom mobilnikov znamke iPhone. »Programsko okolje iOS nam je bolj domače od androida. Lahko bi sicer naredili generično aplikacijo in jo prenesli v različna programska okolja, a kvaliteta ne bi bila enaka. Poleg tega nam ciljanje na uporabnika iOS omogoča aplikacijo s poslovnim modelom brez nadležnih oglasov in bolj osebni pristop. To pa ne pomeni, da Lake nikoli ne bo na voljo tudi za uporabnike androidnih naprav,« odločitev razlaga programer Luka Orešnik.

Peterica, ki je v San Joseju navdušila Apple

Aplikacija je v le nekaj mesecih zabeležila več kot pol milijon prenosov, vsakodnevno pa jo uporablja med dvajset in štirideset tisoč ljudi. Inovativnost produkta so prepoznali tudi pri Applu. Najprej so jo v marcu uvrstili v »uredniški izbor« na App Store, s čimer so ji zagotovili večjo izpostavljenost, maja pa je bila ekipa povabljena še na Applovo konferenco v San Jose, kjer je sledilo presenečenje.

Edini Slovenci z nagrado

»Že en mesec prej smo prejeli klic podjetja Apple z vprašanjem, ali pridemo na konferenco, pa smo sprva rekli, da ne. Ker pa so bili prepričljivi in so nam potem tudi priskrbeli vstopnice, smo se hitro odločili, da gremo

tja čez kar vsi. Slutili smo, da nas ne vabijo kar tako, a o nagradi si na glas nismo upali razmišljati. Apple design award je le največ, kar v tem svetu lahko dosežeš. Ko so nas razglasili za prejemnike nagrade, pa pravzaprav res nismo mogli verjeti,« o občutkih iz San Joseja razlaga Katarina Lotrič. Uporabniki mobilnikov znamke iPhone lahko izbirajo med več kot dvema milijonoma aplikacij, ki si jih s spletne trgovine App Store kadarkoli lahko naložijo na svoj telefon. Omenjeno nagrado vsako leto prejme 12 inovativnih aplikacij, Lake pa je prvi produkt slovenskih oblikovalcev, ki se lahko pohvali s to prestižno lovoriko.

Prestižna nagrada, ki jo nekateri imenujejo tudi

oskar med aplikacijami, je pomembna prelomnica za nadaljnji razvoj podjetja. »Poleg kontinuirane izpostavljenosti na App Storeu, kar je najboljše, kar ti lahko ponudijo, je nagrada hkrati joker, ki lahko odpira vrata. Zdaj je na nas, da pokažemo, da znamo to izkoristiti in iz Lakea narediti posel,« pravi Katarina. Z aplikacijo imajo še precejšnje načrte, produkt želijo širiti tudi izven okolja mobilnih aplikacij, moči pa usmerjajo tudi v zdravo rast podjetja. »Ne delamo produkta, ki ga lansiraš na trg in v kratkem času pobereš čim več denarja. Poskušamo razširiti storitev. Zato je Lake produkt, ki bo stalno v razvoju in širil svoje vsebine,« zaključujeta sogovornika.

Del ekipe Lake: Katarina Lotrič in Luka Orešnik / Foto: Gorazd Kavčič

Za Globus na dražbi ni bilo kupca

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Okrožno sodišče v Kranju je pred dobrima dvema letoma na predlog upnika, Gorenjske banke, začelo stečajni postopek za družbo Globus trgovina. V okviru stečajnega postopka je stečajna upraviteljica Mojca Breznik po sklepu sodišča razpisala za 20. julij javno dražbo, na kateri naj bi najprej poskušali prodati Globus kot celoto po izključni ceni 3.366.200 evrov, v primeru neuspešne prodaje pa po delih – klet po izključni ceni 609.800 evrov, del pritličja in prvo nadstropje za 816.000 evrov, tretje nadstropje za 1.245.000 evrov in

četrt nadstropje za 292.100 evrov. Na dražbi ne za prodajo Globusa kot celote ne za prodajo po delih ni bilo nobenega zanimanja, zato je stečajna upraviteljica že napovedala, da bo sodišču predložila nov predlog za prodajo.

V okviru stečajnega postopka so doslej unovčili za nekaj več kot 178 tisoč evrov stečajne mase, vrednost stečajne mase, ki je še niso unovčili, pa predstavljajo nepremičnine, umetniška dela in terjatve do dolžnikov. Cenilec je nepremičnine ocenil na 5,7 milijona evrov, njihova likvidacijska vrednost pa je 3.645.000 evrov. Med terjatvami do dolžnikov sta največji terjatvi do Franca

Na nedavni dražbi za Globus ni bilo zanimanja. / Foto: Tina Dokl

Bukovnika v znesku 198.503 evre in do povezane družbe Globus investicije v znesku 662.787 evrov, pri tem pa je sodišče marca letos že izdalo

sklep o izvršbi. Umetniški deli so doslej neuspešno prodajali že štirikrat, pred kratkim pa je stečajna upraviteljica na podlagi sklepa

sodišča ponovno objavila vabilo k zavezujočemu zbiranju ponudb, tokrat z nižjo izhodiščno ceno. Ponudbe bo zbiral do 1. septembra.

Banka Sparkasse kupila družbo Aleasing

Kranj – Banka Sparkasse je pred nedavnim podpisala pogodbo o nakupu 100-odstotnega poslovnega deleža družbe Aleasing, ki je hčerinska družba Abanke. Poslovni delež bo prešel na Banko Sparkasse po izpolnitvi določenih pogojev, med katere sodi tudi pridobitev soglasij nadzornih organov; dotlej pa bo družba Aleasing poslovala v okviru lastništva Abanke. Kot so ob tem poslovnem dogodku sporočili iz Banke Sparkasse, bo prenovljena ponudba financiranja leasing poslov v Skupini Sparkasse strankam na voljo predvidoma v začetku prihodnjega leta, dotlej pa bo poslovanje družb Sparkasse Leasing S in Aleasing ostalo nespremenjeno.

Vročina poslabša zbranost

VILMA STANOVNIK

Kranj – Vročina, gneča na cestah in žal tudi tragične nesreče so značilnosti letošnjega poletja. V zadnjih desetih dnevih je v prometnih nesrečah na slovenskih cestah umrlo sedem udeležencev cestnega prometa, pet jih je prometno nesrečo tudi povzročilo. Umrli so trije vozniki motornih koles, dva voznika osebne avtomobile, voznik štirikolesnika in potnik v osebni avtomobilu. Najpogostejši vzrok za te nesreče je bila neprilagojena hitrost, večina umrlih udeležencev prometnih nesreč pa je bila starejših od štirideset let. Strokovnjaki za cestnoprometno varnost pa tragične nesreče na cestah pripisujejo tudi utrujenosti in vročini, ki vpliva na možgane voznikov. Zaradi velike toplotne obremenitve je Agencija RS za okolje izdala rdeči alarm, saj naj bi v prihodnjih dneh temperature podnevi ponovno segale do 38 stopinj

Celzija. Tako visoke temperature zraka zagotovo vpliva tudi na počutje voznikov.

»Vse udeležence v cestnem prometu tako še posebej pozivamo, naj bodo v poletni vročini nadvse previdni, saj se pri voznikih v tem času pogosteje pojavijo utrujenost, ta pa močno poslabša zbranost, ki je nujna za varno udeležbo v prometu. Svetujemo, da si med daljšo vožnjo večkrat vzamete čas za odmor, se sprehodite in se pretegnete ter zaužijete dovolj tekočine. Pomembna je tudi pravilna nastavitve klimatske naprave, kjer nastavljena temperatura ne sme preveč odstopati od dejanske. Ne vozite z japonskimi, natikači, sandali z visoko peto, oblačila naj bodo lahka in zračna. Seveda pa je treba vedno upoštevati vse cestnoprometne predpise, vožnjo prilagoditi prometnim razmeram in svojim sposobnostim ter voziti strpno,« opozarjajo policisti.

Planinec zdrsnil in umrl

VILMA STANOVNIK

Kranj – V torek dopoldne je med Viševnikom in Srenjskim prevalom zdrsnil planinec. Gorski reševalci GRS Bohinj in gorski reševalci dežurne ekipe GRS Brnik so na kraju nesreče ugotovili, da je planinec med zdrsom utrpel tako hude telesne poškodbe, da je na kraju umrl. Pokojnika so s helikopterjem LPE prepeljali na Rudno polje, kjer ga je prevzela pogrebna služba.

V sredo si je pri sestopu z Vršiča pohodnica poškodovala gleženj. Gorski reševalci GRS Kranjska Gora so jo oskrbeli, jo prenesli v dolino in prepeljali v Kranjsko Goro ter

predali reševalcem NMP Jesenice.

Na Tominškovi poti na Triglav se je zaplezal tuj planinec. Reševalci GRS Mojstrana so s pomočjo dežurne ekipe GRS Brnik in helikopterja Slovenske policije nepoškodovanega dvignili iz nedostopnega terena z vitlom v helikopter ter ga prepeljali v dolino Vrat. Tudi na Smokuškem vrhu pri naselju Doslovče v občini Žirovnica se je izgubil planinec. Pred prihodom reševalcev GRS Radovljica je pot uspel najti sam. Bohinjski gorski reševalci so na območju planine Krstenica iskali izgubljene planince. Ko so jih našli, so jih oskrbeli z vodo in jih pospremili do planine Krstenica.

Traktor je v nesreči zagorel

Železniki – Na cesti Selca–Železniki pri odcepu za Športni park Rovn sta trčila traktor in tovorno vozilo, pri čemer je traktor zagorel. Gasilci PGD Škofja Loka, Selca in Železniki so pogasili požar na traktorju, s tehničnim posegom rešili voznika iz kabine, zavarovali kraj nesreče in nudili prvo pomoč ponesrečenemu traktoristu do prihoda reševalcev NMP. Preprečili so iztekanje pogonskega goriva, razlize tekočine posuli z vpojnim sredstvi, traktor dvignili in ga postavili na vlečno vozilo, kraj dogodka pa so tudi osvetljevali. Poškodovanega traktorista je helikopter Slovenske vojske v spremstvu dežurne ekipe HNMP prepeljal v ljubljanski klinični center.

Kradli in goljufali

Škofja Loka, Kranj – Na Mestnem trgu v Škofji Loki je bilo v noči s torka na sredo vlomljeno v dva poslovna objekta, v katerih je storilec iskal denar. V enem ga je tudi našel in odnesel. V Veštru je storilec razbil steklo na osebni avtomobilu in s kraja, potem ko je bil opažen, pobegnil. V Kranju so policisti obravnavali dve osebi, ki sta osumljeni goljufije. Glede na prijavo osumljenca nista poravnala računa za bivanje v turističnem objektu.

Več poškodb kolesarjev

V nesrečah, ki so se te dni zgodile na gorenjskih cestah, so bili najpogostejši udeleženci kolesarji, saj skoraj ni dneva, da ne bi bil lažje ali težje poškodovan vsaj eden.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Gorenjski policisti ugotavljajo, da je v vedno več nesrečah tudi kdo poškodovan, ta teden pa so znova izstopale nesreče s poškodovanimi kolesarji, ki so praktično vsakodnevni udeleženci prometnih nesreč.

Na Posavcu je kolesar med vožnjo po klancu navzdol padel zaradi neprilagojene hitrosti, v Kranjski Gori pa so policisti obravnavali trčenje. Na Krvavcu je padel kolesar in se huje telesno poškodoval. Ekipa za helikoptersko reševanje v gorah ga je s kraja nesreče prepeljala v ljubljanski klinični center.

Na škofjeloškem območju se je kolesarki med vožnjo kolesa snela veriga in je zato izgubila ravnotežje ter padla. Na območju Gorenje vasi pa je padla kolesarka, za katero so ugotovili, da je bolna. Poškodovani so se še trije kolesarji, ki so z Jezerskega proti Preddvoru vozili v večji skupini. Najprej je padel

Z upoštevanjem pravil, previdnostjo in zaščitno opremo se je na kolesu moč izogniti marsikateri nesreči. / Foto: Gorazd Kavčič

eden od njih, potem pa zaradi neustrezne varnostne razdalje še dva.

Še eno hujšo nesrečo z udeležbo kolesarke so obravnavali tudi tržiški policisti. Kolesarka je čez krmi- lo kolesa padla pri zaviranju.

»Pozivov k varni udeležbi v prometu za vse udeležence

in predvsem pozivov kolesarjem, naj bodo zaradi svoje ranljivosti in velikega tveganja za poškodbe v primeru nesreče zelo previdni, je bilo v zadnjem obdobju veliko. Trend kljub temu kaže, da se je število nesreč kolesarjev v zadnjem obdobju zelo povečalo

in gre velikokrat za krivdo na njihovi strani, ki je povezana predvsem z neprilagojeno hitrostjo vožnje ter nepravilno stranjo oziroma smerjo vožnje,« ugotavlja višji policijski inšpektor Bojan Kos in dodaja, da v naseljih do nesreč največkrat prihaja zaradi nepravilne strani oziroma smeri vožnje kolesarjev, zaradi vožnje po pločnikih ali v nasprotni smeri po kolesarski stezi, ko gre za odgovornost voznikov pa zaradi odzgovornosti oziroma izsiljevanj.

»Zunaj naselij nesreče kolesarjev povezujejo predvsem z neprilagojeno hitrostjo tako kolesarjev kot voznikov motornih vozil, s prehitvevanji in vožnjo preblizu desnemu robu,« še pravi Kos.

Sicer pa je bilo v letošnjem letu v 73 do sedaj evidentiranih nesrečah na gorenjskih cestah samo 13 takih, kjer kolesarji niso bili poškodovani. Letos sta dva kolesarja na Gorenjskem tudi že umrla.

V gorah premišljeno in previdno

Nevarnosti v gorah je veliko, so pa mnoge predvidljive in njihovo prepoznavanje planincu lahko reši življenje, opozarjajo policisti.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Poletna planinska sezona je na vrhuncu, kar se zlasti ob koncih tedna vidi po obljudenosti gora, žal pa tudi po povečanem številu gorskih nesreč. Glede na izkušnje iz preteklih nekaj koncev tedna, ko se je zgodilo največ nesreč v gorah, tudi policisti pozivajo k premišljenim odločitvam in k previdnosti. Najbolj pogosto so se planinci znašli v težavah zaradi zdrsov, padcev, padajočega kamenja in tudi različnih bolezenskih stanj. Pri plezanju so se lomili oprimki, pohodniki so ostajali ujeti v razbesnelih nevihtah in jih je bilo treba reševati, ker niso bili več zmožni vrnitve v dolino. Nekateri so zaradi nepoznavanja terena zašli s poti ali pa ture niso prilagodili svojim zmožnostim ...

Vsem, ki se bodo zadrževali v gorah, torej policisti sporočajo, naj premislijo, kakšno doživetje si želijo, in da naj se na turo v izogib tveganja ustrezno pripravijo. Da vsi niso ustrezno pripravljene, so pred kratkim policisti gorske policijske enote

ugotavljali, ko so na območju Trziča in Žirovnice preverjali, kako so planinci in pohodniki pripravljene na varno gibanje v gorah in ali upoštevajo pravila. Zaradi dežja so zjutraj preverili več planinskih izhodišč in na Valvazorjevem domu pod Stolom dva planinca opozorili na neprimerno obutev in oblačila. Planinca sta se v dežju in megli odpravila na Stol, oblečena sta bila v kratke hlače in nizke pohodne čevlje, kar je vse zelo neprimerno in tvegano, so poudarili na Policijski upravi Kranj.

Nevarnosti v gorah je veliko, so pa mnoge predvidljive in njihovo prepoznavanje planincu lahko reši življenje. Zato vzpon načrtujte vnaprej in ga prilagodite svojim psihofizičnim zmožnostim. Ob tem se je treba zavedati, da nižjih hribov in vzpetin ne gre primerjati z visokogorjem, ker višje, ko gremo, bolj pripravljene in opremljene moramo biti. Če ugotovimo, da smo precenili svoje sposobnosti, raje pravočasno odnehajmo, saj je osvojitve vrha

Planinarjenje je zelo prijetno, če se le na gorsko turo podamo primerno psihofizično pripravljene in opremljene. Takšna poletna obutev zagotovo ni ustrezna. / Foto: Gorazd Kavčič

še le polovica poti – vrniti se bo treba še v dolino. Vzponov ne začnemo, če je vreme že slabo, pa tudi sicer računajmo, da je vreme v gorah zelo spremenljivo in da lahko zato hitro pride do vremenskih preobratov s plohami in z nevihtami s strelami. V gore se je treba poleti odpraviti dovolj zgodaj, ko še ni prevročje, in z ustrezno opremo in pohodno obutvijo. Uporabljamo označene poti, ne uživajmo alkohola,

zelo priporočljivo je vpisovanje v knjige obiskov v gorskih kočah in vrhovih, kar gorskim reševalcem olajša in pospeši iskanje, če morebiti zaidete v težave.

Tudi v nesreči v gorskem svetu je treba v prvi vrsti ohraniti trezno glavo, ostati mirni in priseben, predvsem pa čim prej poklicati na številko 112 ali 113. Za obiskovalce gora velja, naj ne mahajo helikopterju, če niso v nevarnosti.

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Marijan in njegova Melanda

Roman z naslovom Melanda je literarni prvenec Marijana Peternelja iz Sorice. Je srčno napisana zgodba, ki ohranja spomin na domače kraje in spomin na čas polpretekle zgodovine. Je zgodba o Melandi in njeni »srčni bolečini«
Tonetu, je tudi zgodba, ki presega tabuje spolnosti, duhovščine. Zares zanimivo in tekoče branje iskrenih besed. A najprej spoznajmo Marijana ...

SUZANA P. KOVAČIČ

Marijan Peternelj je doma iz Sorice. Preprost in prijeten sogovornik. Pravi, da je »pol kmet, pol delavec«. Srčen, bogat po duši, bi dodala. Ne samo iz besede, že iz njegovega iskrenega pogleda se začuti, kako rad ima svoj domači kraj in vse naokrog, kamor seže pogled iz Sorice. »Moje življenje se malce razlikuje od vrstnikov, rojenih v velikih družinah na podeželju. Sem edinec, starša sta imela ob mojem rojstvu čez štirideset let. Oče je bil pevec, skupaj sva prepevala in ljubezen do petja se me še drži. Eden zadnjih lepših spominov na petje je vloga kralja Davida v Škofjeloškem pasijonu. Prepevam in vodim cerkveni pevski zbor Sorica. Poleg očeta je velik pečat mojemu življenju dal v Sorici službujoči župnik, profesor glasbe France Gačnik. V petdesetih, šestdesetih letih prejšnjega stoletja, ko stiki med komunistično oblastjo in Cerkvijo niso bili zaželeni, je njemu uspelo navezati prav to. Gačnik je bogatil ljudsko umetnost v Sorici, vodil je prosvetno društvo. V župnišču je uredil zbirko Groharjevih mladostnih del, zbirka je bila podružnica Loškega muzeja,«
pripoveduje Marijan Peternelj. Vse to je kontekst, v katerem se je lahko rodila in zaživela Marijanova pisateljska žilica. Prvo zgodbo, Hlapca Aleša, je napisal že ob koncu osnovne šole.

Črpal je iz kmečkega življenja. Še je pisal, tudi za Gorenjski glas je poročal, kako se živi in ustvarja v Sorici. Krajevne vsebine ga še kako zanimajo, dejavno se vključuje v tamkajšnje skupnost in zelo ponosen je še danes, da so ga imenovali za predsednika odbora pri postavitvi spomenika rojaku slikarju Ivanu Groharju.

Roman Melanda

Avtor je v romanu ohranil domač jezik in zelo se mu je dopadlo, da je to njegovo željo upoštevala tudi lektorica. V romanu opisuje resnično okolje, nekatere dogodke iz polpretekle zgodovine, tudi kot odsev časa, ko je bil Marijan v cvetu mladosti. Opisuje zaton starega načina življenja, nekaj ga je prinesel čas, nekaj komunistična oblast. Drugi je bil razvoj industrije, preseljevanje s slovenskega podeželja v mesta, kjer je delo v tovarnah obljubljalo srečo in uspeh. Knjiga ima zagotovo tudi etnološko vrednost. Bralec občuti avtorjevo navezanost na domače kraje, radost in bolečino ob tem, da je bilo kmečko življenje kaj malo vredno.

Kulisa romana je v začetnem delu dana v Srednico in v ta kraj se avtor vmes še vrača. »Podrobnosti vseh oseb in dogodkov so pa izmišljene. Tudi opisovanje rovarjenja za direktorske stolčke je izmišljeno, si pa ne gre skrivati oči, da se v resničnem življenju to ni dogajalo in

da sta napredovanje na delovnem mestu zagotavljala poslušnost in ponižnost sistemu,«
je poudaril Marijan in dodal, »predvsem pa sem ob pisanju razmišljal o tem, kakšen bo začetek in zaplet glavnih junakov, Melande in Toneta, vse drugo je sproti nastajalo. Upal sem, da bo enkrat iz tega nastala knjiga.«
Melanda in Tone tako oživita, kot bi bila resnična. Melanda, ki je tako lepo pela, ki si jo je pozelel vsak fant in ki je (pre)pozno spoznala, da ji selitev v mesto in delo v tovarni ne nudita tistega blišča, kot ga je prikazovala televizija. Še dobro, da ji je Mica, ki ni zdravila samo z rožicami, ampak tudi pogovorom, odprla oči.

Spolnost je dana od Boga. Zakaj jo skrivati?

Marijan Peternelj se je dotaknil tudi drugih vsebin, tabu tem, kot pojasni: »Morda se bo komu zdelo, da sem šel z opisi v spolnosti korak predaleč, in to jaz, cerkveni pevec. Sem veren človek, ampak tudi spolnost je dana od Boga. Zakaj bi morali to skrivati? Ko sem bil otrok, so bile to tabu teme, malce bolj razgaljena ženska je bila že nesprijemljiva. Nasilje, to pa ni bil noben tabu. Sam nikoli ne bi slavil nasilja. Verjetno lahko razumete, da sem samo želel biti iskren v pisateljski besedi do bralca, kar pa si štejem za veliko spremembo v samem sebi. Zato sem se lotil tudi

Marijan Peternelj s svojim prvim izvidom romana Melanda, ki ga je založil Gorenjski glas. / Foto: Gorazd Kavčič

opisovanja štirih župnikov. Trije so bili "fajni", eden pa "žlehten". Prav je, da župniške spoznanje tudi po človeški plati, ker so še vedno prevelik tabu. To prav nikomur ne koristi. Če bi bili župniki bolj na prepihu, bi se slabi morali drugače obnašati, tako se pa na račun dobrih prikrijavajo.«

Bistra glava in pogumno Marijanovo srce

Roman Melanda ima 240 strani, bere se tako, da se ga ne da odložiti ... Založil ga je Gorenjski glas. Recenzijo je napisala Marija Gasser, profesorica razrednega

pouka, ki je bila pravzaprav tista, ki je avtorju vlila poguma, naj gre knjiga med ljudi. Gasserjeva med drugim razmišlja: »Da to pišeš, moraš imeti bistro glavo in močno srce. Zgodba sije svetlobo, da je svetleje kot podnevi. S tem izginja tudi strašen mraz, ki ga v delčkih, med vrsticami izraža njegov roman. Zgodbe življenja izpod njegovega pisala pričajo o trdoživem, trmastem značaju ob selškem hribovju in na njem ter ob obrušeni peščenih zrnih Selške Sore. Opisuje trdo delo in veselje, ki so ga dosegali le s trudom in odrekanjem. Bogastvo njegovega dela je

pogum glede na tematiko v njegovem osebnem razmišljanju. Je veliko razkošje, prepleteno s pokrajino.«

Marijan Peternelj piše že drugo knjigo, ta bo zahtevnejše branje, pove, a več za zdaj ne razkrije. Bo še čas za to. Je pa sedaj na njegovi domačiji v Sorici bolj živahno. Povabil je k sebi nečaka z družino, trije majhni otroci so pri hiši in povsod odzvanja otroški smeh. Marijan si družine ni ustvaril, pa še danes ne ve, zakaj ne. Bi si kar upala zapisati, da je nekje in nekdat že bila prav blizu Melanda ... kajti avtor da tudi v romanu vedeti, da je izbira (načina) življenja vedno moja, tvoja ...

Pogovor

Matjaž Fležar, direktor Klinike Golnik: »Če imaš raka, vsak dan nekaj pomeni.« Stran 18

Zanimivosti

Razstava Opečne prezračevalne mreže, gospodarskemu posloplju v korist in okras ... Stran 19

Obletnice

Sto deset let AŽ-panja, najbolj priljubljenega slovenskega čebeljega panja ... Stran 20

Od petka do petka

Prvič po petih letih so letni dodatek prejeli vsi upokojnenci – ne glede na višino pokojnine. / Foto: Gorazd Kavčič

Slovenijo je zadel četrti vročinski val, najhujši letos, s temperaturami blizu 40 stopinj. / Foto: Tina Dokl

Turistični delavci so junija zabeležili 487 tisoč prihodov turistov, kar je 22 odstotkov več kot istega meseca lani.

Regres za vse upokojnence

Prvič po letu 2012 so se letnega dodatka razveselili vsi upokojnenci. Teden je zaznamoval najhujši vročinski val letošnjega poletja, v katerem turistični delavci beležijo več prihodov turistov kot lani.

ALEŠ SENOŽETNIK

Letni dodatek znova vsem upokojnencem

Prvič po sprejetju varčevalnega zakona leta 2012 so v ponedeljek letni dodatek prejeli vsi upokojnenci ne glede na višino pokojnine. V pravico do letnega dodatka je namreč v začetku leta 2012 posegel interventni zakon, ki je določil, da dodatka tega leta ne bo uskladil. Zakon za uravnoteženje javnih financ pa je nato maja istega leta omejil izplačilo dodatka le za tiste s pokojnino do 622 evrov, od leta 2015 pa do 750 evrov. Po zadnji noveli zakona pa so letos znova do dodatka upravičeni vsi – ne glede na višino pokojnine. Upravičencev, med katerimi so tudi invalidi, je tako letos dobrih 604 tisoč, kar je približno 118 tisoč več kot lani. Kot je za STA povedala Marjetka Medved Mrvar iz Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, je med prejemniki tudi 16500 invalidov. Dodatek od devdeset do štiristo evrov bo izplačan v petih višinah glede na višino pokojnine, zavod pa bo v ta namen skupno nakazal 115 milijonov evrov.

Rekordne temperature

Kot večji del Evrope je tudi Slovenijo ta teden zajel vročinski val, četrti in najhujši

v letošnjem poletju. Temperature po večini krajev presegajo trideset stopinj, zaradi visokih temperatur pa je Agencija RS za okolje za osrednji in jugovzhodni del Slovenije razglasila rdeči alarm. Najvišjo temperaturo, 38,6 stopinj, so sicer izmerili v torek v Podnanosu. V noči na sredo pa so naprave na Voglu prvič v zgodovini meritev zabeležile tropsko noč, ko se temperature niso spustile pod dvajset stopinj. V sredo zvečer so sicer neurja ponekod povzročala nevšečnosti, a tudi nekoliko shladila ozračje. Kljub temu najhujšo vročino vremenslovci napovedujejo ravno ob koncu delovnega tedna.

Zaradi visokih temperatur se širi tudi suša. Po poročanju agencije za okolje se v jugovzhodnem in obalnem delu države razmere že približujejo stanju ekstremne suše iz leta 2003, ki velja za eno najbolj sušnih let v preteklega pol stoletja. Ekstremne temperature naj bi po napovedih vremenslovcev vendarle nekoliko popustile v začetku prihodnjega tedna.

Med turisti najbolj priljubljene gorske občine

Statistični urad je ta teden objavil statistiko obiska turistov v prvem poletnem mesecu juniju. Turistični delavci so zabeležili 487 tisoč

prihodov turistov, kar pomeni 27 odstotkov več kot junija lansko leto. Glede na enako obdobje lanskega leta so se prihodov tujih turistov povečali za 32 odstotkov, domačih pa za 14. Oboji skupaj so junija opravili skoraj 1,2 milijona prenočitev, kar pomeni 22-odstotno povečanje glede na junij 2016. Največ turistov, ki so prespali v slovenskih turističnih namestitvah, prihaja iz Nemčije (17 odstotkov), sledijo Avstrijci in Italijani, precej je tudi Nizozemcev in Rusov. Dobra polovica gostov se odloča za prenočevanje v hotelih, sledijo kampi in zasebne sobe ter apartmajska in počitniška naselja. Junija se je največ turistov odločilo za dopustovanje v gorskih občinah, 27 odstotkov, kar je tri odstotne točke več kot v obmorskih občinah. Na Bledu so denimo zabeležili skoraj 17 tisoč več nočitev, v Bohinju pa 15 tisoč več kot junija lani. Kljub spodbudni rasti slovenskega turizma pa si po poročanju portala Rtvsl.si po podatkih evropskega statističnega urada Eurostat dobra četrtina Slovencev ne more privoščiti tedna dni počitnic.

Japonska naložba naj bi prinesla dvesto delovnih mest

V torek je 34 milijonov evrov vredno investicijo v Slovenijo napovedala

japonska družba Sumitomo Rubber. Pri nas naj bi njena švicarska podružnica vzpostavila proizvodnjo medicinskih elastomerov, zaradi česar bi zaposlili okoli dvesto ljudi. Ravno v teh dneh naj bi bila znana tudi lokacija tovarne, ki bo na trideset tisoč kvadratnih metrov predvidoma stala nekje v osrednji Sloveniji. Japonsko podjetje zaposluje skoraj 34 tisoč ljudi, lani pa je ustvarilo 5,8 milijarde evrov prometa.

Bavčar vložil še pritožbo na sklep višjega sodišča

Nekdanji predsednik uprave Istrabenza Igor Bavčar, ki bi moral 20. julija na prestajanje zaporne kazni na Dob, je v začetku tedna na vrhovno sodišče vložil še pritožbo na sklep višjega sodišča, ki ni soglašalo z njegovo zahtevo po izločitvi sodnikov v odločanju okrožnega sodišča o zahtevi za odlog prestajanja kazni. Na vrhovnem sodišču imajo tudi že njegovo zahtevo za varstvo zakonitosti, vendar ju v času sodnih počitnic ne obravnavajo, je poročala Slovenska tiskovna agencija. Kot so za STA povedali na vrhovnem sodišču, namreč v času sodnih počitnic, ki sicer trajajo od 15. julija do 15. avgusta, sodišča odločajo le o najnujnih primerih, Bavčarjevi pritožbi pa ne sodita mednje.

Slovinci v zamejstvu (571)

Umetniki na Goršetovem domu

med sosedi

Preteklo soboto so na Vrbnikovi domačiji v Svečah / Suetschachu v Rožu na Koroškem, ki jo je kupil slovenski kipar France Gorše in je leta 1973 v njej uredil atelje in galerijo, sklenili 36. Slikarski teden. Z veliko truda in zanesenjaštva ga vsa leta organizira sveško Slovensko prosvetno društvo Kočna. Letos je v Svečah in okolici od nedelje, 23. julija, naprej ustvarjalo šest umetnikov iz Slovenije, Avstrije in Italije. Iz Slovenije sta bila v Svečah slikarja Simona Čudovan in Mitja Ficko. Iz Avstrije so en teden v sveškem gostoljubju uživali slikarja in grafika Franz Yang Močnik in Elke Mayer ter kipar Georg Planer, iz Italije pa slikar Alberto Storari. Predsednica domače Kočne Alenka Weber je na

zaključku slikarskega tedna povedala, da so Sveče znova povezale tri dežele med Trstom, Ljubljano in Dunajem. Za udeleženci je zelo intenziven teden, o čemer pričča razstava v tem času ustvarjenih del v Goršetovi galeriji. Tako kot pretekla leta tudi letos slikarski teden ni bil zgolj slikanje in kiparjenje, ampak so bili še posebej večeri obogateni z družabnimi in glasbenimi dogodki. Organizirana

je bila tudi ustvarjalna delavnica za mlade in starejše o barvanju tekstila z naravnimi pigmenti. Delavnico je vodila modna in tekstilna oblikovalka Timna Weber. Zaključka slikarskega tedna so se udeležili številni ustvarjalci in oboževalci umetnosti. Med njimi sta bila tudi županja domače občine Bistrica v Rožu Sonnya Feinig in nekdanji smučarski skakalec, kasneje pa znani koroški

Jutri, 5. avgusta, ob 10. uri bo v Mladinskem centru na Rebrci / v Rechbergu pri Železni Kapli zaključek drugega Tedna mladih umetnikov. Njihova dela si bo mogoče ogledati na posebni razstavi. V nedeljo, 6. avgusta, pa bo pohod na Obir v spomin na Valentina Polanška in Hermana Velika. Srečanje na vrhu bo ob 11. uri. Po vrnitvi z vrha bo pri Kovaču na Obirskem družabno srečanje.

Udeleženci letošnjega slikarskega tedna skupaj s predsednico SPD Kočna Alenko Weber pred Goršetovim domom pri Vrbniku

zdravnik dr. Karl Schnabl, rojen v Zahomcu, ki je zmagal v skokih na veliki skakalnici na olimpijadi leta 1976 v Innsbrucku. Sedaj živi v bližini Celovca.

Galerija Franceta Goršeta, ki je bil rojen leta 1897 v okolici Sodražice, umrl pa je leta 1986 na Golniku, je nekaj posebnega. Zanj po kiparjevi smrti skrbi sveško kulturno društvo Kočna,

posebnost pa so doprsni kipi najbolj znanih koroških Slovencev, ki jih je večinoma oblikoval pokojni kipar Gorše. Kot zadnjega so na ugledno mesto postavili doprsje domačina Valentina Inzka. Njegov sin Valentin je znani avstrijski diplomat in predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev, hčerka Alenka pa je predsednica kulturnega društva Kočna.

Po svetu

Kako bo čez dvajset let?

Dieter Zetsche, prvi mož Mercedes, je v nedavnem intervjuju razkril svojo vizijo prihodnosti in dodal, da njihovi konkurenti niso več avtomobilske družbe, ampak Tesla, Google, Apple in Amazon ... Zakaj?

MIHA NAGLIČ

Obet neverjetnih sprememb

Berite in se čudite. »Računalniški programi bodo krepko načeli najbolj tradicionalne industrije v roku 5 do 10 let. – Uber je le program, v lastni nima avtomobilov, a so že zdaj največji ponudnik taksi storitev na svetu. – Airbnb je največji ponudnik hotelskih storitev na svetu, a nima v lasti nobene hotelske nepremičnine. – Umetna inteligenca: Računalniki rapidno napredujejo v razumevanju sveta. Letos je računalnik premagal najboljšega Go igralca, 10 let prej kot pričakovano. – V ZDA mladi odvetniki že ne dobijo služb. IBM Watson pravne nasvete nudi v le nekaj sekundah, z 90-odstotno točnostjo. – V prihodnosti bo za 90 odstotkov manj pravnikov, ostali bodo le specializirani. – Watson pomaga diagnosticirati raka, štirikrat natančneje kot ljudje. Facebook po novem obraze prepozna bolj kot ljudje. Leta 2030 bodo računalniki postali inteligentnejši od ljudi. – Leta 2018 se bodo v javnosti pojavili prvi samovozeči avtomobili. Leta 2020 bo motena celotna tradicionalna avtomobilistična industrija. Avta ne boste več

hoteli imeti v lasti. Poklicali boste avto, ta se bo pripeljal do vaše lokacije in vas odpeljal do zelene destinacije. Ne bo ga treba parkirati, le plačati boste morali za prevožno razdaljo. Naši otroci ne bodo imeli vozniškega izpita in nikoli ne bodo posedovali avtomobila. – Mesta se bodo spremenila, saj bomo potrebovali med 90 in 95 odstotkov manj avtomobilov. Nekdanja parkirišča bomo spremenili v parke. Vsako leto v prometnih nesrečah po svetu umre 1,2 milijona ljudi. Vsakih prevoženih 100.000 kilometrov se zgodi nova nesreča. S samovoznimi avtomobili bo številka padla na eno nesrečo na vsakih 10 milijonov kilometrov. Letno bo rešenih milijon življenj. – Večina avtomobilskih družb bo bankrotirala. Tradicionalne družbe poskušajo graditi boljše avtomobile, tehnološke družbe (Tesla, Apple, Google) pa razvijajo računalnike na kolesih. – Številni Volkswagnovi in Audijski inženirji se zelo bojijo Tesle. – Zavarovalnice bodo imele težave, saj se bo zavarovanje brez prometnih nesreč pocenilo za stokrat. Model avtomobilskega zavarovanja bo izginil. – Nepremičnine se bodo spremenile. Če boste lahko delali že med vožnjo, se boste lahko preselili dlje, v lepšo

soseščino. – Električni avtomobili bodo glavni na sceni leta 2020. Mesta bodo postala manj hrupna. Električna se bo pocenila in postala čistejša, zaradi razvoja solarnih elektrarn. – Lani so globalno inštalirali več solarne energije kot fosilne, kar zelo plaši energetske konerne. – Za razsoljevanje kubičnega metra slane vode že zdaj potrebujemo le 25 centov. Pomislite, kaj vse se lahko zgodi, če bodo vsi imeli na voljo neomejeno pitne vode, skoraj zastoj. – Še letos bodo predstavili ceno Tricorderja X, s telefonom kompatibilne medicinske naprave, s katero si lahko vzamete vzorec krvi, izdihanega zraka ali pregledate oko. – 3D-tiskalniki so se pocenili. Z 18.000 dolarjev na 400 dolarjev v desetih letih. Hkrati so stokrat hitrejši. Vsi večji izdelovalci čevljev so jih že nabavili. – Nekatere rezervne letalske dele na odročnih letališčih že izdelujejo s pomočjo 3D-tiskalnikov. Z njim si pomagajo tudi na vesoljski postaji. – Ob koncu tega leta bodo nekateri pametni telefoni imeli možnost 3D-skeniranja. Lahko boste poskenirali stopala in natisnili popoln čevlj. – Med 70 in 80 odstotki delovnih mest bo izginilo v naslednjih dvajsetih letih. Pojavilo se bo veliko novih, ni pa še jasno, če jih

bo dovolj. – Kmetijstvo: v bodoče bo za 100 dolarjev na voljo kmetijski robot. Kmetje v državah tretjega sveta bodo postali menedžerji lastnih polj. – Laboratorijsko proizvedeno meso bo leta 2018 cenejše od prave govedine. Nekateri start-upi že predstavljajo beljakovine žuželk, ki naj bi telo bolje hranile kot meso. – Že obstaja aplikacija, ki ugotovi, kakšne volje ste. Do leta 2020 bodo aplikacije z obrazne mimike razbrale, ali lažete. – Bitcoin bi lahko postal rezervna valuta sveta. – Življenjska doba se trenutno vsako leto podaljša za tri mesece. Pred štiri leti je bila 79 let, danes je že 80. Do leta 2036 se bo letno podaljšala še za eno leto. Kot kaže, bomo živeli krepko čez 100 let. – Izobrazba: Najcenejše pametne telefone v Afriki in Aziji že izdelujejo za 10 dolarjev. Do leta 2020 bo 70 odstotkov vseh ljudi imelo v lasti pametni telefon, kar pomeni, da bo skoraj vsak imel dostop do izobrazbe. – Program Khan Academy nudi otroku vse, česar se mora naučiti v državah prvega sveta. Program so testno preizkušali tudi v Indoneziji, kmalu bo na voljo v svahiliju, arabščini in kitajščini ...« (Vir: www.wired.de / Denis Živčec, Večer) – Kdo si upa zatrditi, da se vse to ne bo zgodilo?

Dieter Zetsche (1953) je že 11 let predsednik avtomobilskega koncerna Daimler in eden najbolje plačanih nemških menedžerjev, lani je na svoj račun dobil 7,6 milijona evrov.

3D-tiskalnik je naprava, ki obeta postati obrtnik in industrijski delavec 21. stoletja. / Foto: Wikipedija

Samovozeči avto (self driving car), nastal v sodelovanju družb Google in Lexus / Foto: Wikipedija

Sedemdeset let Gorenjskega glasa (3)

Združitev z Jeseniškim kovinarjem

JOŽE KOŠNJEK

Prva petletka izhajanja Gorenjskega glasa je bila ob precej ustaljeni vsebini, značilni za tisti povojni udarniški čas evforije za obnovo domovine, tudi obdobje nekaterih sprememb. Nekoliko spremenjena, malce poševno postavljena je bila glava časopisa. Cena izvoda je bila dvignjena na 10 dinarjev. Nisem iskal izračunov, koliko bi ta cena pomenila danes. Časopis je še naprej izhajal enkrat tedensko na štirih straneh. Ob pomembnejših državnih praznikih, kot sta bila 22. julij, dan vstaje slovenskega naroda, in 29. november, dan republike, so bile običajno izdane dvojne številke, natisnjene na 12 straneh. Na dodatnih časopisnih straneh so bile objavljene praznične

čestitke. V časopisu so se začela pojavljati tudi komercialna obvestila, večinoma povezana s trgovinami in drugimi javnimi službami, ki jim danes enostavno rečemo komercialna sporočila oziroma oglasi. Več je bilo tudi fotografij, nekaj aktualnih z največjih dogodkov, nekaj pa iz časa narodnoosvobodilnega boja.

Leto 1952 je bilo na splošno in tudi za Gorenjski glas nekaj posebnega. Lastniške in izdajateljske pravice so bile iz kranjskega okrajnega odbora Osvobodilne fronte razširjene tudi na Kamnik, Radovljico in Jesenice. Posledica tega je bila, vsaj tako sklepam, pripojitev Jeseniškega kovinarja h Gorenjskemu glasu konec leta 1951. Jeseniškega kovinarja je leta 1948 začela izdajati

Osvobodilna fronta jeseniškega okraja. Novi odgovorni urednik Gorenjskega glasa je postal znani jeseniški časnikar Verko Gasar, ki je pred tem urejeval Jeseniškega kovinarja. Ta je ostal urednik do septembra leta 1952, ko ga je nasledil Kranjčan Dušan Bavdek, znani šolski in prosvetni delavec.

Gorenjski glas je uvajal novosti tudi pri vsebini. Uvedena je bila prva priloga v zgodovini našega časnika. Imenovala se je Dve strani, prva priloga Gorenjskega glasa za gospodarska, politična in kulturna vprašanja. V eni od prilog sem prebral za tisti čas zelo zanimiv in dokaj drzen spopad mnenj o poslanstvu učitelja med ljudskim poslancem Zvonetom Laburo in učiteljem Francom Žvanom, kasnejšim

Takole so poštarji leta 1952 ob osmih zjutraj odhajali iz poslopja kranjske pošte. Vsak dan so morali prepešati ali prekolesariti 150 kilometrov in dostaviti 2400 pošiljk, med njimi enkrat tedensko tudi Gorenjski glas.

jesenjskim županom. Žvan, ki sem ga imel čast srečati kot poročevalec s sej jeseniške občinske skupščine konec šestdesetih let, je bil človek, ki je naglas povedal, kar je o določeni stvari mislil!

Uredniki so želeli časopis približati ljudem in povečati število naročnikov in bralcev. To potrjuje navedena anketa konec leta 1952, v kateri so bralce spraševali, kakšen naslov ima časopis,

kako so zadovoljni z njegovo vsebino, katere spremembe predlagajo in kako naj izhaja časopis: ali dvakrat tedensko ali še naprej enkrat, vendar v povečanem obsegu.

Pogovor

Stik z bolniki prek telemedicine

Matjaž
Fležar

»Če imaš raka, vsak dan nekaj pomeni,« opozarja direktor Klinike Golnik Matjaž Fležar, ki je nekaj njihovim bolnikom z rakom želel zagotoviti preiskavo PET-CT v tujini, če se v sprejemljivem roku to ne bi rešilo v Sloveniji. Omenil je tudi nakup naj sodobnejše CT-naprave, ki ima manj sevanja kot navadni rentgen in s katero bi v Kliniki Golnik lahko opravljali tudi presejalne teste, če bo država njihovim željam prisluhnila. Direktor je govoril tudi o skrajševanju čakalnih dob, projektu telemedicine ...

SUZANA P. KOVAČIČ

Za nekaj bolnikov z rakom pljuč, ki jih zdravite v Kliniki Golnik in potrebujejo preiskavo PET-CT, ki pa je pri vas ne izvajate, naj bi se po prvih podatkih našel termin šele septembra. Ministrstvo za zdravje ste opozorili, da je to za te bolnike prepozno. Kako se je zadeva razpletla?

»Če najdemo raka na pljučih, nas zanima, ali je ta bolezen razširjena ali je omejena samo na pljuča. Daleč najboljša preiskava, ki omogoča, da v telesu najdemo zasevke raka, je PET-CT (posebne vrste slikanje). V Kliniki Golnik te aparature nimamo, v Sloveniji so tri, a trenutno deluje samo ena na Kliniki za nuklearno medicino UKC Ljubljana. Čakalne vrste so se zato podaljšale čez sprejemljivo dobo. Naši bolniki naj bi bile šele septembra na vrsti, in ker nam ni uspelo dobiti datumov v rednih terminih, smo naslovili na ministrstvo za zdravje in zdravstveno zavarovalnico vprašanje, kaj se zgodi s povračilom, če gredo naši bolniki na slikanje v tujino. Taka preiskava pri nas stane približno 1100 evrov, v tujini celo nekaj manj. Zavarovalnica je rekla, da ne bodo povrnili denarja, ker v Sloveniji takšno aparaturu imamo. Stvar smo v minulih dneh rešili, posredovalo je ministrstvo in v UKC Ljubljana so v popoldanskem in večernem času odprli dodatne termine. S pomočjo ministrstva so se stvari vendarle malo premaknile, da bolniki v še sprejemljivem roku enega meseca pridejo do te preiskave. Če imaš raka, vsak dan nekaj pomeni. Bolnikov je veliko, vsak dan prideta na Golnik dva nova z diagnozo raka.«

Letos ste že realizirali 77 odstotkov iz Enkratnega dodatnega programa (EDP) za skrajševanje čakalnih dob. Kako vam je uspelo na polovici leta zagotoviti tako visok odstotek, kateri dodatni program izvajate?

»Pred petimi leti smo bili še kaznovani, če smo naredili več kot sto odstotkov plana. To, kar je ministrstvo naredilo zdaj v sklopu EDP, zelo pozdravljamo. Če se ti prijaviš za denar iz EDP, s katerim boš naredil več in skrajševal čakalne dobe, potem si s tem zagotoviš, da boš imel

vse, kar si delal po planu, res plačano na koncu leta. Moraš pa biti toliko prepričan v poslovanje, da boš to res dosegel. Pri nas gre za programsko reševanje čakalnih dob na področju kardiologije, kot je ultrazvok srca, za področje motenj dihanja v spanju, alergij ... Za vsak bolniški oddelek posebej in za skupno realizacijo pa mesečno spremljamo, koliko primerov uteži (to je obračunski model) realiziramo.

Je pa Klinika Golnik specifična. Ukvarjamo se pretežno s pljučnimi bolniki in imamo zaradi porasta respiratornih infektov precej večjo realizacijo v prvem delu leta in ob koncu leta. Trenutno imamo en oddelek zaprt. Ker je zdaj pritisk na bolnišnico manjši, kadrom lahko omogočimo koriščenje nadur poleg dopusta.«

V nedavnem članku ste omenili problem odhajanja medicinskih sester iz bolnišnice na lažja delovna mesta predvsem v referenčne ambulante. Članek je imel odziv med nekaterimi nekdanjimi zaposlenimi, ki navajajo, da so pravi razlog za odhajanje slabi odnosi, nespoštovanje delovnopravne zakonodaje. Kaj pravite na to?

»Dejansko medicinskih sester ne dobimo v bolnišnico, ker je delo pri nas toliko bolj naporno. Imeli smo tudi interni problem, rešili smo ga s tem, da smo odstavili glavno sestro, ki je hudo obremenjevala medicinske sestre. Če te nekdo sredi noči kliče, da prideš v službo, ni prijetno. Kar 21 zaposlenih je iz istega oddelka podpisalo, da ne želijo več z njo delati. Povedal sem glavni sestri, da kot vodja nima več mojega zaupanja, lahko pa opravlja naprej delo diplomirane medicinske sestre. Odločila se je za odhod. Običajno se kot največji problem izkaže komunikacija.«

Koliko vas je zaposlenih?

»Pri nas je 465 zaposlenih, imamo pa 190 postelj.«

V prostorih klinike deluje Kirurški center Bitenc s koncesijo. Ali gre za dopolnitev dejavnosti klinike ali jim prostore samo oddajate?

»Kirurgija Bitenc je torakalna kirurgija. Dr. Bitenc pa je kirurg, ki že celo svoje življenje operira tudi pljuča.

Izr. prof. dr. Matjaž Fležar, dr. med., spec. / Foto: Tina Dokl

Ravno za bolnike z rakom smo rekli, da je do njih zelo prijazno, če jih pri nas diagnosticiramo, operiramo, rehabilitiramo in damo domov. Dr. Bitenc, ki je trenutno najboljši kirurg v Evropi na tem področju (ima najmanj zapletov), pa je hotel nas zato, ker mu mi bolnika na operacijo ustrezno pripravimo. Gre za dopolnitev naše dejavnosti, trenutno dr. Bitenc operira sedemdeset odstotkov vseh slovenskih bolnikov z rakom pljuč. Po rehabilitaciji bolniki tudi ne ležijo prav dolgo pri nas.«

Na splošno imate kratke ležalne dobe.

»Povprečna ležalna doba je 5,1 dneva za vse bolnike.«

Vlada je sprejela načrt ukrepov za zagotovitev finančne in poslovske stabilnosti javnih zavodov v zdravstvu. Klinika Golnik v ta sanacijski ukrep ne sodi, saj niste v rdečih številkah ...

»Ni to samo moja čarobna palica. Javni zdravstveni zavodi delujemo pod enakimi pogoji, je pa res, da smo edina slovenska bolnišnica, ki dosega skoraj deset odstotkov svojih prihodkov na trgu. Tržimo tisto, kar znamo narediti. Ne govorim o samoplačnikih, to je zanemarljiv odstotek. Imamo močne laboratorije, v katere dobimo vse vzorce pljuč iz cele Slovenije, prav tako testiramo vse vzorce na tuberkulozo. Naš "žakelj" je zato malo večji, v neki drugi ustanovi zaradi tega malo manjši. Teh deset odstotkov pa je samo en del. Bogastvo

so zaposleni, šestdeset odstotkov denarja od 25 milijonov evrov, kolikor jih imamo na leto, gre za plače. Če bi imel 15 zaposlenih več, ki ne bi imeli česa delati oz. ne bi bili polno obremenjeni, bi bila v rdečih številkah bolnišnica. Mislim, da je ravno to problem večine slovenskih bolnišnic.«

Imate v tem času kakšen pilotni projekt?

»Imamo zelo velik projekt telemedicine na področju e-zdravstva, skupaj z vlado, evropskimi skladi, Nacionalnim inštitutom za javno zdravje. Veliko bolnikov se da kontrolirati prek telemedicine. Primer: bolniku predpišem neko terapijo, čez en teden pa moram samo vedeti, ali je ta prišla. Če torej bolnika ne bom fizično pogledal, slikal ali jemal krvi, je dovolj, da se vidiva po Skypu ali da se slišiva. Veliko kontaktov z bolniki imam po elektronski pošti, sploh s kritičnimi bolniki, npr. nosečnicami z astmo. Pa veste, koliko je trenutno plačana ta storitev – 0,86 evra.«

Katera je bila večja investicija v zadnjem času?

»Pred mesecem in pol smo z lastnimi sredstvi kupili naj sodobnejši CT-aparat v Sloveniji. Aparat, ki ima toliko malo sevanja, manj kot navadni rentgen oz. toliko, kot če bi leteli v ZDA, in omogoča odkrivanje pljučnega raka. Zanj smo plačali 1,6 milijona evrov, odplačevali ga bomo dve leti. Naši bolniki so že od maja slikani z njim, država pa se mora odločiti, ali bomo

z aparatom opravljali tudi presejalne teste za odkrivanje pljučnega raka.

V načrtu imamo nadgradnjo laboratorija za tuberkulozo, ne nazadnje gre za nacionalni laboratorij (tuberkulozo vodimo in diagnosticiramo za celo državo), in želimo najboljšega. Na 3,5 milijona evrov je ocenjena investicija, od tega naj bi klinika prispevala milijon evrov, za ostalo upamo na pomoč ministrstva. V Sloveniji imamo sicer tuberkuloze malo, na leto okrog 170 bolnikov, ker imamo zelo dober sistem nadzora. Ampak v svetu je že tuberkuloza, ki je odporna proti vsem antibiotikom. Avstrijci so že imeli takšne bolnike.«

Ministrica za zdravje je pred kratkim obiskala Kliniko Golnik na vaše povabilo. Kaj ste ji želeli povedati?

»Z dr. Bitencem sva ministrici predstavila, kako pomembno je, da sodeluje stroka v isti instituciji, da je bolnik obravnavan na enem mestu. Najino vprašanje je bilo, ali bo Klinika Golnik ostala specializirana bolnišnica. Pol leta smo se ubadali z združevanjem z Bolnišnico Topolšica. To bi pomenilo, da Golnik finančno potone in ne more biti več klinika. Te debate ni več, ministrica je dala zagotovilo, da ostane tako, kot smo zdaj. Smo tudi regijska bolnišnica za področje pulmologije in kardiologije, ena tretjina bolnikov je z Gorenjskega. Smo edina bolnišnica, ki ima narejen strateški poslovni načrt že od leta 2000.«

»Pred mesecem in pol smo z lastnimi sredstvi kupili naj sodobnejši CT-aparat v Sloveniji. Aparat, ki ima tako malo sevanja, manj kot navadni rentgen oz. toliko, kot če bi leteli v ZDA, in omogoča odkrivanje pljučnega raka. Zanj smo plačali 1,6 milijona evrov.«

Zanimivosti

Tisto, kar skednjo zrak dela

V poletnem času je v Galeriji Ivana Groharja v Škofji Loki na ogled zanimiva razstava z naslovom Opečne prezračevalne mreže, gospodarskemu poslopju v korist in okras. Pri raznolikosti njihovih oblik je odločala izobraženost in inovativnost kmeta, o razkošnosti tako stavb kot mrež pa so odločale tudi finančne zmogljivosti investitorja.

IGOR KAVČIČ

Opečne prezračevalne mreže, le kaj bi to bilo? Mnogi med nami si bomo morali priznati, da se nam ne svita kaj dosti, za kakšno »omrežje« gre. Če zapišem skedenjske line, nas bo že polovica prej začudenih pomislila, da so to tista z opekami delno pozidana okna, ki zračijo seno v skednjo. Ob obisku Galerije Ivana Groharja si bomo razjasnili še vse preostalo o tem čudovitem okrasnem in hkrati uporabnem delu velikih gospodarskih poslopj na kmetijah v naših krajih.

Te nevsakdanje, a vsekakor vznemirljivo zanimive teme sta se letošnjo pomlad v Loškem muzeju lotila etnologinja Mojca Šifrer Bulovec in umetnostni zgodovinar Boštjan Soklič – vsak seveda s stališča svoje stroke. »Ni težko dobiti ideje za podrobnejšo raziskavo na temo opečnih prezračevalnih mrež, če opazujete svet okrog sebe in se vam pri tem vtisnejo v spo-

posesti, torej v Poljanski in Selški dolini, deloma na Sorškem polju ter v Škofji Loki in okolici. Na razstavi sta poudarila najlepše primerke ter tiste, katerih oblike pripadajo posamezni tipologiji opečnatih prezračevalnih mrež. Te so posebnost stavbarstva v jugovzhodnem alpskem prostoru – v Furlaniji, Benečiji, celotni padski nižini, avstrijskem delu Koroške in Štajerske, delih Hrvaške in Slovenije.

Estetika in uporabnost

Na Slovenskem so zidana gospodarska poslopja z mrežami začeli graditi v zadnji tretjini 19. stoletja. Take line so bile koristne predvsem zaradi nevarnosti samovžiga sena, stalno prezračevanje je bilo namreč neke vrste varnostni sistem. Nad hlevi so take opečne mreže celo regulirale klimo v njem. Skozi take mreže pa je pronicala tudi svetloba, ki je vsaj minimalno razsvetljevala prostor.

Pod kakšnimi pogoji se lahko gradijo nova poslopja, je na primer določal Stavbni red za vojvodino Kranjsko iz leta 1875. Graditelj je novogradnjo moral prijaviti »stavbni oblastniji« – občini. Pri prijavi gradnje je moral predložiti stavbni načrt v dveh izvodih. Občina je morala po prijavi gradnje odgovoriti v 48 urah, drugače je imela stranka pravico, da začne graditi. Sledil je komisijski ogled, pri katerem so sodelovali hišni gospodar, stavbarski mojster, mejaši in predstavnik občine. Morebitne pripombe je graditelj moral upoštevati. Pridobljeno gradbeno dovoljenje je veljalo dve leti.

»Gospodarska poslopja z opečnimi prezračevalnimi mrežami so lep primer povezanosti oblike in funkcije v ljudskem stavbarstvu. Raznolikost njihovih oblik je izraz volje in želje kmečkega človeka po funkcionalnem in estetsko urejenem prostoru. Pri tem je odločala izobraženost in inovativnost našega kmeta, o razkošnosti tako stavb kot mrež pa so seveda odločale tudi finančne zmogljivosti investitorja,« pove Mojca Šifrer Bulovec.

Vizualni vzor tudi iz cerkva

Umetnostnozgodovinski vidik opečnih prezračevalnih mrež podaja Boštjan Soklič: »Tokrat govorimo o krasilni oziroma dekorativni umetnosti, ki je na Slovenskem prisotna že od pamtiveka in se manifestira v vsakem historičnem obdobju drugače, se pa od samega začetka do danes nekako obračajo isti vzorci. Gre za geometrizem, neko stilizacijo, za igre oblik, pojavljajo se nizi trikotnikov,

Avtorja razstave etnologinja Mojca Šifrer Bulovec in umetnostni zgodovinar Boštjan Soklič ob na steno prerisani rozeti s Koširjevega mlina v Škofji Loki, ki jo je upodobil oblikovalec razstave slikar Mito Gegič. / Foto: Igor Kavčič

Takšen je pogled z notranje strani skednja na kmetiji na Bukovici. / Foto: arhiv Loškega muzeja

V Stavbnem redu vojvodine Kranjske iz leta 1875 21. člen predvideva, da je »pravilna mera za zidno opeko 29 centimetrov dolgoti, 14 centimetrov širokosti in 6,5 centimetra debelosti. Pri opeki za obloke, za tlak, za strehe, za žlebove in za olepšave pa so dopuščene vse povoljne izmere.«

min ti čudoviti vzorci z gospodarskih poslopj,« idejo o temi pojasnjuje Šifrer Bulovec. »Pri tem je zanimivo to, da so si lahko oblike velikokrat zelo podobne, a je vseeno vsak vzorec drugačen od tistega na sosednjem poslopju. To pomeni, da kmetje niso hoteli preveč izstopati, hkrati pa so želeli biti drugačni od sosedov.« Na terenu sta tako evidentirala sedemdeset gospodarskih poslopj na področju nekdanje freisinške

V naš prostor so vzorec za gradnjo gospodarskih poslopj z opečnatimi mrežami zanesli furlanski zidarji. Gradili so jih predvsem na velikih kmetijah v nižinskem delu obeh dolin, v prvi polovici 20. stoletja pa tudi na Sorškem polju in v dostopnih delih loškega hribovja. Kmetje so največkrat z novimi poslopji menjali dotedanje lesene skednje. Gradilo pa se ni kar tako področje, izvemo na razstavi.

Z opečnimi prezračevalnimi mrežami bogato gospodarsko poslopje na domačiji Zalubnikar. / Foto: arhiv Loškega muzeja

Domišljija pri gradnji opečnih prezračevalnih mrež je brezmejna. / Foto: arhiv Loškega muzeja

ki so prisotni že na lončevini iz kamene dobe. V primeru lin se stvar le reciklira na drugačen način. Opečne mreže so dokaz, da ekspresivnost ljudske tvornosti in stavbarstva presega funkcionalnost in posega tudi na področje umetnosti. Priča nam o spretnosti in estetskem

čutu kmečkega človeka ter izraža njegovo življenjsko filozofijo in vero.«

Pri nas se opečne prezračevalne mreže, ki so jih v Furlaniji gradili že sredi 18. stoletja, pojavijo z okroglo letnim zamikom. Soklič v nadaljevanju razdelja oblike in motive mrež, ki so jih v našo deželo, kot rečeno, prinašali furlanski zidarji. Po obliki se te delijo na okrogle in polkrožne, ortogonalne z ravno preklado, ortogonalne s polkrožnim lokom, nižanim lokom ali obokom, kombinacija okroglega in ortogonalnega tipa in pa trikotne. Slednje so predvsem na čelih bivalnih hiš. »Pozna se, da je v našem prostoru na izdelovalce lin precej vplivala tudi sakralna umetnost. Ne zgolj v smislu simbolicke, tudi v smislu vizualnega vzora – veliko je rozet oziroma krožnih form, ki spominjajo na cerkvena okna.« Soklič za enega od razgovor

za gradnjo mrež v obliki križa in drugih krščanskih znamenj omenja tudi praznoverje. Taka znamenja naj bi hišo obvarovala pred nesrečami.

Na razstavi so najbolj zanimive opečne prezračevalne mreže predstavljene s fotografijami, ob njih pa je zapisana tudi letnica izgradnje ter v katerem kraju, na kateri domačiji so. Kot je povedala Mojca Šifrer Bulovec, danes ponekod nova gospodarska poslopja še obnavljajo v takem stilu, tudi oblike so še zelo podobne nekdanjim, se je pa zamenjali material – namesto opečnih opek danes uporabljajo opeko iz siporeksa, ki jo potem prebarvajo. Razstava v Galeriji Ivana Groharja, ki nam daje vpogled v eno najbolj izpostavljenih značilnosti kmečke stavbne dediščine, oblikovanje in gradnjo skedenjskih lin, bo na ogled še vse do konca avgusta.

Obletnice

Sto deset let priljubljenega panja

Ob obletnici med slovenskimi čebelarji najbolj uporabljanega panja, tako imenovanega AŽ-panja, so v radovljiškem Čebelarskem muzeju pripravili študijsko razstavo o panju in njegovem izumitelju čebelarju Antonu Žnideršiču.

MARJANA AHAČIČ

Decembra letos bo minilo sedemdeset let od smrti čebelarja, inovatorja in gospodarstvenika Antona Žnideršiča, izumitelja tako imenovanega AŽ-panja. Pred 110 leti ga je na svojem čebelarskem tečaju prvič predstavil strokovni javnosti, nato pa je postal najbolj uporabljan panj s premičnim satjem na Slovenskem.

»Anton Žnideršič je svoj panj izdelal na podlagi številnih tujih izumov, ki jih je zbral in združil tako, da jih je prilagodil slovenskim razmeram: uporabil je Albertijev listovni panj, ki je primeren za skladovnice, Gerstungove mere za veliki satnik, ki jih je postavil na mrzlo stavbo, ter Preusevo metodo večanja prostornine,« pojasnjuje avtorica razstave Tita Porenta. »Osnovni tip AŽ-panja je panj za deset satov; obstajajo tudi takšni z devetimi in enajstimi satovi, a se bistveno ne razlikujejo od osnovnega tipa. Inovator sam, kasneje pa tudi drugi

čebelarji, so sicer AŽ-panj v njegovi več kot stoletni zgodovini stalno spreminjali in dopolnjevali, načeloma pa se vsi zlagajo v skladovnice in čebelnjake ter uporabljajo enotno mero AŽ-satnika, to je 41 krat 26 centimetrov.«

V tradicionalnem slovenskem čebelarstvu se je znanje prenašalo iz roda v rod. Na prehodu iz 19. v 20. stoletje se je s kranjsko čebelo povečini čebelarilo v tako imenovanih kranjičih in koših, ki so jih skladali v čebelnjake in jih nosili ali prevažali na različne paše. Čebelarji so se novemu načinu čebelarjenja na premično satje začeli prilagajati s povečevanjem in predelovanjem kranjičev in košev. Žnideršičeve panje so v 20. stoletju postopoma začeli uporabljati na celotnem slovenskem ozemlju, danes pa je pri nas kar devetdeset odstotkov vseh panjev, ki jih uporabljajo čebelarji, te vrste. »Z njim zadovoljno čebelarijo mali, netržni in ljubiteljski čebelarji, saj omogoča pričakovane gospodarske koristi – donose medu.

Je slovenska blagovna znamka neprecenljive vrednosti in sodi med slovensko kulturno dediščino, uveljavlja pa se tudi drugod po svetu,« še pojasni Tita Porenta.

Kot pove na razstavi, je danes največji tekmeč AŽ-panja tako imenovani samostoječi nakladni Langstrot-hov panj, ki izvira iz Amerike in po mnenju nekaterih čebelarjev pomeni prihodnost modernega globaliziranega čebelarstva, a ker ameriški panj ni prilagojen slovenskemu načinu čebelarjenja, bi lahko »žnideršič«, kot mu tudi rečejo, skupaj s čebelnjaki ob primerni strokovni in državni zaščiti v Sloveniji še dolgo ostal v uporabi, je prepričana Tita Porenta.

Anton Žnideršič se je rodil leta 1874 v Ilirski Bistrici. Po zaključenem šolanju je prevzel domače posestvo in ga začel razvijati na različnih področjih. Soustanovil je prvo kranjsko tovarno testenin Pekatete s sedežem v Ilirski Bistrici in podružnico v Ljubljani, še uspešnejši

Na razstavi, ki so jo pripravili v Čebelarskem muzeju v Radovljici, je na ogled gradivo iz muzejskih zbirk, ter gradivo, ki so ga muzealci evidentirali na terenu.

je bil na področju čebelarstva, izvemo na razstavi. Uredil si je več čebelnjakov ob domu in na širšem območju svojega posestva. Na podlagi strokovne literature in lastne čebelarske prakse je razvil vrsto listovnega

skladovničnega panja, ki se je (delno) po njem imenoval AŽ- (Alberti-Žnideršičev) panj oziroma kar »žnideršič«. Svoje izume je redno objavljaval v številnih domačih in tujih strokovnih revijah. Leta 1925 je izdal knjigo

Naš panj. Zelo je bil aktiven v osrednjih in lokalnih čebelarskih združenjih. Po kranjskem je postavil številne čebelarske opazovalnice. Umril je v prometni nesreči 21. decembra 1947 v Ljubljani.

Pomagajo si že sto dvajset let

Krajani Tunjic so že davnega leta 1897 ustanovili društvo, ki nudi sosedsko pomoč ob primeru naravnih nesreč pri poslopih in goveji živini. Društvo skupne pomoči Tunjice, verjetno edino take vrste pri nas, po sto dvajsetih letih še vedno aktivno deluje.

JASNA PALADIN

Zgodba Društva skupne pomoči Tunjice se je začela pisati pred sto dvajsetimi leti, ko je vaški tesar in krovec Janez Vrhovnik na

Tirolskem od tamkajšnjih vaščanov izvedel za ustanovljeno društvo, ki nudi sosedsko pomoč ob primeru naravnih nesreč pri poslopih in goveji živini. Njegovo navdušeno pripovedovanje

o medsebojni pomoči je bilo tunjiškim faranom všeč in tako so 19. julija 1897 ustanovili Društvo skupne pomoči Tunjice. Pravila za delovanje društva so povzeli po pravilih društva iz Tirolske in sledijo jim še danes. Knjižica zajema dvanajst pravil, leta 1997 je bila ob stoti obletnici ustanovitve društva ponovno natisnjena in podarjena vsaki hiši v naši vasi.

Člani skorajda vsi farani

»Osnovno načelo našega društva je pomagati prizadetemu v nesreči. Pravico do vstopa v društvo ima vsakdo, ki ima stalno prebivališče v tunjiški fari. Vstop v društvo je prostovoljen, imamo simbolično članarino v vrednosti enega litra žganja. Vsak član je upravičen do pomoči v primeru nesreče – požara v gospodarskem poslopiju ali poškodovanja goveje živine v primeru udara strele, in

jo je tudi dolžan nuditi prizadetemu ob nastali nezgodi. Pomoč nudimo v obliki prostovoljnega dela in materiala, denar iz članarine pa gre navadno za osnovne stroške, kot so gorivo in malice. Društvo je najstarejše v naši fari in združuje skorajda vse njene farane, izključeni so le lastniki vikendov,« nam je povedal Justin Klanšek, ki društvo vodi že vse od leta 1985. Članstvo se z leti ne spreminja kaj dosti, saj se prenaša kar iz roda v rod, krajani pa na društvo danes gledajo kot na nekaj samoumevnega, saj je del kraja že tako zelo dolgo.

»Verjetno bi bilo društvo danes ustanoviti neprimereno težje, saj se ljudje večinoma držijo bolj vsak zase, a na vasi še znamo stopiti skupaj. Vsi se zavedamo, da nesreča lahko pride v trenutku in da je takrat dobro imeti pomoč. Sosedska pomoč je v vaseh in krajih nekaj vsakdanjega, redko pa vidimo ljudi, ki

ustanovijo društva, ki odnese med sosedi le poglabijo in vsem vaščanom pokažejo, da nikoli niso sami. Ko je bilo društvo ustanovljeno, je bila požarna ogroženost še bistveno večja, saj so vaščani še prižigali sveče, a tudi elektrika je nepredvidljiva in lahko naredi škodo. Nesreča vedno pride v trenutku,« še pravi Klanšek in se v pogovoru dotakne društvenih pravil, ki so že vsa leta ista. Med drugim je v njih zapisano, da lahko gospodarje, ki preveč pijejo ali se vedejo neodgovorno, iz društva izključijo in tako v primeru nesreče niso upravičeni do pomoči. Olajševalnih okoliščin namreč ni bilo.

Z društvom povezan tudi krajevni praznik

Od ustanovitve je preteklo že kar nekaj let, vendar se je skupna moč krajanov povečevala z vsako nesrečo in vsakim humanitarnim

delom, ki so ga prispevali v blaginjo vseh krajanov. V kroniki društva je zapisanih sedemnajst večjih požarov na gospodarskih poslopih in hišah, pa tudi na ostrejši cerkve in zvonika, nazadnje leta 2001 na gospodarskem poslopiju pri Jeršinu, leta 1999 pa je v Tunjicah strela ubila dve kravi pri Prajzu.

Zadnjih petnajst let ob ustanovnem dnevu društva v Tunjicah praznujejo tudi krajevni praznik in tako je bilo tudi minulo soboto. In kako naprej? »Vseskozi že sledimo istim vodilom in tako bo tudi v prihodnje: zdrava kmečka pamet, dobro srce in prava mera potrpljenja. Prav zaradi tega se je društvo ohranilo vse do danes. Radi pa bi, da se nam pridruži več mladih in da se članstvo še naprej prenaša na mlajše generacije, da se bo zgodovina društva pisala še naprej,« sklene Justin Klanšek.

Justin Klanšek Društvo skupne pomoči Tunjice vodi že vse od leta 1985.

Na robu

Vonj po duhovnosti, 1. del

Pomagaj si sam, pa ti bo tudi bog

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Vidina zgodba je ena tistih, ki nas pretrese. Odraščala je ob mlajšem bratu, ki je bil otrok s posebnimi potrebami. Življenje družine se je vrtelo okoli njega, vse potrebe, načrti, kaj bodo jedli, kdaj bodo šli spat, kaj bodo gledali na televiziji ... Starši so ji nenehno govorili, da je pametna, zrela, samostojna, da vse zmore sama, če le hoče. Pa ni bilo tako. Vse bi dala za le nekaj trenutkov pozornosti, za en sam mamin objem. Zdelo se ji je, da so oni na enem planetu, Vida pa na drugem.

Takole pripoveduje: »Počutila sem se zelo osamljeno. Imela sem nekaj prijateljev, a se več kot toliko nisimo družile. Brat je s svojim nemogočim obnašanjem nagnal vsako, ki me je obiskala na domu. Naše poti so

se dokončno razšle, ko so se preselile v Ljubljano, na fakultete, jaz pa sem se zaposlila, da bi z denarjem pomagala staršem, kajti mama ni hodila v službo, pa smo tudi zato imeli nenehne denarne težave.

Počutila sem se kot bankomat, saj se je naša družinska komunikacija skrčila bolj kot ne na dva stavka: "Kdaj boš dobila plačo?" in "Ali boš lahko ta mesec dala še sto evrov več?"

V sebi sem čutila takšno praznino, da bi jo lahko rezal. Sploh takrat, ko sem si kupila kakšno malenkost zase, pa potem mama več dni ni govorila z menoj zaradi tega.

Nekoč sem v hudi stiski obiskala nekega psihoterapevta. Strinjal se je z menoj, da je pomembno imeti ob sebi osebo, ki ti je blizu. Ko mi je začel nakladati, da se bo že našel pravi, naj ne obupam, da ljubezen pride, ko jo najmanj iščeš, mi je že v ordinaciji postalo žal, da sem za njegovo "bluzenje" plačala petdeset evrov. Če kaj, sem sovražila zljajnane floskule, ki sem jih lahko prebrala za nekaj centov v marsikateri reviji ali na internetu. Ta psihoterapevt je povrh vsega premogel še manj empatije kot moje sodelavke.

Potem mi je sodelavka, ki je bila v nenehni iskanju rešitev za svoje psihične težave (očim jo je pri šestnajstih posilil) povabila,

naj grem z njo. Da je slišala za neko duhovno skupino, ki jo na Facebooku vsi blazno hvalijo. Pa sva šli, izgubiti tako in tako nisva imeli ničesar. Obe sva iskreno upali, da ne bova tam srečali takšnih, ki ne govorijo eno, delajo pa drugo. Čisto nehoti sva padli v skupino, ki je nama vzbudila nemalo nelagodja. Govorilo se je namreč o inkarnaciji pa o izpolnjevanju karmičnih poslanstev. Zapomnila sem si le to, da se človek dvigne v višja središča zavedanja, kjer naveže stik s svojo dušo šele tedaj, ko se začne zavedati pomena duhovnosti. Gospa, ki nam je predavala, je tudi povedala, da ljudje narobe iščejo srečo, saj jo iščejo izven sebe, ne zavedajoč se, da je tista prava, stalna, neminljiva in večna sreča prav v njih samih. A za to srečo se je po njenem treba potruditi. Na tej točki mi je bilo dovolj nakladanja, vstala sem in šla. Še najbolj pa me je prizadelo, da so ves čas ponavljali, da si veselje in žalost izberemo prej, kot ju doživimo.

Poletje mi je prineslo veliko stresnih trenutkov. Zaradi izčrpanosti je zbolela mama, imela je akutno slabokrvnost, zdravniki so najprej pomislili na najhujše, levkemijo. Štirinajst dni ko je bila v bolnišnici, je brat z vsemi svojimi težavami pristal na mojih rame-nih. Vzela sem dopust, ni šlo drugače. Brat še vedno ni

zadrževal blata, v ihti je razbijal, kar mu je prišlo pod roke, večkrat me je tudi napadel. V takšnih trenutkih sem porinila v rekorder eno od pornografskih kaset, da se je vsaj malo umiril. Brat je bil res drugačen, a ga je v svoji slepoti pozabila navajati na osebno higieno, manire, ki jih drugi otroci, ki so bili tudi prizadeti, imajo. Če bi predlagala, naj ga da za nekaj časa v zavod, bi v jezi mene odgnala od hiše ... Res, grozno sem se počutila, ko sem na lastni koži spoznala tudi to, kako suženjsko se mama obnaša do brata.

Jeseni sem se kljub pomislekom prijavila na duhovno delavnico, ki je potekala na enem od hrvaških otokov. Bila sem prepričana, da se bom na morju tudi sicer odpočila od vsega hudega.

Že takoj prvi dan, organizatorji so nas ravno razporedili po sobah, se ob meni znajde moški, na pogled zelo lep, visok, črnolas, z izrazito negovano kožo in tudi rokami. Ne vem, zakaj mi je to padlo v oči, a mi je. Začel je kramljati o kraju, kjer smo bili, o morju, jadrnicah, ki so krmarile proti drugim otokom. Povedal je, da ima tudi sam eno takšno in da bi bil vesel, če me lahko kdaj popelje s seboj. Poslušala sem ga in se sama pri sebi čudila, od kod takšno povabilo, saj ni vedel niti tega, kako mi je ime. Sedla sva se za kamnito mizo pod nekim borovcem

in on še kar ne odneha. Pove, da ni le mornar na jadrnici, je tudi mornar za duše. Tudi meni bi z veseljem pomagal pri "jadraniu", le zažele si ga moram. Začudeno sem ga pogledala. Lahko pridem ob popoldanski uri počitka ali zvečer k tebi v sobo, je predlagal. Ostala sem brez besed, moj molk pa ga je, kot je kazalo, spodbudil, da je udaril žeblico na glavo. Najprej te bom spolno aktiviral, je nadaljeval. V tem sem daleč najboljši od vseh, ki si jih kdajkoli spoznala. Vsi guruji ti bodo povedali, da če želiš duhovno rasti, moraš najprej premagati svojo spolno zavrtost. Čutim, da je imaš veliko!

Od šoka sem pozabila zapreti usta. Tako lep moški pa toliko dreka za njegovim ksilom! Hitro sem vstala in jo z naglimi koraki ubrala nazaj proti bungalovom. A je duhovnost zapustila tudi lepota. Očitno sem ga pošteno razjezila, saj me je začel zmerjati z najbolj prostakiimi hrvaškimi zmerljivkami. Še nikoli v življenju nisem bila tako ponosna nase kot ravno v tistem trenutku.

Že pri večerji sem opazila, da so njegove "poduhovljene" besede padle na plodna tla pri neki črnolaski. Ker je bilo vroče, smo šle tri na sprehod. Z obale, ki je bila v temi, se je kar naenkrat zasilšalo stokanje, kriki, ki so odmevali do neba, pa niso bili od galebov. Ena od žensk

se je zasmejala in rekla, no, poglej, letos je pa Pero hitro v akciji. Nato nam je razložila, da se jim pridruži vsako leto, a le zato, da med novimi članicami najde žrtve, s katerimi potem izdatno seksa vseh štirinajst dni, mnoge pa ga tudi denarno tako dobro založijo, da mu ni treba več mesecev migniti s prstom. V realnem življenju, ko mu teče voda v grlo, malo vedežuje, malo "popravlja" čakre in podobno, pa živi kot kralj. "Zakaj ne poveste vodji delavnic?" me je zanimalo. Pa je sogovornica skomignila z rameni, njena kolegica pa je dodala, da se je tudi ona znala na Perovem seznamu. Potem smo čebljale še o tem in onem in zvečer, ko smo se vrnile v sobo, mi je Sonja, s katero sva si jo delili, zaupala še svojo zgodbo. Povedala mi je, da se je pred leti udeležila srečanja skupine, ki je obljubljala, da bodo prisotne udeležence popeljali globoko v doživljanje sebe. Že čez tri pa ji je bilo jasno, da je duhovnost zgolj pretveza, da gre učitelju zgolj zato, da čim več udeleženk zva-bi na skupinski seks. Tretji dan se je namreč začela skupinsko spodbujanje točke G. Vsi so se morali sleči, potem pa so udeležence druga drugo točko iskale, s tem pa so si tudi "pomagali" pri sproščanju negativne energije, odpravljanju sramu, krivde in jeze.«

(Nadaljevanje prihodnjič)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Bled z otočkom sredi jezera

PETER COLNAR

Si lahko zamislite Bled brez cerkvice na otočku in gradu na strmi skali nad jezerom? Si predstavljate, kaj bi rekli naši sedanji urbanisti, če bi ob takšnem Bledu kdo predlagal, da bi pozidali cerkvico na otočku ali pa grad na skali? Ob vsem izigravanju, ki se na osnovi zvez in poznanstev sedaj v praksi dogajajo, bi bili prepričani, da se vam je zmešalo. Prešeren pa je zapisal, da »Dežela Kranjska nima lepšga kraja, ko je z okolšno to, podobna raja.«

Bled je že zgodaj zaslovel kot privlačen romarski kraj zaradi svojega otoka. Še bolj je zaslovel kasneje zaradi turizma. Ko je avstrijski cesar Franc Jožef 1. avgusta 1897 podpisal zakon, ki je zahteval, da za vsa zdravilišča

in letovišča na Kranjskem skrbijo zdraviliške komisije, je uradno podpisano postalo vzor drugim. S tem je uzakonil takrat že uveljavljeno prakso na Bledu.

Blejski turizem se je začel pomembneje razvijati sredi 19. stoletja, zlasti po dograditvi gorenjske železnice leta 1870 in turske proge 1906. K mednarodnemu slovesu je pripomogel zlasti Švicar Arnold Rikli, ki je leta 1854 na Bledu odprl sončno in zračno zdravilišče. Kljub sedanjim priseganjem na njegovo pionirsko delo ni bil med Blejci nikoli prijazen sprejet. Nič čudnega, če pa je vpeljeval v svoje zdravstvene prijeme »nemoralo«, izpostavljanje telesa soncu, vodi in zraku. Nekateri so govorili, da Bledu celo

odganja goste, saj je bil kraj že pred Riklijem znan po termalnih vrelicah ob vzhodnem jezerskem bregu. Leta 1818 so vrelca zajezili, štiri leta kasneje pa so ju prekri-li s preprosto lopo in speljali vodo v bazen.

Na Bledu so imeli svojo zdraviliško komisijo že leta 1886, to je veliko preden je avstrijski cesar Franc Jožef podpisal zakon, ki je zahteval, da za vsa zdravilišča in letovišča na Kranjskem skrbijo zdraviliške komisije po blejskem vzoru. Blejska je bila voljena vsaka tri leta, njena glavna naloga pa je bila skrb za razvoj turizma. Za tiste čase je pripravila obsežno propagando akcijo, tiskala prospekte Bleda in v poletni sezoni, od junija do septembra, vsakih 14 dni

Zanimivi Gorenjci in dogodki tedna iz dežele Kranjske:

- Na Poženiku pri Cerkljah na Gorenjskem se je 1. 8. 1802 rodil slovenski narodopisec in pesnik Matevž Ravnikar - Poženčan. Po študiju v ljubljanskem semenišču je bil posvečen leta 1825.
- V Spodnjih Gorjah se je 2. 8. 1900 rodila politična aktivistka na Jesenicah Marija Žumer. Okupator jo je zaprl v Begunjah, nato pa poslal v Ravensbrück, kjer je 5. 2. 1944 umrla.
- Deželni predsednik Andrej Winkler je 5. 8. 1881 poslal na Dunaj preveden članek, ki je bil objavljen v Slovenskem narodu. Z njim je pojasnil spopad med kranjskimi Nemci in Slovenci.

izdajala Letoviški list. Oglaševala je v tujih časopisih in vabila tuje novinarje in turistične delavce.

Za dobro počutje turistov so organizirali številne prireditve, na primer t. i. cvetlični korzo. Vsako leto so najeli godbo, ki je bila dolga leta sestavljena iz dunajskih glasbenikov. Imeli so veslaške regate, nogometne tekme, loterijo, seveda pa so posebno skrb namenili

ureditvi poti ob jezeru in tudi čistoči. Člani komisije so bili plačani od prodanih vstopnic za prireditve, od loterije ter od godbene in turistične takse, imeli pa so tudi lasten kamnolom, v katerem so prodajali pesek. Pred prvo svetovno vojno je dejavnost komisije prenehala, po njej pa je akcijo za oživitve blejskega turizma prevzelo Društvo za povzdigo tujškega prometa Bled.

Dionizi ponoči, mozaiki podnevi

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

September 1964. Prvo potovanje v Grčijo s poltovorno ladjo Lastovo, ki ji je bil to labodji spev, saj je kmalu zatem romala v razrez. Ker sem dobila drugo nagrado za otroško radijsko igro in odkup, je izbruhnila žgoča dilema: ali 'fičko' ali zibelka antike. Soglasno: antika. Že prvi večer sva ugotovila, da so dodatni kopenski izleti z dubrovniškim Atlasom draaagi, a naju je ob prvovrstnem rumu poučil Nikša, 'treči broda': »Držita se nas, pa bosta marsikaj videla, ne le kamenja!« Ob njegovem spremstvu sva bila po celodnevem romanju po atenskih muzejih deležna razposajenega vinskega sejma 10 km severozahodno od Aten, ki je zdaj del mesta. »Vrnita se sem

jutri zjutraj. Pred večerom ne bomo izpluli,« je kar ukazal. Naslednje jutro naju je po 'cincavi' poti z odprtim prašnim avtobusom v Daphni presenetil kot prelepo oblikovana kamnita gmota samostan iz 11. stoletja s čudovitimi mozaiki, ki je uvrščen tudi na seznam Unescove svetovne kulturne dediščine. Hudo ga je poškodoval potres ob koncu devetdesetih let. Še vedno ga obnavljajo, čeprav je atrij odprt za obiskovalce. Spremljam obnovo in ko bodo objavili, da je zaključena, je to namig za 'ponovi vajo!' 'Barbi' (kapitanu) in Nikši se imava zahvaliti za temperamentne večere v domačih tavernah, ki so bile tistikrat še grške. Hura, SBS (sirtaki, buzuki, suvlaki)! Prva grška kuharica, ki sem jo kupila na Kreti, je neugledna, polna prevajalskih napak, a z recepti še vedno navdihuje.

Špinačna pita (Spanakotiropita)

Za 4–6 oseb potrebujemo: 1 kg sveže špinače, 250 g sira eta, 1 tenko narezan velik por, 300 g tenko narezanih spomladanskih čebulic, kozarec in pol oljčnega olja, pol šopka sesekljanega peteršilja, pol šopka sesekljanega koprca, 2 jajci, sol, poper, 500 g testa jufka.

Špinačo očistimo, operemo in blanširamo, odcedimo in iztisnemo iz nje vso vodo. Feto zdrobimo z vilicami.

Segrejemo pol olja in bledo popražimo čebulico in por. Posodo potegnemo z ognja in dodamo koprca, peteršilj, Feto, stepeni jajci, sol in poper in dobro zmešamo. Posodo za pite naoljimo in za dno porabimo pol jufke. Vsak list tenko namažemo z oljem. Nato na vrhno plast enakomerno namažemo nadev ter prekrijemo s preostalimi naoljenimi listi. Pečemo na 200° eno uro. Če skorjica postaja preveč rjava, pito prekrijemo s papirjem za peko. Ponuđimo toplo ali hladno. Poleg se prileže grški jogurt.

Namaz iz jajčevcev (Melitzanossalata)

Za 6 oseb potrebujemo: 1 kg temno vijoličnih jajčevcev, 1 skodelico oljčnega olja, 1 limono – sok, 3 velike stroke strtega česna, 1 zelen feferon, 1 pest kaper, 1 pest oliv, sol.

Zakaj Grki temu slastnemu namazu pravijo solata, mi po več kot pol stoletja še ni jasno.

Jajčevce prepikamo z vilicami in jih do mehkega spečemo bodisi v alufoliji na žaru bodisi v pečici na privihanem listu papirja za peko. Dobro pečene jajčevce malce ohladimo, olupimo, grobo narežemo in damo v sekljalnik. Dodamo še limonin sok in sol. Sesekljamo. Počasi dodajamo olje in česen, da namaz postane gladek in mazljiv. Napolnimo primerno skledico, okrasimo z olivami, kaprami in z naržarke narezanim feferonom.

Kranj nekoč in danes

Objekt Stara pošta je bil zgrajen v drugi polovici 18. stoletja. Svojega naziva ni dobil naključno, saj je iz arhivov znano, da je v letu 1770 habsburška cesarica Marija Terezija izdala dovoljenje meščanu Juriju Kodrmanu, da ustanovi poštno postajo. Ta je bila v tistem času osrednja postaja za poštne kočije in voznike med Ljubljano in Trzinom ter naprej preko Ljubelja na Koroško. Postaja je delovala do 19. stoletja, ko je bila preurejena v gostilno s prenočišči. Za gostilno je bil tudi gostilniški vrt. Objekt je bil enonadstropen, na severni strani je bil pritlični prizidek. Vhod je bil poudarjen s strešnim nadzidkom, streha je bila dvokapnica s čopi. Objekt je bil porušen leta 1967. Ob stari stavbi je bil leta 1922 zgrajen hotelski prizidek po načrtih arhitekta Hermana Husa. Objekt še stoji. V osemdesetih letih prejšnjega stoletja je bil k stavbi dodan prizidek kot zaključek oziroma dopolnitev severne fasade. Zgrajen je bil v podobnem slogu kot osnovna stavba. / Avtor: Alojz Premrov

Nove knjige (393)

Filozof in volk

MIHA NAGLIČ

»To je knjiga o volku Breninu. Dlje od desetletja – večino 90. let prejšnjega stoletja in prvih nekaj let zdajšnjega – je živel z menoj. Ker si je čas delil z nemirnim intelektualcem brez korenin, je nenavadno veliko potoval: živel je v ZDA, na Irskem, v Angliji in ob koncu življenja v Franciji. Bil je – v glavnem proti svoji volji – deležen več brezplačnega univerzitetnega izobraževanja kot katerikoli drug volk doslej. Kot boste videli, so bile posledice za mojo hišo in posest strašne, če sem ga le za trenutek pustil samega. Zato sem ga moral jemati s seboj in službo – in ker sem bil profesor filozofije, je to pomenilo, da sem ga vodil s

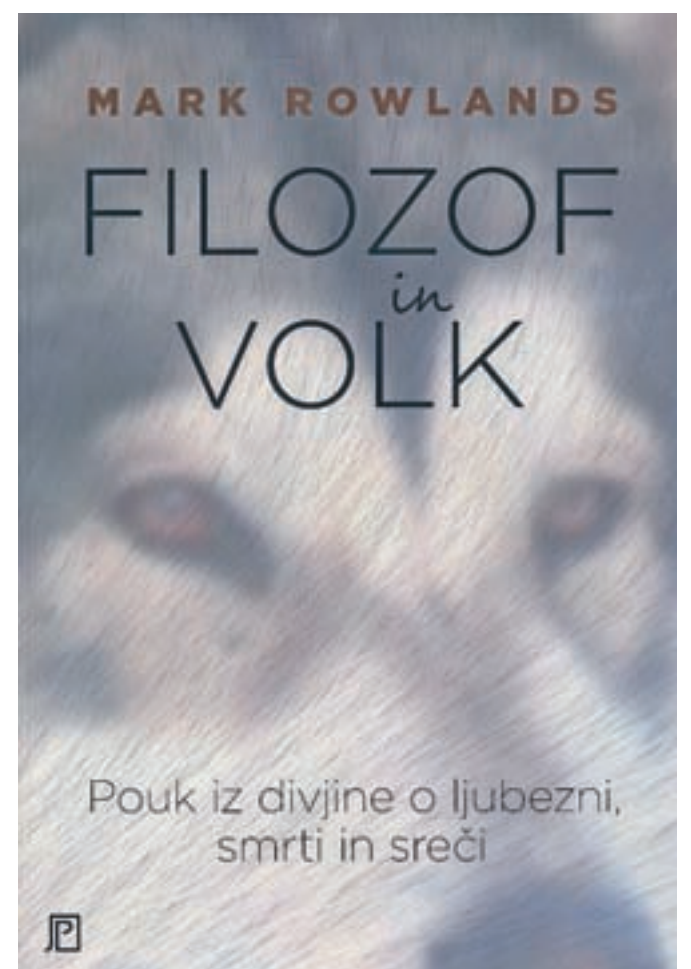
seboj na predavanja. Navadno je ležal v kotu predavalnice in dremal – podobno kot moji študentje –, medtem ko sem jaz lajal o tem ali onem filozofu ali o tej ali oni filozofiji. Vsake toliko časa, ko so predavanja postala posebej dolgočasna, je sedel in začel zavijati. Zaradi te navade se je priljubil študentom, ki so si verjetno želeli, da bi lahko počeli enako.« (Str. 11)

Ta knjiga je res dobra! Mogoče zame še posebej; po stroki sem filozof in tudi sam se počasi uvajam v pasji svet; že dobro leto imamo psa, ne volka, le »neumnega labradorca«. Avtorju knjige pa je treba priznati, da je s svojim volkom vzpostavil res celovit odnos; od dejstva, da se je enajst let vsak dan z

veseljem ukvarjal z njim, ga jemal na sprehode in teke, ga hranil, nazadnje, ko je hudo zbolel, tudi zdravil, mu vsak dan večkrat očistil zagnojeno rit ... Do tega, da je o razmerju filozofa in volka razmišljal in napisal knjigo. Ko ga je nekoč med vožnjo s trajektom pustil zaprtega v avtu, mu je volk iz protesta povsem raztrgal notranjost vozila. Uslužbencu, ki ga je na to opozoril, je pojasnil, da ga zato ne namerava kaznovati, kaj šele ubiti. »Brenin ni sodil med bitja, ki bi bila lahko moralno odgovorna, sem pojasnil privoščljivo se nasmihajočemu tipu s krova z avtomobili.

Bil je, kot pravimo, moralni pacient, ne pa moralni akter. Brenin ni razumel, kaj počenja, in zato ni razumel, zakaj tisto ni bilo prav. Samo želel si je priti ven. Brenin je, tako kot druge živali, bitje s pravicami – pravicami do določene ravnanja z njim –, vendar nima odgovornosti, ki spremljajo te pravice. Po tistem sem storil edino stvar, ki bi jo storil vsak filozof, ki kaj da nase: šel sem domov in o tem napisal knjigo.« (Str. 120) Rowlands filozofijo posrečeno preplete z vsakdanjostjo, vendar prve s tem ne banalizira, drugo pa naredi duhovito.

Mark Rowlands, Filozof in volk, prevedel Janez Penca, Penca in drugi, Novo mesto, 2016, 224 strani

RAVNOKAR

GG

RAVNOKAR POROČENA

Oziroma »Glih kr' poročena«, kot je pisalo na zadnji tablici avtomobila, ki je v soboto prevažal ženina in nevesto – 29. julija sta se namreč poročila Klemen Grašič in Nina Škantar. Civilno na gradu Tuštanj, cerkveno pa v domači vasi Križe pri Tržiču. Istočasno pa so v cerkvi v Križah ponovno obnovili zaobljube Ninini in Klemenovi starši: Ninina sta praznovala trideseto obletnico poroke, Klemenova pa petdesetletnico.

Biserna zakonca Škantar, župnik Ivo Kožuh, Eva Škantar, mladoporočenca Nina in Klemen Grašič s hčerkama, Matej Grašič in zlatoporočenca Grašič

Alenka Brun

Biserna slavljenca in zlatoporočenca so obnovili le cerkveni zaobljubi, skupaj z mladoporočencema Grašič pa se je po maši z obredi, sprejemu za svate in goste pred cerkvijo in skupinskem slikanju trojno praznovanje nadaljevalo v Gostilni pod Krvavcem. Kot se za tovrstna slavja spodobi, je tudi tu svoje posebno mesto dobila trinadstropna torta, spremljali pa sta jo še dve manjši torti, tako da so se starši mladoporočencev počutili kot pred leti, ko so prvič dahnili da in zarezali v torto. Glasbeni del zabave so tokrat zaupali skupini Victory.

Organizacija takšnega trojnega praznovanja ni ravno enostavna. Priprave so bile na trenutke kar naporne, a vedno se vse pravočasno uredi, pove ženin Klemen. »Stres smo postavili v kot in se še pred poroko odpravili na daljši dopust na morje.« Nadaljuje, da jima je pravzaprav v čast, da sta lahko skupaj s svojimi starši izrekla zaobljubo, kar daje njunemu dogodku še dodaten pečat. »Ne zgodi se ravno vsakomur, da ima lahko poroko skupaj s svojimi starši. Midva imava srečo in sva na to tudi zelo ponosna. Starši so nama za zgled in spodbudo. Zelo sva jim hvaležna za lepo popotnico na najini življenjski poti.«

Vlogi prič sta tokrat odigrala tudi nevesta in ženin: Nina je bila priča Klemenovi mami Florjani, Klemen pa Nininem očetu Branetu, medtem ko je bila nevestina priča njena sestra Eva in Klemenova brat Matej, ki pa je bil priča tudi očetu Vinku; Eva pa mami Lilijani.

Po desetih letih v zakon

Klemenova Nina prihaja iz Podljubelja, Klemen je iz Križ. Nina je policistka na PP Kranj, Klemen je redno zaposlen v podjetju Elektro Ljubljana, v popoldanskem času pa pravi, da v prvi vrsti oče in partner, potem pa še predavatelj, organizator prireditvev in pomožni policist.

Nina in Klemen sta par že deset let, dejansko pa se poznata celo leto več. Klemen se spominja, kako se je vse začelo z njegovim povabilom na kavo, sproščenim klepetom. »In od takrat naprej tiščiva ves čas skupaj.« Imata tudi dve radoživi in nasmejeni deklici: mlajša hči Gaja ima štiri leta, starejša Lana šest.

Na poroko je bilo povabljenih okoli sto svatov: bolj ožje sorodstvo, s katerimi so v stiku, sosedje, prijatelji in znanci.

Pa medeni tedni? »Sva kar veliko razmišljala o tem in se odločila, da greva proti koncu leta ali v začetku naslednjega na Šrilanko,« povesta sedaj že zakonca Grašič.

Nina in Klemen sta se vzela v soboto.

Biserna Škantarjeva

Ninina starša Lilijana in Branko Škantar sta praznovala trideseto obletnico poroke. Lilijana se je pred poroko pisala Štefe in je bila rojena v Kranju, Branko v Novem mestu. Otroštvo sta preživela vsak na svojem koncu, danes pa skupaj živita v Podljubelju. Branko je zaposlen v kranjski porodnišnici, Lilijana je invalidsko upokojena. Škantarjevima je v veliko veselje druženje z vnukinjama, domačimi in prijatelji.

Njune življenjske poti so se križale na letnem kopališču v Tržiču in tako se je začela zgodba Lilijane in Branke, ki sta z druženjem nadaljevala na tekmah v smučarskih skokih v Sebenjah, saj je bil Branko kar 15 let uradni napovedovalec na tekmah pri SK Tržič. Branko ima rad tudi hribe.

V zakonu sta se jima rodili dve hčerki – Nina ima 30 let, Eva 21; imata pa tudi že dve vnukinji – to pa sta hčerki Nine in Klemena.

Petdeset let poroke zakoncev Grašič

Klemenova mama Florjana je bila rojena v Podljubelju. Svoje otroštvo je preživela na Čegeljšah nad Tržičem. Pred poroko se je pisala Kranjec. Vinko Grašič pa je doma iz Pristave, kasneje so se preselili v Križe, kjer sta Grašičeva doma sedaj že več kot petdeset let. Imata tri otroke – v soboto se je omožil njun najmlajši, 37-letni Klemen – in kar šest vnukov, ki so zlatoporočencema v veliko veselje.

Grašičeva sta upokojitev dočakala kot samostojna podjetnika: Florjana kot izdelovalka usnjenih oblačil, Vinko pa kot prevoznik. Sicer se še danes ukvarja s prevozi otrok s posebnimi potrebami, kar izredno rad počne. Njuna posebna ljubezen je zeliščarstvo. Florjana tudi zelo rada vrtnari, skupaj z možem Vinkom pa se odpravita na krajši ali daljši dopust na morje in v hribe, predvsem na Dolgo njivo pod Košuto.

Sedaj že zakonca Grašič

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: 040 514 975

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

- Oven (21. 3.–21. 4.)**
Pravijo, da volk dlako menja, a značaja nikdar. Pazljivi bodite ob prijaznih besedah nekoga, ki vas je v preteklosti že razočaral in pustil na cedilu. Na področju, ki vam veliko pomeni, boste napredovali. Čustveno ali poslovno.
- Bik (22. 4.–20. 5.)**
Če boste hoteli uresničiti svoje želje na ljubezenskem področju, boste morali hitro spremeniti svojo taktiko. Vse preveč delujete v ozadju namesto, da bi se postavili v ospredje. Ideje, ki jih imate v poslu, padejo na plodna tla.
- Dvojčka (21. 5.–21. 6.)**
Zmožni smo toliko, kolikor si prizadevamo. In ker se boste zelo potrudili in resnično dali vse od sebe, boste tudi z rezultati zelo zadovoljni. Pravijo, da se uspeha ne sme iskati v času, kraju ali v okoliščinah, kajti najde se lahko le v človeku.
- Rak (22. 6.–22. 7.)**
Zaradi duhovnega dozorevanja se bodo odstranile stare blokade, ki nekaterim lahko prinesejo dodatni nemir ter seveda tudi nova vprašanja. Vsem novim začetkom se obeta uspeh in pri raznih razgovorih prisotna sreča.
- Lev (23. 7.–23. 8.)**
Delovno okolje in vse okoli denarja boste uspešno rešili. Ne bo vam pa škodovalo, če se boste tu in tam posvetovali z ljudmi, ki so strokovnjaki na svojih področjih. V tem tednu bodite še bolj pozorni do ljubljene osebe.
- Devica (24. 8.–23. 9.)**
Na vseh področjih in v različnem okolju boste pokazali svoje talente. Ker bodo okoli vas pravi ljudje, boste deležni tako občudovanja kot spodbude. Konec tedna boste preživeli v dobri družbi ljudi, ki jih že dolgo časa niste videli.
- Tehtnica (24. 9.–23. 10.)**
Skrbelo vas bo milijon stvari, a uspešno boste krmarili čez vse ovire, ki so vam namenjene. Nekdo vas bo prav prijetno presenetil. Razveseljevale vas bodo razne športne aktivnosti in zaradi njih boste polni energije. Čaka vas razposajeno vzdušje.
- Škorpion (24. 10.–22. 11.)**
Večino časa se boste namenili načrtu, kako čim lepše in zabavneje preživeti dneve. Želeli si boste vzeti vsaj malo časa zase, a zelo se bo treba potruditi, da vam to tudi uspe. Okolica bo od vas veliko pričakovala, vse bo odvisno od trenutka.
- Strelec (23. 11.–21. 12.)**
Izjava nekoga, ki vam je zelo pri srcu, vas bo vznemirila in dolgo časa se boste ukvarjali z mislijo, kakšen bo naslednji korak. Domača okolica vas bo presenečala s čustvenimi izjavami in ne ostali boste brez besed. Preživeli boste lep konec tedna.
- Kozorog (22. 12.–20. 1.)**
Imeli boste dobre ideje, a vseeno jih boste za nekaj časa prepustili času, da bodo dozorele. Zaradi izboljšanja financ boste zelo navdušeni in zato boste dobre volje. Uresniči se vam stara želja. Vredno bo vaše potrpežljivosti.
- Vodnar (21. 1.–19. 2.)**
Prihajate v obdobje, ko vam bo še bolj kot sicer resnica pomenila največ. Medtem ko boste skušali reševati stare zadeve, se vam bo nekdo približal, vi pa ne boste vedeli, kaj narediti. Na koncu boste le stopili korak naprej.
- Ribi (20. 2.–20. 3.)**
Poslovno se vam bodo odprle poti, ki se bodo v nekem smislu navezovale na preteklost. Če se boste znali izogibati starim napakam, lahko računate na uspeh. Zadnje čase pozabljate na ljubezen, ki je drugače zelo pomembna. Sobota bo vaš dober dan.

Svetlana Makarovič in Niko Grafenauer v Prešernovi hiši

Kranj – V sklopu dogodkov Poletje s Prešernovimi nagradenci bo danes ob 19. uri v Prešernovi hiši potekal pogovor s Svetlano Makarovič in Nikom Grafenauerjem. Pogovor bo povezovala Carmen L. Oven.

Akustični koncert na zelenici Kavarnе Bazен

Kranj – Jutri, v soboto, bo ob 19.30 akustični koncert zasedbe Minus 3 Band. Skupina slovi po priredbah znanih zimzelenih skladb domačih in tujih glasbenih zasedb.

Večeri z okusom v KluBaru

Kranj – Jutri, v soboto, bo od 21. ure na terasi KluBara potekal koncertni Večer z okusom. Nastopila bo domača skupina PIA v zasedbi: pevka Pia Stružnik, basist Boštjan Copek, kitarist Matej Sušnik, David Almajer ob kajanu. Skupina bo občinstvo popeljala v akustično ambientalno soul pop glasbeno dimenzijo.

Mitja Šinkovec v Kavarni Kino

Radovljica – Jutri, v soboto, bo v Kavarni Kino od 19. ure naprej nastopal glasbenik Mitja Šinkovec.

Poletna noč s skupino Yanu

Godič – Jutri, v soboto, bo od 19. ure v Eko resortu pod Veliko planino potekal poletni družabni večer s koncertom skupine Yanu, ki bo s svojo subtilno melodiko in ritmiko zadovoljila ljubitelje etno glasbe kot tudi poslušalce džez. Poleg razgibanega glasbenega dogajanja bo poskrbljeno tudi za ljubitelje kulinarčnih specialitet s pastirskimi dobrotami iz domače kuhinje.

LAŽJI SUDOKU

8	7					9
		4			6	
2		1	5	4	8	3
	9		1	3		5
6			2			8
	1		7	8		6
5		3	9	6	7	1
		9			3	
	4					2

Rešitev:

8	7	4	1	5	3	9
2	9	1	5	4	8	3
6	1	3	2	7	6	8
5	9	6	7	8	1	3
	4					2

TEŽJI SUDOKU

3						1
9	8			2	5	
	6	4		8		
			7			4
6	1					3
	2		1			
		8		2	6	
		8	6			1
5						4

Rešitev:

3	9	6	7	4	8	1
2	8	1	5	3	6	4
5	4	3	2	7	8	6
6	1	9	8	6	7	3
	2		1			
		8		2	6	
		8	6			1
5						4

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila P. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

TOREK, 12. SEPTEMBER 2017

TRGATEV V VITOVLJAH

Turistična kmetija Ipavec organizira trgatve v Vitovljah. Na avtobusni postaji pred Mercator centrom na Primskovem vas bo čakal avtobus ob 7.30. Pot vas bo vodila naravnost v Vitovlje, naselje nad Šempasom pri Novi Gorici. Tam vas bo gospodar Mitja pričakal z narezkom, sledila bo razlaga o pravilnem obiranju grozdja, nato pa se boste nekaj uric preizkušali ob obiranju in polnjenju košaric z grozdem. Po trgatvi vas bo čakalo okusno domače kosilo, med katerim bo za dobro voljo poskrbel harmonikar, ki bo tudi po kosilu poskrbel za dobro zabavo in ples. Če boste hoteli, se boste lahko peš odpravili do bližnje vrtnarije ali do romarske cerkvice, od koder pogled seže vse do morja. Domače dobrote lahko tudi kupite. Odhod proti domu je načrtovan okoli 18. ure. Ne pozabite na udobno obutev in veliko dobre volje!

CENA JE 16 EUR.

Cena vključuje: avtobusni prevoz, malico, kosilo, nezgodno zavarovanje.

Pokličite
031/228 766
od 11. do 17. ure,
041/935 586

Dobra domača malica pred delom

Ugoden nakup domačih, na zraku sušenih mesnin

Okusno kosilo po trgatvi

- 1. nagrada: 3 buteljke vina
- 2. nagrada: 2 buteljki vina
- 3. nagrada: 1 buteljka vina

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 16. avgusta 2017, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

SESTAVIL: F. KALAN	POPOLNA ZMAGA PRI TAROKU	PUNTAR GREGORIČ	NAŠ PISATELJ (MART)	AZIJSKI VELETOK	LUKA NA JAPON- SKEM	NASELJE PRI PRED- DVORU	EDDIE GRANT	MEHIŠKI PISATELJ (JOSE RUBEN)	SKUPINSKI TEK S PREDAJO PALICE	ANGLEŠKI SLIKAR (WYATT)	KRALJEVO POKRIVALO
NAŠ BIVŠI NOGOME- TAŠ (V. A.)	17										
NAŠA PEVKA (A. G.)							13				
NAŠ ALPINIST (LUKA)							PISATELJ LOVRAK			15	
KIRKINA DOMOVINA				PRIJ. ZA PO- GOVOR NA DALJAVO			4				
CILJ STRELCEV				ČOPKA			SLIKARKA POLANEC				
GORENJSKI GLAS	GRŠKI GORSKI BOG	DAVID OJSTRAH			FILMSKI VLOZEK					VELIKA NESREČA	ELEK- TRICNA MERSKA ENOTA
LUKA V LIBANONU		BELO VINO IZ BRD			LUKA V ALŽIRJI			SPRINTER BOLDON			
VELIKA MORSKA RIBA				2				SL. IGRALEC (ZVONE)		RODIJ NAŠ ALPINIST (ROMAN)	
SIBIRSKI VELETOK			SREDO- ZEMSKO IGLASTO DREVO	BESEDNA PREME- TANKA OTOK V BALEARIH							
JAJČNI OVOJ							ZIVALSKI IZRASTEK				AMERIŠKI OBYODNI SESALEC
OTOK ZAHODNO OD PAGA			8		NEKD. ŠVIC. SMUČAR (URS)					6	
SNEG ZA SANKANJE, SANINEC					KOVANJE		RŽ IN PŠENJ- CA SKUPAJ				
GORENJSKI GLAS	PAZNIK (EKSPR.)	MESTO NA OBALI NASPROTJE LAZI						KAČJI GLAS			
JURČIČEV LITERARNI JUNAK							16	SMUČAR GASPOZ		JANEZ UJČIČ FOTO- GRAFSKO STOJALO	
PESNICA FATUR					KIJ. TOLKAČ	JAPONSKI VULKAN					
JAMES STEWART			SLAVNOST- NA POGOS- TITEV SL. PLAVAL- KA (SARA)	3		DEL MOLEKULE					OBDOBJE, KI TRAJA TISOČ LET
GRŠKI KATOLIK						NAŠ MEDIJSKI CARODEJ (MIRAN)	TANKA DEŠČICA				
SNAGA							ZALIV OB SAHALINU	POSADKA, MOŠTVO			
PEVEC LUKAS	10			DECIMALNI DEL LOGA- RITMA				TEODORA, TEJA			14
KRAJ PRI KRŠKEM					IT. PISEC (IPPOLITO)		9				ZOBNA GNILOBA
LENARDIČ NIEVO RAEBER ROMERO TMOLOS	TANKA MRENA NA KOSTNI POVRŠINI	OSMI INTERVAL								ČRT KANONI	
SPREVOD, PARADA		OLIMPIJSKI ŠAMPIONI						ŠAHISTKA KUSNIR		LETALO	
OLJKIN PLOD						TV SPIKER PUČER	ZVERINA			1	
NEUMET- NIŠKO DELO				MRAVLJAM PODOBNE ŽUŽELKE			VODNA ŽIVAL S KLESCAMI				12
OLIVER MLAKAR			VERDIJEVA OPERA								DROG NA VPREZNEM VOZU
VAGON ZA SPANJE			KARIKA- TURISTIČKA PRIMOŽIČ								ZNAMKA MODNIH OBLAČIL
OBLIKA IMENA MATILDA	11										
AFRIŠKI PTIČ TEKAČ			5		NEKDANJI JAPONSKI DROBIŽ	METRIČNI POUDAREK					
FINSKO JEZERO, ENARE											
POSMEH- LJIVEC											
SREDO- ZEMSKA RASTLINA					7						

**VITUS – VITOVLJE,
12. SEPTEMBRA 2017**

DRUŽABNA KRONIKA

KRALJEVO IGRIŠČE

Golfsko igrišče na Bledu je najstarejše v Sloveniji. Številni obiskovalci se ga spominjajo kot najlepšega med golfskimi igrišči v Evropi. Danes mirno lahko rečemo, da se stara slava vrača. Bil je speča lepota, ki je sedaj pripravljena, da jo spoznajo svetovni ljubitelji golfa.

Alenka Brun

Pred tremi leti je danes golfsko igrišče Royal Bled dobilo nove lastnike, družino Šolak, ki so novo podobo igrišča zaupali angleškemu biroju Swan Golf Designs. Želeli so, da dobi igrišče moderen pridih, upoštevajoč okolje, original in dediščino. Danes nam ob pogledu na Kraljevo igrišče zastane dih. Razgibanost in jezerca, predvsem pa urejenost več kot le pritegne pozornost.

Lani in dokončno letos so prenovili tudi Kraljevo klubsko hišo – od vrha do tal,

bi lahko rekli – ravno tako z upoštevanjem gorenjske arhitekturne preteklosti. Postala je pravi mali butični hotel. Tudi terasa in okolica sta dobili novo podobo, v kleti pa najdemo moderno trgovino z golfsko opremo.

Z novimi lastniki je prišlo tudi novo ime. Uporaba naziva »royal« oziroma »kraljevi« je dovolila sama srbska princesa Jelisaveta Karadorđević, ki je v tork s prvim udarcem naznanila tudi začetek turnirja in novo ero golfskega igrišča Royal Bled. Sledil je usklajeni udarec štirih znanih imen iz sveta golfa: domačega Tima Gornika, Škota Sama Torranca, Italijana Costantina

Rocce in Nemca Marcela Siema, ki mu je pred dnevi na enem od turnirjev uspela neverjetna poteza: z enim udarcem (»hole in one«) je zadel luknjo in si tako priigraval avto znamke Porsche. Po slavnostnem uvodu, ko sta za golfski palici prišla tudi lastnika igrišča Gordana in Dragan Šolak je sledil turnir, ki je bil v bistvu posvečen osemdesetletnici samega igrišča.

Njena kraljeva visokost princesa Jelisaveta je prijetna in iskriava gospa. Ima 81 let, že sedemnajst let živi v Beogradu. Mesto ji odgovarja, pravi.

Na Bled nima spominov. Otroštvo je skoraj do petega

leta preživljala na Brdu, ker je bilo to imetje njenega očeta. Meni, da je Slovenija izjemno lepa. In kako je biti princesa danes? »Malce arhaično. Drugače pa sem odrasla v izgnanstvu, kar ni bilo ravno običajno življenje, ki bi ga pripisovali princesam – v Keniji, Južni Afriki, Švici, Franciji, Angliji. Dolgo sem živela v Ameriki, poročila sem se v Peru ... Nisem imela ravno običajnega življenja. Moje življenje spominja na veliko avanturo. Vedno sem v premikanju. Sin živi v Belgiji, skupaj z njim in otroki se dobimo na Siciliji, hči je v Kaliforniji ... Veliko sem v letalu – in nikoli ni dolgčas.«

Princesa Jelisaveta Karadorđević je včasih igrala golf. Od zadnjič, ko je obiskala golfsko igrišče na Bledu, pravi, da sedanje Kraljevo klubsko hišo sploh ne more primerjati s prejšnjo, saj je razlika ogromna: »Fenomenalno.«

Arhitekt William Swan pravi, da so upoštevali želje lastnikov, standarde, preteklost in prečudovito okolico, v katero je igrišče postavljeno. Njegov oče Howard pa je imel prste zraven tudi pri snovanju igrišča na Otočcu.

Ervin Pirnat in Dušan Ralić sta že dolgo del osebja blejskega igrišča.

Gordana Šolak in Jurij Sadar, ki je poskrbel za novo podobo Kraljeve klubske hiše.

Prvi udarec je bil tokrat princesin, potem pa je sledil usklajeni udarec štirih znanih imen iz sveta golfa: Škota Sama Torranca, Italijana Costantina Rocce, domačega Tima Gornika in Nemca Marcela Siema.

VRTIMO GLOBUS

Mindy Kaling pričakuje prvega otroka

Pri osemindesetih igralka **Mindy Kaling** pričakuje prvega otroka. Novico je potrdilo več oseb snemalne ekipe prihajajočega filma *A Wrinkle in Time*, med drugimi tudi Oprah Winfrey, ki pravi, da dokler igralka pri petih mesecih ni označila nosečnosti, nihče ni vedel za to. »Pred kratkim je novico sporočila prijateljem, toda z nikomur ne želi deliti podatka, kdo je otrokov oče, niti z najbližjimi ne,« je potrdil vir za People.

Ločuje se tudi Affleck mlajši

Po Benu se sedaj ločuje še njegov mlajši brat **Cassey Affleck (40)**. Ločitvene papirje je vložila njegova soproga, sedemindesetletna **Summer Phoenix**. V njih zahteva finančno pomoč, ki ji pripada po zakonu, ter preživnino za njuna dva sinova. Par sta postala leta 2000, po šestih letih sta dobila prvega sina in se takrat tudi poročila. Ločeno življenje živita že od novembra 2015, vendar kljub temu ostajata v prijateljskih odnosih.

V podporo sestri si je obrila glavo

Komičarka **Kathy Griffin (56)**, ki je zadnje čase polnila strani medijev zaradi neslane šale na račun Donalda Trumpa, si je v podporo sestri, ki se bori z rakom, obrila glavo. Za katero vrsto te zahrbtni bolezni je zbolela Joyce Griffin, ni znano, je pa pri triinšestdesetih letih zaradi raka umrl igralkin brat Gary. S to solidarnostno gesto igralka tudi zbira denar za fundacijo, ki pomaga bolnikom z rakom.

Kanye West s tožbo nad zavarovalnico

Raper **Kanye West (40)** toži britansko zavarovalniško podjetje, ker mu niso izplačali odškodnine zaradi odpovedi turneje iz zdravstvenih razlogov. West, ki bi turnejo moral začeti novembra lani, je v bolnišnici pristal zaradi duševnih težav. Njegov odvetnik je potrdil, da zavarovalnica glasbenikovo stanje povezuje z zlorabe marihuane, zato zavrača izplačilo.

Natalija Krašovec iz okolice Domžal in Sara Jelen iz Škofljice sta ob odprtju golfskega igrišča Royal Bled skrbeli za goste, jih usmerjali. Simpatični hostesi sta študentki Fakultete za dizajn in obe sta se odločili za smer oblikovanje tekstilij in oblačil. / Foto: A. B.

Pomoč ostarelemu orjaku

V Cerkljah je v začetku tedna potekala precej obsežna sanacija nekaj sto let starega lipovca s statusom naravne vrednote državnega pomena.

ALEŠ SENOŽETNIK

Cerklje – Vrhovi mogočnega lipovca, ki se pne nad stanovanjskim blokom jugovzhodno od cerkljanskega pokopališča, so se že pred leti začeli sušiti, na kar so pristojne na kranjski območni enoti Zavoda za varstvo narave opozorili tudi okoliški prebivalci. Ker so veje začele odpadati in je zaradi tega postalo nevarno, se je na pobudo Zavoda za varstvo narave ljubljansko podjetje Tisa, d. o. o., v teh dneh lotilo obsežnejše sanacije, v kateri so požagali posušene dele in zagotovili, da bo drevo, ki je eno izmed 23 na Gorenjskem s statusom naravne vrednote državnega pomena, raslo še naprej.

»Treba bo izvesti podrobnejši arboristični pregled, da bomo ugotovili, zakaj se je drevo začelo sušiti. Ima namreč dobre pogoje, dobro rastišče in ni utegneno. V zadnjih letih je tu sicer zrastle stanovanjske stavbe, a drevo se suši ravno na nasprotni strani,« pojasnjuje Davor Krepfl iz kranjskega Zavoda za varstvo narave.

V Cerkljah so sanirali posušene vrhove nekaj sto let starega lipovca.

A kot vedo povedati okoliški stanovalci, so pred leti v bližnji kanal kmetje odlagali gnojnico. »Če se je to dogajalo dlje časa in v večjih količinah, bi drevesu lahko škodovalo,« je skrb stanovalcev potrdil tudi Krepfl.

Sanacija drevesa bo stala nekaj več kot dva tisoč evrov, v dveh tretjinah jo bo kril zavod, preostanek pa Občina Cerklje. »Podjetje, ki izvaja

sanacijo, je strokovno podkovan in bo delo dobro opravilo, lipovci dobro prenašajo posege v krošnjo, tako da bo preživel in še naprej rasel,« je prepričan Krepfl.

Starost je po Krepflovih besedah težko ugotoviti, saj je deblo znotraj najverjetneje votlo. Ocenjujejo, da je drevo staro med tristo in štiristo let. Po navedbah Mirana Satlerja in Franceta Steleta, avtorja

knjige Stare slovenske lipe, naj bi bilo posajeno okoli leta 1645, ko so v spomin na žrtve kuge korak stran postavili kužno znamenje.

Kljub častitljivi starosti in manjšim zdravstvenim težavam pa orjak še vedno raste. Od zadnjega merjenja leta 2008 je obseg debela pridobil dodatnih 12 centimetrov in tako danes meri kar 597 centimetrov.

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 5. 8.
19.20 DUNKIRK
14.20, 16.00, 19.40, 21.20 JAZ, BARABA 3
14.00, 14.40, 15.40, 16.20, 17.20, 18.00 JAZ, BARABA 3, sinhro.
19.00 KAKRŠNA MATI, TAKŠNA HČI
21.15 NA MLEČNI POTI
17.40 POROČNE PRIČE 2
20.45 VALERIAN IN MESTO TISOČERIH PLANETOV

14.30, 16.30, 18.20 JAZ, BARABA 3, sinhro.
13.30, 15.30, 17.30 JAZ, BARABA 3, 3D, sinhro.
15.40, 20.00 POROČNE PRIČE 2
16.00 NEKOČV MESTU VENICE
21.00 SPIDER-MAN: VRNITEV DOMOV
13.50 AVTOMOBILI 3, sinhro.
22.00 OBALNA STRAŽA
18.30 PIRATI S KARIBOV: SALAZARJEVO MAŠČEVANJE

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 4. 8., in sobota, 5. 8.
18.00 JAZ, BARABA 3, 3D, sinhro.
20.30 LADY MACBETH

Nedelja, 6. 8.
18.00 JAZ, BARABA 3, sinhro.
20.00 LADY MACBETH

Organizatorji filmskih predstav si pridružijo pravico do spremembe programa.

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 5. 8.
15.50, 20.40 VALERIAN IN MESTO TISOČERIH PLANETOV
18.00, 21.20 VALERIAN IN MESTO TISOČERIH PLANETOV, 3D
17.50, 20.20, 22.30 DUNKIRK
19.30 JAZ, BARABA 3

Štirideset let Kranjske koč na Ledinah

Zgornje Jezersko – V ponedeljek, 31. julija, je minilo štirideset let, odkar so na Ledinah nad Jezerskim zgradili in slovesno odprli Kranjsko koč, kar je bila prva slovenska postojanka na tem območju, vse ostale so namreč zgradili tujci. Kranjsko planinsko društvo pod vodstvom tedanjega predsednika in pobudnika postavitve koč Franca Ekarja je koč gradilo dobri dve leti, odprtje pa so zaznamovali še nekateri drugi dogodki. Izdali so plezalni vodnik za območje doline Ravenske Kočne ter obnovili dostopne poti, med drugim prvi dostop po slovenski strani na veliko Koroško Babo. Nedaleč od koč na Ledinah je na Skutinem ledeniku zaradi odličnih poletnih snežnih razmer nastal poletni smučarski center, v katerem so po zaslugi Janeza Štera postavili smučarsko žičnico in s pomočjo Franja Krejačiča pripeljali s Krvavca tudi teptalni stroj. Na ledeniku so trenirali tudi takratni najboljši slovenski alpski smučarji – Križaj, Strel, Benedik in Franko. S tovorno dostavno žičnico, ki jo je skupaj s sodelavci postavil Lovro Rutar, so prepeljali ves gradbeni material za koč, nato pa so jo uporabljali za oskrbovanje koč in prevoz smučarske opreme.

Ljubezen do vrtnarjenja

Slavki in Lojzetu Smoleju v življenju ni bilo lahko. A nista obupala, spodbudo sta našla v gojenju cvetja in vrtnin.

MAŠA LIKOSAR

Luže – Slavka in Lojze Smolej z Luž v občini Šenčur sta morala prebroditi težko obdobje, da sta odkrila svojo strast – gojenje zelenjave, sadja in rož. Slavka je prebolela dva raka, Lojze je bil operiran na obeh kolkih in na kolenu. Ona je podedovala ljubezen do vrtnarjenja od

tašče Štefke, njega je za cvetje navdušila mama. Okoli njune hiše je veliko rastlinja. Poleg lastne njive imata še eno v najemu na Olševku, več rastlinjakov, sadovnjak in vsepovsod cvetlice. Ko se je Slavka upokojila, je začela gojiti gladijole, zdaj jih na leto vzgojita okoli trideset tisoč. Na začetku je prodajala cvetje na ljubljanski tržnici,

zdaj z gladijolami oskrbuje ta predvsem cerkve in grobove. Od vrtnin pridelujeta rdečo peso, kumarice, fižol, korenje, krompir in še bi lahko naštevali. Zelenjavo gnojita z ovčjim gnojem, umetnih gnojil ne uporabljata. Dela imata dovolj vse leto, pri tem jima pomagajo tudi prijatelji. Slavka vse vrtnine vlaga sama, tudi po petsto kozarcev ene vrste letno. Kdor vrtnin ne zna vlagati, se lahko oglasi pri Slavki in rada mu bo prikazala, kako se to dela pravilno. Prav jima pride, če kaj zaslužita, a to ni njuna prioriteta. Pridelujeta predvsem zase in za prijatelje, a raje kot denarno menjavo imata blagovno. Prodajata tudi sadike začimb in zelenjave. Iz doma pridelanega sadja Slavka izdeluje marmelado, kompote in sokove. Imata tudi posebno sadje, kot so goji jagode, nashi oziroma azijska hruška, kivi in kaki.

Za Slavko je vrtnarjenje zdravilo. Na polju se pomiri, močno upa, da bo lahko vrtnarila še mnogo let.

Slavka in Lojze med vrtninami, ki jih gojita. / Foto: Maša Likosar

27. OKARINA FESTIVAL
27. 7. – 6. 8. 2017 BLED

4. 8. VIEUX FARKA TOURÉ

5. 8. JUAN CARMONA & PTIT MOH
CHAABI FLAMENCO

6. 8. KEFAYA

www.festival-okarina.si

ZAVOD ZA KULTURO BLEJ, OKARINA, Gorenjski Glas

Poletno dogajanje na Jezerskem

Vsak torek Turistično informacijski center Jezersko v sklopu poletnega dogajanja organizira voden ogled po jezerskih naravnih in kulturnih znamenitostih. Sam pohod je primeren tako za slovenske kot tudi za tuje turiste.

MANCA PERDAN

Jezersko – Tudi v letošnjem letu so društva v občini Jezersko pripravila pester program poletnega dogajanja, s katerim želijo obiskovalcem prikazati pomembnost vezi med preteklostjo in sedanjostjo na tem območju. Gre za dogodke, povezane z

po jezerskih naravnih in kulturnih znamenitostih. Pohod se začne ob 9. uri prav v sredini jezerskega in traja dobri dve uri. Na poti vodič pove nekaj o občini, o zgodovini kraja, o samem jezeru, ki je bilo včasih mnogo večje in je odteklo, ter o drugih naravnih in kulturnih znamenitostih. Vodič

mineralne vode, ki jo je možno tudi poskusiti, in se nadaljuje mimo cerkve Svetega Andreja. Ta cerkev, ki je bila včasih kapelica, stoji na prav posebni lokaciji, in sicer domnevajo, da je bila postavljena na otočku, prav tako kot cerkev na Bledu. Pot se nato obrne proti Šenkovi domačiji, ki še ohranja originalno postavitev hiš in drugih splotij in je v tem edinstvena na Jezerskem. Nadaljuje se mimo Jenkove kasarne, mogočne zgradbe iz 16. stoletja, kjer je danes urejen muzej starih predmetov. Tam so se včasih ustavljali popotniki, ki so s Kranjske potovali na Koroško. Nato pa nas pot počasi pripelje do samega jezera.

Na Turistično informacijskem centru poudarjajo, da izlet z veseljem prilagodijo željam obiskovalcev in si tako skupaj ogledajo še druge znamenitosti, prav tako pa je voden ogled primeren za slovenske in za tuje turiste. Enega od pohodov sta se udeležila Jennifer in Terry Constant iz Bristola v Angliji, ki potujeta po Evropi z enoletnim sinom Ethanom in pišeta blog Travel as they grow, kjer sledilcem pripovedujeta o svojih doživetjih. Za Slovenijo pravita,

Sprehod po Jezerskem traja dobri dve uri. / Foto: Tina Dokl

da je neverjetna in da bodo tu ostali dlje, kot sta načrtovala. Nastanjeni so v kampu na Jezerskem in pohoda sta se udeležila zato, da izvesta več o tem prečudovitem kraju. Navdušena sta nad razgledom, gorami in jezerom, za ljudi pa pravita, da so zelo prijateljski. Jezersko

so jima predlagali prijatelji, ki so že bili tu, zato sta poklicala na Turistično informacijski center in vprašala, ali se lahko pridružita. Seveda sta dobila pozitiven odgovor. Zakonca Nevenka in Lado Bandelj iz Lucije pa na Jezerskem dopustujeta, saj tega dela Slovenije prej še

nista nikoli obiskala. Vedela sta, da je lepo, zato sta se določila, da bo to letos njuna končna destinacija. »Za pohod so nama povedali lastniki turistične kmetije, kjer sva nastanjena. Izleta sva se rade volje udeležila, saj je za naju to prvi stik s tem krajem,« sta še povedala.

Ogledajo si naravne in kulturne znamenitosti. / Foto: Tina Dokl

njihovo zgodovino, etnološko dediščino, naravo, mogočnimi hribi, kmetijami, živalmi in domačo kulinariko. V sklopu tega dogajanja Turistično informacijski center Jezersko vsak torek organizira voden ogled

udeležence najprej seznanijo s hribi, ki obdajajo Jezersko, in opiše zgodovino njihovega nastanka vse od Kamniško-Savinjskih Alp do nastanka ledeniške doline. Pot, ki se vije ob potoku Jezernica, vodi do naravnega izvira

Pri izviru mineralne vode, ki so jo udeleženci pohoda z veseljem poskusili. / Foto: Tina Dokl

Vsak letni čas prinaša svoje čare in darove. Avtorica je recepte razdelila glede na sestavine, ki so značilne za določen del leta. Na izbiro ponuja kopico domiselnih receptov za sladice, ki jih brez težav pripravijo tudi manj veščič peke. Spomladi se lahko poskusite v ustvarjanju jagodne sladice s kokosom, poleti borovničeve torte, jeseni kakijeve pene in pozimi rožičevega peciva...

152 strani; 210x 210 mm; mehka vezava
Cena knjige je

16

EUR

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si **Gorenjski Glas**

GG | IZLET// od petka, 20. oktobra, do nedelje, 22. oktobra 2017

TEŽKO PRIČAKOVANO OBIRANJE MANDARIN

Odhod avtobusa z avtobusne postaje v Kranju bo ob 5. uri, z avtobusne postaje v Škofji Loki pa ob 5.20. Odpeljali se bomo v letovišče Neum. Popoldne bo prosto za sončenje, sprehode ob morju ali kopanje v pokritem bazenu. Zvečer se bomo okrepčali s samopostrežno večerjo, po večerji pa zabavali ob živi glasbi v hotelu, kjer bomo prenočili.

Drugi dan se bomo po zajtrku odpeljali v **Ston**, čudovito staro mesto z mogočnim obzidjem. Izvedeli bomo, kako pomembne so bile stonske soline v času Dubrovniške republike in kako delujejo danes. Po ogledu se bomo zapeljali po polotoku **Pelješac**, kjer bomo tudi degustirali oljčno olje in vino. Zvečer bo dobra samopostrežna večerja, nato glasba za ples v hotelu.

Tretji dan se bomo odpeljali v dolino Neretve. Na plantažah nas bodo pričakali z aperitivom in suhimi figami, nato bomo uživali v obiranju mandarin v čudovitem okolju neretvanske delte. Med vožnjo s trupicami po jezeru Kutu bomo opazovali čudovito naravo. Domačini nam bodo v restavraciji Pri Jozotu pripravili odlično kosilo z neretvanskimi specialitetami, pijačo in zabavo. Pozno popoldne se bomo poslovili od prijaznih gostiteljev in se vrnili proti domu. V Kranj bomo prispeli okoli polnoči. **Več lahko preberete na naši spletni strani www.gorenjskiglas.si.**

Cena izleta je samo 180 EUR na osebo.

Dolina Neretve, Mostar in Neum so oktobra najlepši, zato pohitite s prijavo!

Organizator izleta je Kompas, d. d. Prijave in rezervacije zbirajo v Kompasu Kranj, Slovenski trg 6, tel.: 04/201 42 61, in v Kompasu Škofja Loka, Kapucinski trg 8, tel.: 04/511 17 70. **Ne zamudite tega nepozabnega doživetja!**

Cena vključuje: prevoz s sodobnim turističnim avtobusom po programu, dva polpenzion v dvoposteljni sobah v Grand hotelu Neum (4*), obiranje mandarin, tri kilograme mandarin na osebo, vožnjo s trupicami po delti Neretve, odlično kosilo z neretvanskimi specialitetami, zabavo in pijačo Pri Jozotu, celodnevni izlet na Pelješac z degustacijo oljčnega olja, ogled mesta Ston, večerno zabavo v hotelu, pijačo dobrodošlice ter stroške vodenja in organizacije potovanja.

Doplačilo (ob prijavi): enoposteljna soba – 34 EUR za dve nočitvi

Gorenjski Glas

S pismenkami smo pisali haiku

V Škofji Loki smo se v okviru Bralnice na vrtu Sokolskega doma učili o eni najkrajših pesniških oblik na svetu – stoletju starem japonskem haiku. Pisali smo tudi z japonskimi pismenkami.

MAŠA LIKOSAR

Škofja Loka – Japonska je znana kot dežela vzhajajočega sonca in japonsko tradicijo smo podoživeli v Sokolskem domu. Tina Vatič, organizatorka delavnice Haiku in članica Kulturnega društva Grable, nam je predstavila teorijo haikuja, Maja Pešelj, japonologinja in ustanoviteljica Genki centra – Japonskega izobraževalnega in kulturnega centra, nam je pokazala, kako Japonci sukajo prav poseben čopič in na papirju ustvarjajo pismenke.

O haikuju smo slišali, da je japonska pesniška oblika, ki obsega sedemnajst zlogov in ni naslovljena. Je trivrstičnica, prvi in tretji verz imata pet zlogov, drugi pa sedem. Slovenci smo haiku zelo dobro razvili, sicer je k nam prišel zelo pozno, šele v šestdesetih letih prejšnjega stoletja. Osnova haikuja je zen, osnova zena pa meditacija. Meditacija pa naj bi bila po zenu osredotočene na bistvo in po hinduizmu trenutek v našem življenju, ko nemo biti materija in smo samo še duša.

Haiku je torej miniaturni zapis tega trenutka in nastane iz zenovskega dojemanja sveta, iz meditacijskega stanja. Pesnik s haikujem izraža nekaj, kar je zanj pomembno, po navadi je motiv vzet iz narave. Glavna izrazna sredstva haikuja so podobe, metafore in simboli. Vsak obiskovalec je moral napisati svoj haiku in nastale so res zanimive trivrstičnice.

Maja Pešelj pa nas je poučila o pismenkah in nas naučila osnovnih potez. Japonske pismenke so zagotovo prava

Tina Vatič in Maja Pešelj sta nas poučili o haikuju in japonskih pismenkah. / Foto: Maša Likosar

umetnost. Pravi, da naj bi nastale tisoč petsto let pred našim štejetjem. Izhajajo iz Kitajske, Japonci so jih prevzeli v petem stoletju našega štetja. Kitajski šamani niso razvili črk, a ker so na neki način morali prenesti na papir tisto, kar so videli v naravi, so to upodobili v obliki nekakšnih simbolov. Kasneje

so Japonci razvili svojo pisavo – hiragano. Hiragano doživljamo kot slikovni svet. Te simpatične figurice sprožajo različne asociacije, ki nam pri urjenju spomina lahko pomagajo. Govori se, da naj bi ženske razvile to pisavo, predvsem dvorne dame na cesarstvu naj bi pisale ljubezenska pisma ter dnevnik, in ker je bila kitajska pisava prezapletena, so razvile enostavnejšo – hiragano. Japonska pisava se od kitajske razlikuje predvsem po tem, da so Japonci začeli zapisovati znake za glasove in niso več simbolno upodabljali tega, kar so videli. Japonci danes uporabljajo okoli dva tisoč petsto pismenk.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

IZOLA KOPALNI IZLET: 7. 8., 9. 8., 10. 8.; **MORJE: MURTER ALL INCLUSIVE:** 15.–22. 8., 22.–29. 8., 26. 8.–3. 9., 2.–9. 9., 10.–19. 9., 12.–20. 9.; **DUGI OTOK POLNI PENZION S PIJAČO PRI OBROKIH:** 11.–18. 8., 18.–25. 8., 25. 8.–1. 9.; **MEDŽUGORJE:** 28.–30. 10.; **MANDARINE:** 6.–8. 10., 13.–15. 10. www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Semanji dan na Sv. Ožboltu

Škofja Loka – Prosvetno društvo Sotočje in Župnija Škofja Loka vabita v nedeljo, 6. avgusta, na Sv. Ožbolt, na semanji dan. Ob 10. uri bo sv. maša, ob 12. uri pa Srečanje ljudskih pevcev in godcev. Nastopilo bo okrog osem skupin, ki igrajo in pojejo ljudsko glasbo. Poskrbljeno bo tudi za jedačo in pijačo. Prireditve se zaključijo ob 17. uri.

V spomin na prve žrtve nacizma

Tržič – V nedeljo, 6. avgusta, bo pri spominskem obeležju pod Storžičem slovesnost v spomin na 5. avgust 1941, dan, ko so pod Storžičem padle prve žrtve nacizma, med katerimi je bilo pet Tržičanov. Start organiziranega pohoda s parkirišča v Grahovšah bo ob 8. uri, od 10. ure dalje pa bo sprejem udeležencev pred Domom pod Storžičem. Osrednja slovesnost se

bo začela ob 11. uri, slavnostni govornik bo dr. Martin Premk, zgodovinar in kustos Vojaškega muzeja Slovenske vojske, za kulturni program pa bodo poskrbeli člani Pihalnega orkestra Tržič in moški pevski zbor Lomski fantje. Po svečanosti bo sledilo družabno srečanje pri domu pod Storžičem.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi v soboto, 5. avgusta, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Kako bereš. Pogovor bo povezovala Simona Šumrada.

IZLETI

Na Srečanje upokojencev Gorenjske

Šenčur – Društvo upokojencev vabi na srečanje upokojencev Gorenjske, ki bo v četrtek, 31. avgusta, ob 10. uri v Žirovnici. Informacije in prijave sprejemajo v prostorih društva, pri poverjenikih in po tel.: 04 25 11 022 in 064 117 135.

Na Borovje nad Dovjim

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v četrtek, 10. avgusta, na planinski izlet na Borovje nad Dovjim. Odhod s posebnim avtobusom izpred Globusa bo ob 7. uri. Hoje bo za tri ure do tri ure in pol. Vrnitev v Kranj je predvidena do 14.30. Prijave v vplačili sprejemajo v pisarni društva do ponedeljka, 7. avgusta.

Kolesarski izlet

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v torek, 8. avgusta, na kolesarski izlet Kranj–Jesenice (vlak)–Planica–Kranj. Zbor bo ob 8.45 na Železniški postaji Kranj. S kolesi se boste vozili od Jesenic naprej, vključno z vrnitvijo v Kranj.

Izvir Završnice in Srednji vrh

Šenčur – Turistično društvo Šenčur organizira v soboto, 12. avgusta, pohod do izvira Završnice in na Srednji vrh: Ljubelj–Zelenica–izvir Završnice–koča pri izviru Završnice–(Srednji vrh)–Smokuška planina–Tinčkova koča–jezero Završnica–Lovski dom pod Stolom. Skupne zmerne hoje bo do štiri ure (s Srednjim vrhom dobrih pet ur). Informacije in prijave zbira do četrтка, 10. avgusta, Franci Erzin, tel. 041 875 812.

Milena Miklavčič

Ogenj, rit in kače niso za igrače

25 EUR * poština

Avtorica v knjigi s 350 stranmi piše o najbolj skritih, intimnih dejanjih spolnosti naših prednikov, o življenju dekel in hlapcev, o otroštvu dedov in babic, zidavi hiš po 2. svetovni vojni in o okoliščinah, v katerih so se včasih rojevali otroci. Zanimive so zgodbe o tem, kako in zakaj so se ljudje sovražili, se ženili, umirali. Posebno poglavje je namenjeno dedu Luki, ki je bil znana žirovska legenda. Redna cena knjige je 30 EUR. Če jo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu je cena le 25 EUR + poština.

Knjigo lahko kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

PETER WOHLLEBEN

SKRIVNO ŽIVLJENJE ŽIVALI

Ljubezen, žalost, sočutje – razkrivanje osupljivega skritega sveta žustev

Strastni ljubitelj narave Peter Wohlleben na podlagi najnovejših znanstvenih spoznanj, ki jih podkrepil in izkušnjami z živalmi iz prve roke, osvetli neznani svet: zapletene vedenjske vzorce živali v gozdu in na domačem dvorišču, njihovo čustveno življenje in zavest. In tako bralcu postane jasno, da so nam živali veliko bliže, kot smo bili prepričani. Čudovita, poučna in osupljiva knjiga!

194 strani; 200 x 125 mm; mehka vezava
Cena knjige je **19⁹⁰ EUR** * poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Triglavova Cesta 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Na letovanje na Murter

Britof, Predoslje – Društvo upokojencev Britof Predoslje vabi na letovanje na otok Murter, in sicer od 5. do 12. septembra. Odhod bo ob 5. uri z običajnih mest. Prijave do zasedbe mest sprejema Tone Oblak po telefonu: 04 20 41 633 ali 031 494 422.

Na planinarjenje v Dolomite

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi na planinarjenje v Dolomite, na »najlažji dolomitski tritisočak« Piz Boe (3152 m). Odhod s posebnim avtobusom izpred Globusa v Kranju bo ob 3. uri. Za hojo po ponekod zmerno zahtevni visokogorski poti je potreben zanesljiv korak in nekaj kondicije, višinske razlike bo 920 metrov. Vzpona bo tri ure, skupne hoje pa bo pet ur in pol. Informacije o izletu dobite v društveni pisarni (Olga Pavlin, tel. 031 882 671) ali pri vodnikih: prelovsek@gmail.com (Uroš Prelovšek), tel.: 041 757 009 ali saso.kosnik@infonet.si (Sašo Košnik). Prijave z vplačili sprejemajo v društveni pisarni ali z nakazilom na TRR društva do srede, 30. avgusta, oz. do zapolnitve prostih mest.

Na planinarjenje v Ziljske Alpe

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi v soboto, 19. avgusta, na planinarjenje v Ziljske Alpe, na Latschur (2236 m) nad slikovitim gorskim Belim jezerom / Weissenseejem. Odhod izpred Globusa bo ob 5. uri s posebnim avtobusom. Pot je nezahtevna, ponekod zmerno zahtevna (potreben zanesljiv korak in nekaj kondicije, 1300 m višinske razlike). Vzpona bo štiri ure, skupaj hoje pa sedem ur in pol. Informacije o izletu: v društveni pisarni (Olga Pavlin, tel. 031 882 671) ali pri vodniku: prelovsek@gmail.com (Uroš Prelovšek). Prijave

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu dne 21. julija 2017, je bil **Zavod za turizem, šport in kulturo Kamnik**. Geslo križanke je bilo: LJUBEZENSKA ZGODBA S PLANIN. Izžrebani nagrajenci so: 1. nagrada: nočitev z zajtrkom za dve osebi v Domžalskem domu na Mali planini, nagrado prispeva Domžalski dom na Mali planini, prejme **Lojze Kristan** iz Medvod; 2. nagrada: kosilo za dve osebi v Domu v Kamniški Bistrici, nagrado prispeva Dom v Kamniški Bistrici, prejme **Alenka Plevel** iz Cerkelj; 3. nagrada: trnič, nagrado prispeva Kmetija Pr' Gabršek, prejme **Ana Fric** iz Škofje Loke. Nagrajencem čestitamo!

Alpetour vas obvešča, da tudi letos povezuje Gorenjsko in Ljubljano s Slovenskim in Hrvaškim primorjem vsak dan od junija do septembra.

Z AVTOBUSOM SE ODPELJATE IZ ŠKOFJE LOKE, KRANJA ALI LJUBLJANE V KRAJE SLOVENSKE IN HRVAŠKE ISTRE VSE OD KOPRA, PIRANA, PORTOROŽA DO POREČA, PULE ALI PREMANTURE.

Prevozi se izvajajo z udobnimi in klimatiziranimi avtobusi.

Dodatne informacije o voznih redih in cenah prevozov najdete na spletni strani www.alpetour.si ali na avtobusnih postajah.

Pošljite nam poletno razglednico s svojim imenom in priimkom in s pripisom »Z avtobusom na morje« na naslov: **Gorenjski glas, d. o. o., Bleiweisova cesta 4, 4000 KRANJ** in si prislužite brezplačno povratno avtobusno vozovnico po izbiri. Nagrajenca bomo objavili v naslednji petkovi številki Gorenjskega glasa.

ALPETOUR
Potovalna agencija

Part of Arriva – a company

Povratno vozovnico za vožnje z avtobusom na morje prejme **Slavko Panjtar** z Blejske Dobrave. Čestitamo! Za rezervacijo poti in ostale informacije se oglasite na najbližji Alpetourjevi poslovalnici na Jesenicah, Radovljici, Trzinu, Kranju, Škofji Loki ali Ljubljani.

z vplačili sprejemajo do srede, 16. avgusta, oz. do zapolnitve mest v društveni pisarni ali z nakazilom na TRR društva.

OBVESTILA**Prikaz gnojenja z gnojeko**

Suhadole pri Komendi – Strojni krožek Pšata Bistrica v sodelovanju s KGZS – Kmetijski zavod Ljubljana prireja jutri, v soboto, 5. avgusta, ob 10. uri prikaz gnojenja z gnojeko v skladu s prihajajočo uredbo EU. Prizorišče bo v Suhadolah pri Komendi, vidno in dostopno z glavne ceste Mengeš–Brnik pri kitajski restavraciji v Mostah. Prizorišče bo označeno s tablami SK DEMO. Sodelovali bodo: Ključavničarstvo Bojan Satler, s. p., Creina, d. d., Kranj, Kmetijski center Lah in Brečko Engineering.

Medgeneracijske prireditve

Kranj, Šenčur – V Medgeneracijskem centru Kranj bodo danes, v petek, 4. avgusta, ob 17. uri individualni pogovori in svetovanja dr. Kristine Knific pri soočanju z osebnimi, medgeneracijskimi in življenjskimi izzivi. V ponedeljek, 7. avgusta, bo ob 18. uri start sprehoda ob Savi do Struževega. Organiziran sprehod bo vodil turistični vodnik Janko Zupan. Zbirno mesto bo pred

trgovino OBI na Savskem otoku. Na igrišču Osnovne šole Šenčur bo v torek, 8. avgusta, ob 19.30 telovadba za vse generacije, ki pa bo v primeru slabega vremena odpadla. Prijave za vse prireditve sprejemajo po telefonu 041 724 134 ali na e-naslov mck-prijava@luniverza.si.

Počitniški ustvarjalni delavnici v Loškem muzeju

Škofja Loka – Tudi letos Loški muzej sodeluje z Društvom prijateljev mladine Škofja Loka pri programu brezplačnih počitniških dejavnosti. Dobimo se ob pol desetih. V spremstvu mentorjev bodo udeleženci delavnic najprej odšli v muzej in si tu ogledali eno od muzejskih razstav, nato pa pod vodstvom muzejskih animatorjev izdelali obesek z motivom čipke ter ustvarjali na temo športa. Delavnici bosta ob torkih, 8. in 22. avgusta, med 10.45 in 12. uro.

PREDSTAVE**Zajtrk pri Tiffanyju**

Jesenice – V okviru Torkove kinoteke Poletja na Stari Savi si lahko v Kolpernu v torek, 8. avgusta, ob 10. uri ogledate film iz leta 1961 Zajtrk pri Tiffanyju. Vstopnine ne bo.

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE**STANOVANJA****KUPIM**

1- ALI 2-sobno stanovanje v Cekljah ali okolici, tel.: 04/25-22-351 17002512

K3 KERN
d.o.o.
NEPREMIČNINE

Oldhamska cesta 12, 4000 Kranj
Tel.: 04/202 13 53, Fax: 04/202 17 85
GSM 051/320 700,
E-pošta: info@k3-kern.si

POSESTI**PRODAM**

ZAZIDLJIVO parcelo z odprto lopo 409 m² in parcelo 190 m², s stavbo 105 m², tel.: 051/611-253 17002436

domplan

Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, F: 04/20 68 701
M: 030 641 621, E: www.domplan.si
E: domplan@domplan.si

V zadovoljstvo naših strank upravljamo zanesljivo in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami. Obiščite nas na naši spletni strani: www.domplan.si

fesst, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

MOTORNA VOZILA**AVTOMOBILI****PRODAM**

OPEL Corsa 1.4 16 V, srebrna, let. 2008, 228.000 km, enyoy oprema, pravkar servis, 3.490 EUR, tel.: 040/567-544 17002516

KARAMBOLIRANA VOZILA**KUPIM**

KARAMBOLIRANO vozilo ali vozilo v okvari, od let. 2000 dalje. Ugrica Blaž, s.p., Drušovka 38, Kranj, tel.: 041/349-857 17002223

STROJI IN ORODJA**PRODAM**

VARILNI aparat TIG 300 A, cena 500 EUR, tel.: 031/360-536 17002504

GRADBENI MATERIAL**PRODAM**

3 M³ suhega macesna, 50–25 cm, tel.: 041/450-680 17002513

STAVBNO POHIŠTVO**PRODAM**

KOVINSKA vrata, še ne vgrajena, višina 200 cm in širine 130 cm + podboj, tel.: 041/229-159 17002502

KURIVO**PRODAM**

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 17002508

MEŠANA drva, cena 40 EUR, možna dostava manjših količin, tel.: 04/51-88-063, 041/446-510 17002501

SUHA bukova, razžagana drva, gozdarski traktor goseničarja, Gorje, tel.: 031/561-707 17002521

STANOVANJSKA OPREMA**GOSPODINJSKI APARATI****PRODAM**

PRENOSNO klimo in razvlažilec zraka, skoraj novo, z daljinskim upravljanjem, tel.: 041/696-985 17002533

LOTO

Rezultati 62. kroga – 2. avgusta 2017
7, 15, 16, 21, 33, 35, 39 in 26

Loto PLUS: **4, 11, 18, 26, 27, 32, 35 in 9**
Lotko: **5 5 0 2 3 8**

Sklad 63. kroga za Sedmico: **1.360.000 EUR**
Sklad 63. kroga za PLUS: **1.470.000 EUR**
Sklad 63. kroga za Lotka: **100.000 EUR**

TURIZEM**ODDAM**

2-SOBNI apartma za 6 oseb v kampu Bučanje pri Nerezinah na Lošinju, od 30. 8. dalje, tel.: 041/743-602 17002505

HOBİ**KUPIM**

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kovance in drobnarije, tel.: 051/258-936 17002511

UMETNINE, NAKIT**PRODAM**

TAPISERIJE, unikati, izjemne tehnične, umetniške, sporočilne, energijske vrednosti, tel.: 040/567-544 17002517

KMETIJSKI STROJI**PRODAM**

ČRPALKO za namakanje, tel.: 041/572-605 17002519

KUPIM

KIBLO za čelni nakladač, močnejše izdelave 2–2,20 m širine, traktorsko, tel.: 031/316-548 17002522

TRAKTOR, kiper prikolico in mini bager, tel.: 031/500-933 17002485

TRAKTOR, lahko v kompletu s priključki ali brez, tel.: 031/851-485 17002493

PRIDELKI**PRODAM**

DOMAČI fižol češnjevcev v zrnju, cena 3 EUR, tel.: 041/851-096 17002518

JEČMEN cca 10 ton, krompir za krmo in strojni fižol – rumeni maslenec, tel.: 040/479-752 17002520

RDEČO peso, tel.: 041/558-711 17002496

RDEČO peso, tel.: 031/622-360 17002529

SEME 1-letne trave, tel.: 041/569-459 17002531

VSAK dan sveže rezano cvetje gladiol. Smolej, Luže 22a, tel.: 041/789-608 17002416

VZREJNE ŽIVALI**PRODAM**

10 DNI starega ČB bikca, tel.: 041/377-102 17002523

BIKCA simentalca, starega 1 teden, tel.: 031/635-401 17002499

BIKCA simentalca, starega 6 mesecev, cca 300 kg težkega, tel.: 041/705-352 17002526

ČB bikca, starega 14 dni, tel.: 031/513-678 17002495

ČB bikca, starega teden dni, Podbrezje 150, tel.: 051/601-795 17002498

ČB bikca, tel.: 041/356-292 17002528

JARKICE pred nesnostjo, Mlaka, tel.: 068/191-126 17002527

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave barve, pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113 17002514

NESNICE – rjave, grahaste, črne pred nesnostjo. Brezplačna dostava na dom. Vzreja nesnic Svatinja Tibaot Vanja, Babinci 49, Ljutomer, tel.: 02/58-21-401 17002437

KUPIM

BIKCA simentalca, težkega 400 kg, tel.: 041/271-294 17002497

OSTALO**PRODAM**

OKROGLE bale slame in otave, suhe, tel.: 051/226-639 17002525

SLAMO v okroglih balah, tel.: 041/962-860 17002532

ZAPOSLOTVE (m/ž)**NUDIM**

ZAPOSILIMO voznika B kategorije v mednarodnem prometu. Marco's d.o.o., Zg. Bitnje 245, Zabnica, tel.: 041/633-195 17002458

NIKAMED, d.o.o., Kidričeva c. 31, Kranj zaposlimo terenskega komercialista. Nudimo redno zaposlitev in dobre pogoje dela. Kontakt: Aleš Rogelj, tel.: 041/604-413 17002409

MANPOWER, d.o.o., Vodovodna 101, Lj. – iščemo proizvodne delavce (m/ž) za delo v Kranju. Zaželena pripravljenost tudi za nočno in turnusno delo. Info in prijave na 01/56-00-690 ali zaposlitev@manpower.si 17002433

ZAPOSILIMO dva voznika C kategorije za vožnje po Sloveniji. CCLAN, d.o.o., Kranj, Britof 182, Kranj, tel.: 041/640-380 17002494

IZOBRAŽEVANJE**PRODAM**

ŠOLSKO torbo za nižjo stopnjo, ugodno, tel.: 031/768-579 17002524

STORITVE**NUDIM**

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Trzin, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 17002509

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d.o.o., Stružovo 7, Kranj, tel.: 041/561-838 17002328

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela – z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, tel.: 041/222-741 17002482

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

BELJENJE, glajenje sten, barvanje ograj, vrat, fasad in napuščev, antiglivni premazi proti plesni ter dekorativni ometi in opleski vam nudi Pavec Ivan, s.p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 17002483

EKOCLEAN, d.o.o., Podljubelj 259, Tržič nudi čiščenje in razrez cistem ter filtracijo olja! Pleskanje stanovanj in stopnišč, tel.: 041/989-987 17002510

FLORJANI, d.o.o., C. na Brdo 33, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 17002486

POSEK in spravilo lesa, možnost odkupa lesa na panju. M-LES, Matej Urh, s.p., Bodešče 18, Bled, tel.: 031/561-613 17002506

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtnje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko, s.p., Brezje pri Dobu 4a, Dob, tel.: 051/828-419 17002515

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 17001950

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kallišnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141 17002507

VSA zakl. dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, zunanje ureditve, tlakovanje, barvanje, kitanje, ometi, Afrim Kryeziu, s.p., Komenskega 5, Kranj, tel.: 070/528-323 17002488

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE raznovrstne, zanimive ponudbe, z vse države, različnih starosti. Mnogo je samskih fantov, gospodov ... Hitra spoznavanja, 031/836-378, www.zau.si 17002487

IZGUBLJENO, NAJDENO

IŠČEM

NA POBOČJIH Blejskega gradu se je 19. 7. zvečer izgubila enoletna črna psička pasme veliki koder, ki sliši na ime Ozi. Psička potrebuje redno veterinarsko oskrbo ušes. Najditelja prosiva, da pokliče Bojano na tel. 031/272-933. Nudiva nagrado. 17002408

RAZNO

PRODAM

STOL Spinalis, original, utrjuje hrbtnico pri dolgem sedenju, star 1 leto, tel.: 041/382-786 17002500

KUPIM

IŠČEM stare neuporabne pralne stroje, varilne aparate, pipe in železo, tel.: 070/385-956 17002530

www.gorenjskiglas.si

ZAHVALA

*Kar je zapisano v srcu,
tudi smrt ne vzame.*

Mnogo prezgodaj nas je v 58. letu zapustil mož, oče, dedek in brat
STOJAN BERTONCELJ

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej hvala pogrebni službi Akris, LD Kropa, čebelarjem, župniku, sosedom ter vsem imenovanim in neimenovanim.

Vsi njegovi
Kropa, Lesce, Podnart, Duplje

V SPOMIN

JOŽE KONC

19. 2. 1938–2. 8. 2016

2. avgusta 2017 je minilo eno leto, odkar nas je zapustil dragi oče Jože Konc z Visokega.

Hvala vsem, ki obiskujete njegovi prerani grob.

Sinovi Vojko, Marko in Vilko z družinami
Visoko, 2. avgusta 2017

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice in prababice

MARIJE - MICI RUPAR

se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani.

Ivica in Jani z družinama

*Mirno in spokojno si zaspala,
v večni sen od nas odpotovala.*

ZAHVALA

V 83. letu nas je zapustila naša draga žena, mama, babica in prababica

VIKTORIJA SLABE
s Podjelovega Brda

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki ste nam ob njenem slovesu stali ob strani. Posebna zahvala gospodu župniku in pevcem župnije Nova Oselica, sosedom in gospe Zinki za izrečene besede ob slovesu. Hvala za vsa izrečena sožalja, podarjene darove za cerkev, sveče in cvetje. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žaljujoci mož Tone in otroci z družinami

*Srce tvoje je zastalo,
zvon v slovo ti je zapel,
misel nate bo ostala,
spomin za vedno bo živel.*

ZAHVALA

V 90. letu je tiho zaspal naš oče, stari oče, pradedek, brat, stric in tast

MIRKO ŽUMER

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in sodelavcem za izrečena sožalja, podarjene sveče, cvetje in darovane maše. Hvala gospodu župniku, zvonarju, pogrebni zavodu Komunala Kranj, pevcem in izvajalcu Tišine. Posebna zahvala osebju Doma sv. Katarine Mengeš za ves trud in nego. Iskrena hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žaljujoci vsi njegovi
Zg. Bitnje, 27. julija 2017

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.*

OSMRTNICA

V neizmerni žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, da nas je v 72. letu starosti za vedno zapustila naša draga

GABRIJELA GLOBOČNIK
roj. Bogataj, iz Predoselj

Pogreb drage pokojnice bo v soboto, 5. avgusta 2017, ob 17. uri na pokopališču v Predosljah. Žara pokojnice bo na dan pogreba od 9. ure dalje v tamkajšnji poslovilni vežici. Ohranimo drago pokojnico v lepem spominu.

Žaljujoci vsi njeni
Predoslje, 2. avgusta 2017

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre.
Le daleč, daleč je ...*

ZAHVALA

MARJAN URH

Ob boleči in mnogo prerani izgubi našega dragega moža, očeta, ata, brata, strica in prijatelja se iskreno zahvaljujemo vsem, ki nam v težkih trenutkih stojite ob strani, z nami delite žalost in bolečino, nas bodrite in nam pomagajte. Hvala za izrečena sožalja, spodbudne besede, močne stiske rok in objeme, molitve, tolažbo in razumevanje, darovane sveče, svete maše in darove. Hvala PGD Cerklje, reševalcem Reševalne postaje Kranj in osebju UKC Ljubljana, oddelka CIT za hitro oskrbo našega dragega moža in očeta. Posebna zahvala sosedom, sorodnikom in prijateljem za skupne molitve, tople besede in podano roko pri delu, peki in postrežbi. Hvala kolektivu Zavoda sv. Stanislava Ljubljana, Karitas, Letališču Fraport - Aerodrom Ljubljana, Kmetijski zadrugi Cerklje, Društvu kmečkih žena Kranj, vaščanom Vopovelj, PGD Sp. Brnik - Vopovlje in vsem, ki ste se poslovili od Marjana. Hvala duhovnikom Gregorju Roglju za čutne besede slovesa ter prelatu Stanislavu Zidarju, Jerneju Marenku, Gregorju Celestini in Slavku Kalanu za somaševanje, cerkvenim pevcem MPZ Sp. Brnik - Vopovlje za lep izbor pesmi ter Mateji in Janezu za ganljivo odpeti pesmi. Še enkrat srčna hvala vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste z Marjanom delili radost življenja, z njim delali, se z njim veselili, ga imeli radi in ga v velikem številu pospremili k angelom.

Mož in ati Marjan, sedaj si z nami na vsakem koraku in nas čuvaš. Dal si nam velik zgled poštenega, delavnega in srčnega človeka. Pogrešamo te!

Žena Jana, otroci Matic, Andreja in Mojca z Davidom, vnuka Izak in Filip, brat Ivo z Marijo in Petro ter vsi, ki te imamo radi

ZAHVALA

V 85. letu se je od nas poslovila

IVANA UDIR

p. d. Štularjeva Ivanka iz Spodnje Besnice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znanecem za izrečena sožalja, darovane sveče, cvetje, svete maše ter darove za cerkev. Hvala gospodu župniku, nosačem, pevcem, pogrebni službi Navček in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

ANKETA

Upokojenci
dočakali regres

ALEŠ SENOŽETNIK

V ponedeljek so upokojenci in invalidi prejeli letni dodatek. Prvič po uvedbi varčevalna zakona leta 2012 so ga prejeli vsi, ne glede na višino pokojnine. Mimoidoče na kranjskih ulicah smo povprašali, kako so zadovoljni z višino in za kaj ga bodo porabili.

Foto: Tina Dokl

Ivanka Valančič, Zg. Bitnje:

»Vesela sem regresa, ki ga sicer ni veliko in bi bil seveda lahko nekoliko višji. Porabila ga bom za dopust ob koncu poletja, ko se temperature spustijo in ne bo več takšne nege.«

Milena Trebižan, Kranj:

»Regres je prišel ravno ob pravem času. Z mojem namreč velik del leta preživim v stanovanju na Hrvaškem, zato sem ga največ porabila za sklenitev zavarovanja, nekaj pa je ostalo še za bencin.«

Justina Mladenovič, Kranj:

»Regresa sem sicer vesela, a razporeditev se mi ne zdi pravična, saj največ dobijo le tisti z najnižjimi pokojninami, če si le nekaj evrov nad njo, pa dobiš že precej manj. Porabila ga bom za sprotne stroške.«

Vinko Kokalj, Zg. Bitnje:

»Zelo sem zadovoljen, da smo upokojenci dobili letni dodatek. Z ženo si bova na ta račun privoščila počitnice v Šmarjeških Toplicah.«

Rudi Lauseger, Tržič:

»Regresa še nisem porabil, najbrž pa bo šel za sprotne zadeve, saj na dopust ne bom šel. Prav se mi zdi, da so ga tokrat ponovno dobili vsi upokojenci. Z višino pa moraš biti zadovoljen.«

V bližini Mengša opazili
medvedko z mladičema

V začetku tedna je sprehajalce na območju Dobena in Rašice presenetila medvedja družina.

ALEŠ SENOŽETNIK

Mengeš – V ponedeljek zjutraj so na območju Rašice in Dobena v Občini Mengeš opazili medvedko z dvema mladičema. Kot nam je povedal predsednik Lovske družine Mengeš Jože Vahar, sta o obisku medvedje družine neodvisno poročala

sprehajalec in sprehajalka. Kot je še povedal Vahar, so že pred dvema tednoma lovci opazovali medveda v brniških gozdovih v Občini Vodice in najverjetneje gre za isto žival. Vsekakor je medved v tako urbanem okolju kot je Mengeš in njegova okolica precej redek pojav in ga tod okoli niso

videli že več desetletij. Medvedja družina naj bi se počasi umaknila s tega območja, pri čemer pa upajo, da ne bo končala pod avtomobilskimi gumami, kot se je nedavno pripetilo v okolici Vranskega.

Vsem, ki se bodo zadrževali na območju Dobena in Rašice, ki sta znani kot

priljubljeni izletniški točki okoliških prebivalcev, svetujejo dodatno pozornost in predlagajo upoštevanje navodil, ki jih je za ta primer izdal Zavod za gozdove. Med drugim svetujejo, naj bodo sprehajalci med hojo na območjih, kjer bi se lahko zadrževal medved, glasni in tako že na daleč opozorijo na svojo prisotnost ter naj imajo pse na vrvi. Če medveda opazite od daleč, se mirno umaknite v smeri prihoda. Tudi v primeru neposrednega bližnjega srečanja priporočajo mirnost in počasen umik. Tek odsvetujejo, prav tako kakršno koli agresivno vedenje in odganjanje živali.

Na Zavodu za gozdove prav tako priporočajo, da prebivalci v okolici svojih domov ne puščajo organskih odpadkov in hrane. Problematične so predvsem smeti, klavniški odpadki, nezavarovani čebelnjaki, smetnjaki in kompost. To namreč privablja medveda v človekovo bližino in predstavlja enega ključnih vzrokov težav z medvedom.

V gozdu bodimo glasni, da medveda opozorimo na svojo prisotnost in se nam sam umakne. (Fotografija je simbolična.) / Foto: Marko Masterl

Porušili propadajočo hišo ob cesti

Propadajoči objekt ob cesti tik pred Gozdom - Martuljkom so v začetku tedna podrli in odstranili.

Gozd - Martuljek – V torek zgodaj zjutraj so gradbeni delavci ob pomoči gasilcev porušili staro, propadajočo stanovanjsko hišo, ki je stala tik ob cesti skozi Zgornjesavsko dolino na vstopu v Gozd - Martuljek. Kot je povedal župan Kranjske Gore Janez Hrovat, zadnji stanovalec hiše že nekaj let živi pri sorodnikih v neposredni bližini, tako da je bila stavba, ki je kazila pogled na čudovite kraje pod Špikom, že dolgo prazna. Hrovat je zadovoljen, da je propadajoči objekt odstranjen, panorama, ki se ponuja obiskovalcem tik pred vstopom v Gozd - Martuljek, pa slikovita in brez motečih ostankov propadajočega objekta.

Druga faza obnove Medvoške ceste

Medvode – Občina Medvode je prejšnji mesec začela z drugo fazo obnove Medvoške ceste v središču Medvod od podvoza z državno cesto do obračališča Ljubljanskega potniškega prometa. Poteka obnova voziščne konstrukcije in odvodnjavanje cestišča. Na novo se bodo uredile površine za pešce, ki bodo širše od obstoječih, skupaj z javno razsvetlavo, postajališča avtobusnega prometa in obstoječa križišča. Za zagotavljanje varnosti pešcev bodo zgrajene hitrostne ovire pri prehodih za pešce in na križišču z Donovo cesto. Rekonstrukcija Medvoške ceste je bila v tem mandatu na prvem mestu prioritarnih projektov, ki jih je predlagala Krajevna skupnost Medvode center. Predvideni rok za dokončanje del je konec septembra. Na podlagi javnega naročila je bila kot najugodnejša izbrana ponudba podjetja Eurograd. Vrednost pogodbenih del je dobrih 235 tisoč evrov. Dela se izvajajo ob delni zapori, linija LPP številka 25 pa je skrajšana.

Okrepili lastniški delež v Žičnicah Vogel

Ukanc – Družba RRC Računalniške storitve, ki jo lastniško obvladuje Anthony Tomažin, je v okviru prevzemne ponudbe za odkup delnic družbe Žičnice Vogel Bohinj, ki se je končala 31. julija, pridobila še 203.648 delnic, kar predstavlja 20,4 odstotka vseh delnic. Družba je pred objavo prevzemne ponudbe imela v lasti 70,74 odstotka delnic Žičnic, zdaj pa je v njeni lasti že več kot 91 odstotkov vseh delnic.

S sladoledom proti vročini

Jesenice – Vročini se bodo v jeseniški jeklarni zoperstavili na hladen sladko-mlečni način. Moči sta združila največja slovenska mlekarne in prvi jeklar v državi. Ljubljanske mlekarne bodo tako danes dopoldne zaposlenim v družbi SIJ Acroni dostavile sladoled: 1200 zaposlenim bodo razdelili znamenito Planico na palčki, oblitu s čokolado Gorenjka, ki jo za Ljubljanske mlekarne pripravljajo le nekaj kilometrov nižje, v Lescah.

vremenska napoved

Danes in jutri bo sončno in vroče. Zvečer lahko nastane kakšna vročinska nevihta. V nedeljo bo sprva precej jasno, popoldne pa spremenljivo oblačno s krajevnimi nevihtami. Vročina bo začela počasi popuščati.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

18/36 °C

SOBOTA

19/35 °C

NEDELJA

18/34 °C

